Yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2019/2020

HC 443
SG/2020/82

professional standards authority

Yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2019/2020

Cyflwynwyd i'r Senedd yn unol ag Atodlen 7, Paragraff 16 (2) y Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, fel y'i diwygiwyd gan y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2008 a'r Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012.

Gosodwyd gerbron Senedd yr Alban gan weinidogion yr Alban dan y Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, fel y'i diwygiwyd gan y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2008 a'r Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012.

Gosodwyd gerbron Cynulliad Gogledd Iwerddon yn unol â'r Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, fel y'i diwygiwyd gan y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2008 a'r Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012.

Gosodwyd gerbron Senedd Cymru yn unol â'r Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, fel y'i diwygiwyd gan y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2008 a'r Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012.

Gorchymynnwyd i'w argraffu gan Dŷ'r Cyffredin 16 Gorffennaf 2020.

HC 443
SG/2020/82

professional standards authority

OGL

© Hawlfraint Awdurdod Safonau Proffesiynol 2020

Trwyddedir y cyhoeddiad hwn o dan delerau Trwydded Llywodraeth Agored v3.0 ac eithrio lle nodir yn wahanol. I weld y drwydded hon, ewch i nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3.

Pan fyddwn wedi dynodi unrhyw wybodaeth fel hawlfraint trydydd parti bydd angen i chi gael caniatâd gan ddeiliaid yr hawlfraint dan sylw.

Mae'r cyhoeddiad hwn ar gael ar www.gov.uk/official-documents.

Dylid anfon unrhyw ymholiadau am y cyhoeddiad hwn atom ni yn info@professionalstandards.org.uk

ISBN 978-1-5286-2023-9

CCS0420424712 07/2020

Argraffwyd ar bapur yn cynnwys lleiafswm o 75% o gynnwys ffibr wedi ei ailgylchu

Argraffwyd yn y DU gan APS Group ar ran Rheolwr Llyfrfa Ei Mawrhydi

Cynnwys

Rhagairol 6

1. Adroddiad perfformiad 9
2. Datganiad y Prif Weithredwr 16
3. Dangosyddion perfformiad allweddol 17
4. Gwaith rheoleiddio a gosod safonau 20
5. Adroddiad atebolrwydd 38
6. Adroddiad cydnabyddiaeth a staff 52
7. Atebolrwydd seneddol ac adroddiad archwilio 59
8. Tystysgrif Ac Adroddiad y Rheolwr Ac Archhwlydd Cyffredinol I'r TŶ Cyffredin, Senedd Yr Alban A A Chynulliad Gogledd Iwerddon a Senedd Cymru 63
9. Datganiadau ariannol – datganiad o sefyllfa ariannol ar 31 Mawrth 2020 68
10. Datganiadau ariannol – datganiad o wariant net cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2020 69
11. Datganiadau ariannol – datganiad o lif arian ar gyfer y cyfnod a ddaeth i ben 31 Mawrth 2020 70
12. Datganiadau ariannol – datganiad o newidiadau yn ecwiti'r trethdalwr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2020 71
13. Nodiadau ar y cyfrifon 71

Rhagair

Mae'n bleser gen i gyflwyno'r adroddiad blynyddol hwn, ers i mi ymafael yn y swydd fel cadeirydd yn gynharach eleni. Yn naturiol mae'r adroddiad yn canolbwyntio ar 2019/20, ac felly'n adlewyrchu cyfnod pan oedd fy rhagflaenydd, George Jenkins, yn cadeirio'r sefydliad. Hoffwn fanteisio ar y cyfle hwn i ddiolch i George am yr oll a wnaeth ar gyfer ein sefydliad, ac yn ei droi, y sector a'r cyhoedd yn gyffredinol.

Rydym yn goruchwylio gwaith naw corff statudol sy'n rheoleiddio gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol yn y Deyrnas Unedig, ac un rheoleiddiwr newydd bellach yn ogystal, Social Work England (SWE), sy'n gyfrifol am reoleiddio gweithwyr cymdeithasol yn Lloegr. Mae ganddo fwy o hyblygrwydd na nifer o ran sut y gall reoleiddio ei broffesiwn, ac mae wedi cael dechrau da. Mae yna gnewyllyn mawr o weithwyr cymdeithasol a bydd sefydlu rheoleiddiwr unigol ar gyfer y proffesiwn hwn yn darparu nifer o gyfleoedd i gynnal a gwella ymarfer proffesiynol.

Bu datblygiadau eraill ynghylch cwmpas rheoleiddio: mae'r Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth nawr yn rheoleiddio Cymdeithion Nyrsio, ac mae'r Cyngor Meddygol Cyffredinol yn paratoi i reoleiddio Cymdeithion Meddygon a Chymdeithion Anesthesia, yn amodol ar ddeddfwriaeth. Credwn y dylai rheoleiddio gyrraedd pob un o'r grwpiau hyn, ond wrth gwrs dylai holl waith rheoleiddio fod yn gymesur yn ei amlinelliad, ac yn ei gyflawniad. Byddwn yn adrodd ar y datblygiadau hyn yn y flwyddyn i ddod.

Wrth gyflawni ein rôl trosolwg, rydym yn ymdrechu i sicrhau cydbwysedd priodol rhwng craffu ar un llaw, a chyngor a chefnogaeth ar y llaw arall. Yn ein hadolygiadau craffu o berfformiad rheoleiddwyr yn ystod y flwyddyn, rydym wedi canfod eu bod wedi perfformio'n dda yn gyffredinol yn erbyn y safonau a osodwyd gennym, ac mae rhai wedi mynd ymhellach, gan gymryd camau i wella hyfforddiant, i fanwl gyweirio safonau proffesiynol ac i gynnal gwerthusiad gofalus o'r materion cymhleth ynghylch cymhwyster parhaus a'r rhai'n ymwneud ag amrywiaeth. Yn ogystal, yn ystod mis olaf 2019/20, mae'r holl reoleiddwyr wedi gorfod cymryd camau i ddelio gyda'r pandemig Covid-19. Mae hyn wedi cael effaith arwyddocaol ar staff yn y rheoleiddwyr ac ar eu cofrestryddion. Mae'r Awdurdod wedi darparu cefnogaeth ac arweiniad i'r rheoleiddwyr o ran eu hymatebion i'r pandemig.

Wrth adolygu penderfyniadau'r rheoleiddwyr ynghylch a yw unigolion ar eu cofrestrau yn addas i ymarfer, rydym yn canfod bod y mwyafrif o achosion wedi eu rheoli i safon uchel, gyda chasgliadau a chosbau sy'n diogelu'r cyhoedd yn briodol. Fodd bynnag, mae lle i wella. Er enghraifft, gwelwn nad yw rhai rheoleiddwyr yn gyson dda o ran paratoi achosion ar gyfer gwrandawiadau ac nad yw pryderon difrifol yn cael eu cyflwyno gerbron y paneli Addasrwydd i Ymarfer sy'n pennu'r achosion hyn. Ac fe welwn nad yw rhai paneli yn ystyried elfennau lles y cyhoedd ar bob adeg o ran addasrwydd i ymarfer, ac felly'n dod i benderfyniadau nad yw'r cyhoedd – ac weithiau'r cleifion unigol – yn eu deall.

I gefnogi rheoleiddwyr yn y meysydd hyn, rydym wedi cynorthwyo o ran hyfforddi aelodau eu paneli Addasrwydd i Ymarfer – gan weithio yn benodol gyda'r Cyngor Proffesiynau Iechyd a Gofal (HCPC) a'r SWE. Yn ogystal, a gan adeiladu ar ein sylfaen tystiolaeth, rydym wedi cyhoeddi ymchwil ar gynnal hyder y cyhoedd mewn penderfyniadau addasrwydd i ymarfer ac ar gysondeb canlyniadau achosion. Gobeithiwn weld tystiolaeth o'n cyngor sydd wedi ei gyhoeddi yn gwneud gwahaniaeth positif, yn ein craffu o reoleiddwyr yn y flwyddyn i ddod.

Wrth i'n sylfaen tystiolaeth dyfu, gallwn gasglu a dadansoddi ein data a gwybodaeth yn gynyddol, i ychwanegu gwerth ac i gefnogi'r proffesiynau a'u rheoleiddwyr. Eleni rydym wedi cyhoeddi adroddiadau ymchwil ar gamymddwyn rhywiol mewn iechyd a gofal cymdeithasol, a rôl cleifion o ran sicrhau diogelwch y gofal a dderbyniant.

Fel yr eglurom yn y gorffennol, hoffem weld trefniadau rheoleiddio mwy effeithiol ac effeithlon. Croesawom (yng Ngorffennaf 2019) ymateb y llywodraeth i'w ymgynghoriad ar ddiwygio rheoleiddio ar gyfer gweithwyr iechyd proffesiynol. Byddwn yn parhau i weithio gyda'r llywodraeth ac eraill i ddatblygu cynigion ar gyfer deddfwriaeth a dulliau eraill i wella rheoleiddio. Byddwn yn adlewyrchu ar y pandemig Covid-19 a pha wersi y gellir eu dysgu a allai fod yn berthnasol ar gyfer y cynigion diwygio.

Gall y rhaglen Cofrestrau Achrededig ddarparu sicrwydd gwerthfawr i'r cyhoedd sy'n dymuno defnyddio gwasanaethau a ddarperir gan y rhai a gynhwysir yn y rhaglen (89,000 o ymarferwyr ar draws 26 o gofrestrau). Yn ystod 2020/2021 bwriada'r Awdurdod ddelio â thri mater pwysig; yn gyntaf yr angen i ganfod model ariannol cynaliadwy ar gyfer y rhaglen; yn ail yr her o sicrhau ei fod yn dod yn adnabyddus c wedi ei ddeall gan y rhai sy'n gallu elwa ohono, ac yn drydydd, yr angen i sicrhau bod risgiau achredu wedi eu rheoli. Byddwn yn cynnal adolygiad strategol o'r rhaglen i nodi'r ffordd ymlaen.

Rydym yn cydnabod yn fwy nag erioed, bod angen ymagweddau cydweithredol i reoleiddio, i hyrwyddo cydlyniad ar draws y sector, ac mae gwaith tîm ar draws disgyblaethau yn gynyddol gyffredin mewn lleoliadau clinigol ac wrth i ddisgyblaethau newydd ddod i'r amlwg.
Yn Nhachwedd 2019 fe gynhaliom symposiwm llwyddiannus ar reoleiddio cydweithredol. Buom hefyd yn darparu cyngor i lywodraeth ac eraill yn ystod y flwyddyn ynghylch y lefel o sicrwydd sydd angen i gefnogi rolau newydd a newidiol yn y gweithlu, er enghraifft sonograffyddion.

Yn ogystal, mae angen i reoleiddio allu bod yn hyblyg ac i wneud hynny ar fyrder, er mwyn galluogi gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol i ymrafael â heriau annisgwyl, yn arbennig felly'r pandemig Covid-19. Rwy'n falch bod rheoleiddio yn chwarae ei ran yn briodol. Mae'r rheoleiddwyr a'r cofrestrau achrededig wedi gweithredu'n brydlon, mewn rhai achosion i ganiatáu ar gyfer dychweliad y rhai sydd wedi gadael proffesiynau'n ddiweddar ac i ddarparu mwy o hyblygrwydd a chefnogaeth i'r holl gofrestryddion, tra'n dal i gynnal uchafiaeth safonau proffesiynol a diogelu cleifion a'r cyhoedd.

Fel y corff sy'n goruchwylio, rydym wedi cefnogi'r rheoleiddwyr a'r rhai sy'n gyfrifol am Gofrestrau Achrededig ac wedi darparu sicrwydd i lywodraeth ynghylch eu rheolaeth o'r sefyllfa. Bydd yna angen parhaus i reoleiddio blygu yn y ffordd gywir, mewn ymateb i Covid-19, a byddwn yn parhau i wneud popeth o fewn ein gallu i gefnogi a hyrwyddo dulliau cymesur tra'n cynnal diogelu'r cyhoedd i'r safon briodol.

I gloi, mae wedi bod yn flwyddyn lwyddiannus a chynhyrchiol i'r Awdurdod. Wrth i ni edrych ymlaen tuag at 2020/21 a thu hwnt, mae'r Awdurdod Safonau Proffesiynol yn parhau i fod mor ymroddedig ag erioed i wella rheoleiddio er mwyn diogelu'r cyhoedd.

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2019/2020

1. Adroddiad perfformiad

Trosolwg

1.1 Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno gwaith yr Awdurdod Safonau Proffesiynol dros y flwyddyn ddiwethaf

Ynglŷn â'r Awdurdod Safonau Proffesiynol

1.2 Sefydlwyd yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol (yr Awdurdod) ar 1 Rhagfyr 2012. Cyflwynir ei rôl a dyletswyddau yn y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012.[1] Yn gryno, mae'r Awdurdod yn diogelu'r cyhoedd trwy godi safonau rheoleiddio a chofrestru pobl yn gweithio mewn iechyd a gofal. Mae'r Awdurdod yn gorff annibynnol yn y Deyrnas Unedig.

1.3 Mae gan yr Awdurdod fwrdd sy'n cynnwys saith aelod anweithredol ac un aelod gweithredol a benodir gan y Bwrdd.

1.4 Penodir yr aelodau anweithredol gan y Cyfrin Gyngor, gweinidogion Cymru a'r Alban, a'r Adran Iechyd yng Ngogledd Iwerddon.

1.5 Mae'r Awdurdod wedi ei ariannu'n bennaf gan ffioedd a delir gan y rheoleiddwyr a oruchwylir gennym. Dan y Deddfau Seneddol sy'n llywodraethu'r hyn a wnawn, mae gennym rymoedd i gyflawni detholiad o weithgareddau i hyrwyddo iechyd a lles cleifion, a'r cyhoedd yn gyffredinol parthed rheoleiddio gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol.

1.6 Mae gennym ddyletswyddau a grymoedd parthed:

- Trosolwg o'r 10 corff statudol sy'n rheoleiddio gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol yn y Deyrnas Unedig
- Achredu'r cofrestrau a gedwir gan gyrff cofrestru anstatudol gweithwyr iechyd a gofal
- Darparu comisiynau i, a chyflawni ymchwiliadau ar gyfer, llywodraeth
- Darparu cyngor i sefydliadau eraill tebyg yn y Deyrnas Unedig a thramor.

1.7 Mae'r Awdurdod yn adrodd i Senedd y Deyrnas Unedig ac yn cydweithio'n agos â'r gweinyddiaethau datganoledig yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon a gyda'r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol a'r Adran Addysg yn Lloegr, i gyflenwi'n hoblygiadau statudol ac amcanion allweddol ein cynllun busnes. Mae hyn yn cynnwys nodi ac ymateb yn briodol i risgiau mewnol ac allanol.

1.8 Mae'r Awdurdod yn gorff cyhoeddus annosbarthedig.[2]

Beth ydyn ni'n ei wneud

Gwaith rheoleiddio a gosod safonau

1.9 Mae gan yr Awdurdod rymoedd i:

[1] Ar gael ar www.legislation.gov.uk/ukpga/2012/7/contents/enacted
[2] Cyd-destun ar www.ons.gov.uk/economy/nationalaccounts/uksectoraccounts/datasets/publicsectorclassificationguide

- Ymchwilio, cymharu ac adrodd ar berfformiad pob rheoleiddiwr. Gofynnir yn benodol i ni adrodd i'r Senedd ar i ba raddau mae pob rheoleiddiwr wedi cydymffurfio ag unrhyw ddyletswydd a osodwyd arno i hyrwyddo iechyd, diogelwch a lles cleifion a'r cyhoedd yn gyffredinol
- Archwilio camau cyntaf achosion addasrwydd i ymarfer ac adrodd ar ein casgliadau parthed pob rheoleiddiwr
- Arolygu canlyniadau achosion addasrwydd i ymarfer terfynol a'u cyfeirio at y Llys os ystyriwn fod y canlyniad yn annigonol ac nad yw'n diogelu'r cyhoedd[3]
- Rhoi cyfarwyddiadau yn gofyn i reoleiddiwr sefydlu rheolau dan unrhyw rymoedd sydd gan y corff i wneud hynny.

1.10 Rydym yn hyrwyddo iechyd a lles cleifion, a'r cyhoedd yn gyffredinol wrth reoleiddio gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol. I gyflawni hyn, rydym yn gwrando ar farn a phryderon pobl a'u hystyried wrth ddatblygu'n gwaith.

1.11 Rydym yn cynorthwyo' r Cyfrin Gyngor i arfer eu grymoedd penodi parthed y rheoleiddwyr a chefnogi ansawdd penodiadau i gynghorau rheoleiddwyr. Mewn ymgynghoriad â'r rheoleiddwyr, rydym wedi cynhyrchu safonau ar gyfer y Cyfrin Gyngor yn ymwneud â recriwtio a phenodiadau i gynghorau'r rheoleiddwyr. Byddwn yn adolygu ein canllawiau yn ystod 2020/21 i sicrhau eu bod yn gymesur a heb fod yn ormod o faich.

1.12 Rydym yn craffu a goruchwylio gwaith y 10 rheoleiddiwr rheoleiddio sy'n gosod safonau ar gyfer hyfforddiant ac ymddygiad gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol.

1.13 Rydym yn hyrwyddo arfer da a rheoleiddio cyffyrddiad cywir. Rydym yn gweithio gyda'r rheoleiddwyr i wella ansawdd a rhannu arfer da. Er enghraifft, rydym yn rhannu pwyntiau dysgu sy'n codi o archwilio achosion addasrwydd i ymarfer ac yn trefnu seminarau i archwilio materion rheoleiddio.

1.14 Rydym yn rhannu arfer da a gwybodaeth gyda'r rheoleiddwyr, yn cyflawni ymchwil a chyflwyno syniadau newydd am reoleiddio i'r sector. Rydym yn gweithio'n agos gydag, ac yn cynghori, y pedair adran iechyd llywodraeth yn y Deyrnas Unedig ar faterion yn ymwneud â rheoleiddio gweithwyr iechyd a gofal. Yn ogystal, rydym yn monitro polisi yn y Deyrnas Unedig ac Ewrop.

1.15 Y rheoleiddwyr yw:

- Y Cyngor Ceiropractig Cyffredinol (GCC) sy'n rheoleiddio ceiropractyddion yn y Deyrnas Unedig
- Y Cyngor Deintyddol Cyffredinol (GDC) sy'n rheoleiddio deintyddion, nyrsys deintyddol, technegwyr deintyddol, hylenyddion deintyddol, therapyddion deintyddol, technegwyr deintyddol clinigol a therapyddion orthodonteg yn y Deyrnas Unedig
- Y Cyngor Meddygol Cyffredinol (GMC) sy'n rheoleiddio meddygon yn y Deyrnas Unedig
- Y Cyngor Optegol Cyffredinol (GOC) sy'n rheoleiddio optometryddion, optegwyr cymwysedig, optegwyr sy'n fyfyrwyr a busnesau optegol yn y Deyrnas Unedig

[3] O 31 Rhagfyr 2015 fe ddisodlodd yr ymadrodd 'annigonol i ddiogelu'r cyhoedd' yr ymadrodd 'rhy drugarog'.

- Y Cyngor Osteopathig Cyffredinol (GOsC) sy’n rheoleiddio meddygon esgyrn yn y Deyrnas Unedig
- Y Cyngor Fferyllol Cyffredinol (GPhC) sy’n rheoleiddio fferyllwyr, technegwyr fferyllol ac eiddo fferyllol yng Nghymru, Lloegr a’r Alban
- Y Cyngor Proffesiynau Iechyd a gofal (HCPC) sy’n rheoleiddio therapyddion celf, gwyddonwyr biofeddygol, ciropodyddion/podiatryddion, gwyddonwyr clinigol, dietegwyr, cyflenwyr teclynnau clyw, therapyddion galwedigaethol, ymarferwyr adrannau llawdriniaeth, orthoptwyr, parafeddygon, ffisiotherapyddion, ymarferwyr seicolegol, prosthetyddion ac orthotyddion, radiograffwyr, a therapyddion lleferydd a llais yn y Deyrnas Unedig
- Y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth (NMC) sy’n rheoleiddio nyrsys a bydwragedd yn y Deyrnas Unedig a chymdeithion nyrsio yn Lloegr
- Cymdeithas Fferyllol Gogledd Iwerddon (PSNI) sy’n rheiddio fferyllwyr ac eiddo fferyllol yng Ngogledd Iwerddon
- Social Work England (SWE) sy'n rheoleiddio gweithwyr cymdeithasol yn Lloegr.

1.16 Ceir manylion y nifer sydd wedi cofrestru ym mhob rheoleiddiwr gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol a oruchwylir gennym (fel yr oedd ar 31 Mawrth 2020) isod.

Tabl 1 Nifer o gofrestryddion fesul rheoleiddiwr gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol

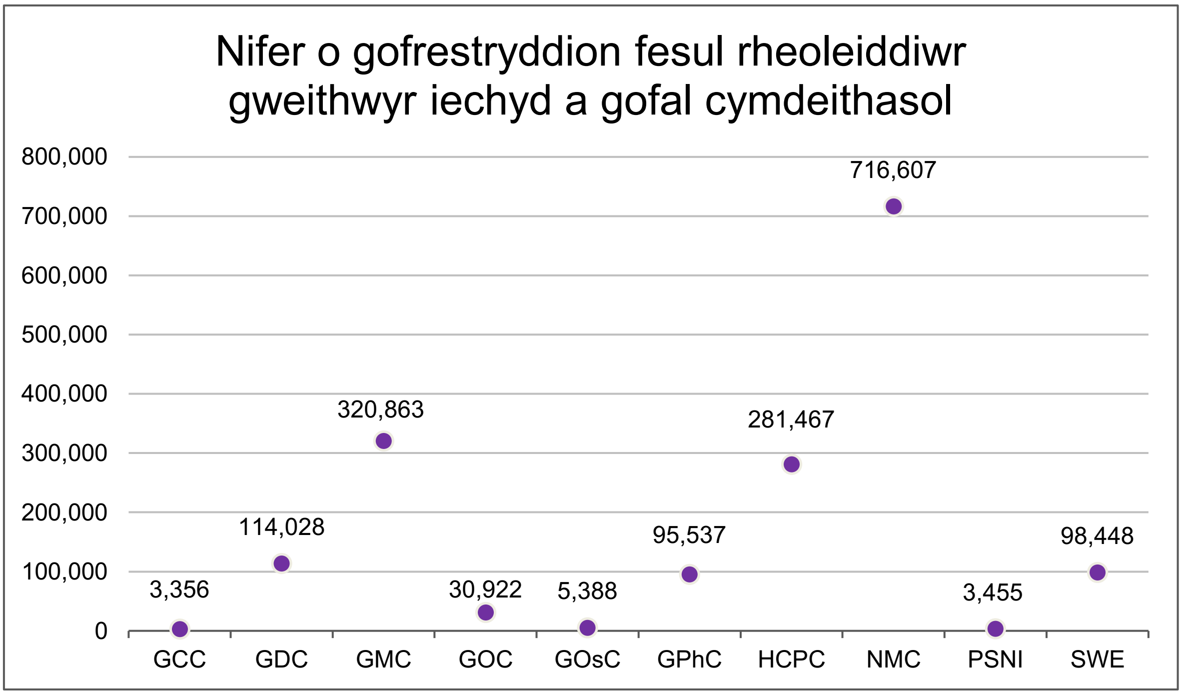

Cofrestrau Achrededig

1.17 Mae gan yr Awdurdod rôl statudol o ran atgyfnerthu ansawdd a diogelwch cleifion trwy osod safonau ac achredu cofrestrau pobl sy'n gweithio mewn galwedigaethau nad ydynt wedi eu rheoleiddio gan gyfraith. O 31 Mawrth 2020, roedd yna 26 o gofrestrau achrededig.

1.18 Diben yr achrediad yw gwella ansawdd cofrestriad a gyflawnir gan y sefydliadau sy'n meddu ar y cofrestrau hyn ac i hyrwyddo safonau ymddygiad da, cymhwyster

technegol a, ble fo'n berthnasol, ymarfer busnes gan eu cofrestryddion. Ei fwriad yw hybu amddiffyn y cyhoedd ac i gefnogi dewis gan y cyhoedd wrth geisio gwasanaethau gan ymarferwyr mewn galwedigaethau nad ydynt wedi eu rheoleiddio gan gyfraith. Mae'n fodd cymesur o reoli risgiau.

Comisiynau gan Lywodraeth(au)

1.19 Rydym yn cefnogi gwaith yr Ysgrifennydd Gwladol dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol, yr Ysgrifennydd Gwladol dros Addysg, Senedd Cymru, gweinidogion yr Alban a’r Adran Iechyd yng Ngogledd Iwerddon trwy ddarparu cyngor ynghylch rheoleiddio a safonau gweithwyr iechyd a gofal. Rydym hefyd yn darparu cyngor ar faterion eraill pan ofynnir i ni wneud hynny.

1.20 Gall yr Ysgrifenyddion Gwladol a Gweinidogion Iechyd yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon ofyn i ni ymchwilio materion sy'n achosi pryder hefyd. Fel y sefydlwyd yn y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012, mae'r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol a’r gweinyddiaethau datganoledig yn talu ffi, i’w bennu gan yr Awdurdod, ar gyfer y gwaith hwn.

1.21 Rydym yn ymgynghori â llywodraeth y Deyrnas Unedig a’r llywodraethau yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon ar ddatblygu canllawiau ar gyfer y sector, ac yn ymateb i'w hymgynghoriadau. Yn ogystal, byddwn yn cadw golwg ar ddatblygiadau rhyngwladol, yn arbennig yn Ewrop, allai effeithio ar reoleiddio iechyd a gofal cymdeithasol yn y Deyrnas Unedig. Rydym yn gweithio gyda chydweithwyr yn y Deyrnas Unedig a rhyngwladol, gan sicrhau ein bod yn ymwybodol o’r datblygiadau hyn a’n bod yn cryfhau ein cysylltiadau â’r partneriaid hyn.

Cyngor i sefydliadau eraill

1.22 Mae ein deddfwriaeth yn ein caniatáu i ddarparu cyngor neu wasanaethau archwilio i reoleiddwyr ac i eraill sydd â swyddogaethau tebyg i rai rheoleiddiwr, p’un a fydd y swyddogaethau hyn yn berthnasol i iechyd neu ofal cymdeithasol. Telir am y gwaith hwn gan y sefydliad sy’n gofyn am y cyngor.

Ein gwerthoedd

1.23 Mae ein gwerthoedd yn disgrifio sut fyddwn ni'n gweithio gyda chydweithwyr a rhanddeiliaid allanol. Rydym yn ymgeisio i hyrwyddo, datblygu ac arddangos y gwerthoedd hyn ym mhopeth a wnawn. Mae diwylliant positif yn arwain at well perfformiad a gwell deilliannau i gleifion a’r cyhoedd.

1.24 Ein gwerthoedd yw:

- Cywirdeb – byddwn yn agored, onest ac yn ymddiried yn ein gilydd
- Tryloywder – byddwn yn glir ynghylch ein perfformiad a’r rhesymau dros ein penderfyniadau gyda phob rhanddeiliad
- Parch – byddwn yn trin ein gilydd, a’r rhai rydym yn gweithio gyda nhw tu allan i'r sefydliad, gyda pharch ar bob adeg
- Tegwch – byddwn yn ymdrechu i fod yn deg ym mhob agwedd o wneud penderfyniadau
- Gwaith tîm – byddwn yn gweithio mewn partneriaeth i ddarparu gwell deilliannau i gleifion a’r cyhoedd.

1.25 Mae ein gwerthoedd yn eglur yn sut ydym yn gweithio; ein hymagwedd tuag at ein goruchwyliaeth o gofrestru a rheoleiddio'r sawl sy'n gweithio mewn iechyd a gofal cymdeithasol, sut ydym yn datblygu cyngor polisi a sut ydym yn ymgysylltu â'n partneriaid i gyd. Rydym yn ceisio bod yn gyson o ran sut ydym yn gweithredu ein gwerthoedd.

1.26 Rydym yn annibynnol ond yn dal ein hunain yn atebol i'r cyhoedd ac i seneddau a chynulliaid y Deyrnas Unedig ar gyfer yr hyn a wnawn a sut ydym yn ei wneud.

1.27 Rydym yn gwrando ar farn y bobl sy'n derbyn gofal. Rydym yn ceisio sicrhau yr ystyrir eu barn yng nghofrestriad a rheoleiddiad pobl sy'n gweithio yn y sector iechyd a gofal cymdeithasol.

1.28 Rydym yn datblygu a hyrwyddo rheoleiddiad cyffyrddiad cywir.[4] Mae hyn yn rheoleiddio sy'n gymesur i'r risg o niwed i'r cyhoedd ac sy'n darparu fframwaith fydd yn caniatáu i broffesiynoldeb ffynnu a ble gellir cyflawni rhagoriaeth sefydliadol.[5] Rydym yn gweithredu egwyddorion rheoleiddio cyffyrddiad cywir yn ein gwaith ein hunain.

Ein hamcan

1.29 Rydym yn gweithio i amddiffyn y cyhoedd, gosod safonau ac annog gwelliant yng nghofrestriad a rheoleiddiad pobl sy'n gweithio mewn iechyd a gofal cymdeithasol. Mae diogelwch y cyhoedd yn ganolog i bopeth a wnawn.

Amcanion strategol ar gyfer 2019-22

1.30 Sefydlir amcanion strategol corfforaethol yr Awdurdod ar gyfer 2019-22, a gytunwyd gan y Bwrdd ym Mai 2019, isod.

Nod strategol 1

1.31 I ddiogelu'r cyhoedd trwy ddarparu trosolwg effeithiol iawn o reoleiddio a chofrestru.

- I gyflawni ein dyletswyddau statudol, targedu ein hadnoddau ble mae'r risg mwyaf i'r cyhoedd
- I fod yn dryloyw wrth wneud penderfyniadau ac adrodd, gan gydnabod y rhai sy'n ymroddedig i gyflawni safonau uchel a bod yn drylwyr, clir a theg wrth adrodd am ddiffyg cydymffurfiad gyda'n safonau
- I gefnogi safonau uchel mewn rheoleiddio a chofrestru iechyd a gofal cymdeithasol trwy ddefnydd effeithiol o wybodaeth, data a deallusrwydd
- I arwain datblygiad rheoleiddio mwy effeithiol trwy ymchwil, gwaith a gomisiynwyd, cyngor polisi a defnydd o'n model sicrwydd cyffyrddiad cywir a thrwy lunio diwygio rheoleiddiol.

1.32 Yn ystod 2019/20 rydym wedi:

- Darparu adolygiadau perfformiad cadarn a theg o'r rheoleiddwyr statudol; defnyddio ein pwerau Adran 29 i adolygu canlyniadau paneli Addasrwydd i

[4] Awdurdod Safonau Proffesiynol (2010). *Right-touch regulation*. Ar gael ar www.professionalstandards.org.uk/policy-and-research/right-touch-regulation

[5] Diffinnir rhagoriaeth sefydliadol fel perfformiad cyson o arfer da wedi ei gyfuno â gwelliant parhaus.

Ymarfer; rheoli'r rhaglen Cofrestrau Achrededig; ac wedi adrodd ar ein casgliadau i'r Senedd

- Darparu comisiynau; cyflawni ymchwiliadau ac archwiliadau; ac wedi darparu cyngor polisi i lywodraethau
- Cyfrannu i welliannau mewn rheoleiddio trwy ymchwil defnyddio data, ffurfio diwygio rheoleiddio, gweithredu ein safonau newydd ac annog cydweithredu
- Datblygu ein model sicrwydd cyffyrddiad cywir ymhellach, hysbysu eraill ynghylch y model a gwneud defnydd ohono yn y sector iechyd a gofal cymdeithasol.

Nod strategol 2

1.33 I gynnal perthnasau cryf gyda rheoleiddwyr statudol, sefydliadau gyda chofrestrau achrededig a rhanddeiliaid eraill i wella effaith ein gwaith.

- I gydweithio gyda'r holl reoleiddwyr mewn iechyd a gofal cymdeithasol i wella effeithiolrwydd rheoleiddio
- I fod yn llais blaenllaw mewn rheoleiddio, hybu effeithiolrwydd trwy rannu ymchwil a dysgu
- I weithio gyda rheoleiddwyr statudol a sefydliadau gyda chofrestrau achrededig i hwyluso rhannu arfer da ac i'w cefnogi i wella safonau mewn ymarfer proffesiynol
- I ystyried barnau'r holl randdeiliaid wrth ddatblygu ein hymagwedd i reoleiddio.

1.34 Yn ystod 2019/20 rydym wedi:

- Trefnu a chyfrannu i ddigwyddiadau yn hwyluso rhannu deallusrwydd, dysgu ac arfer da
- Adolygu ein strategaeth ymgysylltu â rhanddeiliaid ac wedi defnyddio hyn i lunio diwygio rheoleiddio a gwella sut ydyn ni'n gweithio
- Anfon adborth am ein gwaith gan y rheoleiddwyr a sefydliadau gyda chofrestrau achrededig
- Ymgysylltu gyda rheoleiddwyr system mewn iechyd a gofal cymdeithasol i geisio synergeddau gyda rheoleiddio proffesiynol, a gydag eraill i rannu arfer da mewn rheoleiddio a sicrwydd cyffyrddiad cywir.

Nod strategol 3

1.35 I gael tîm medrus, amrywiol a brwdfrydig sy'n falch i weithio yn yr Awdurdod ac sy'n ymroddedig i gyflawni ein hamcanion.

- I wella amgylchedd a diwylliant gwaith yr Awdurdod ymhellach, ac i ategu gwerthoedd y sefydliad
- I arwain, ysgogi a chefnogi cydweithwyr i ddarparu gwaith rhagorol
- I ddenu a dargadw'r bobl gywir gyda'r sgiliau cywir
- I wella arbenigedd a chefnogi darpariaeth trwy ddysgu a datblygu o safon uchel.

1.36 Yn ystod 2019/20 rydym wedi:

- Gweithredu proses werthuso mwy effeithiol

- Defnyddio adborth gan staff i nodi a gweithredu gwelliannau yn ein hamgylchedd gwaith
- Darparu detholiad o gyfleoedd datblygiad proffesiynol defnyddiol ar gyfer staff
- Adolygu ein gwerthoedd sefydliadol ac wedi hyrwyddo a monitro’r gwerthoedd hyn trwy gydol yr Awdurdod.

Nod strategol 4

1.37 I geisio gwelliant parhaus yn y modd byddwn yn rhedeg yr Awdurdod a’n gwerth am arian ar gyfer cofrestryddion, cleifion a’r cyhoedd.

- I gynnal ac adolygu trefniadau llywodraethu sy’n rhoi trosolwg priodol i faterion o fewn cylch gorchwyl deddfwriaethol yr Awdurdod yn rheolaidd
- I ddatblygu a chynnal arferion arweinyddiaeth a rheolaeth o ansawdd uchel
- I gynnal a gwella cost-effeithiolrwydd ac ansawdd trwy adolygu systemau, prosesau a gweithdrefnau'n systematig, a thrwy weithio gydag eraill
- I sicrhau hyfywedd ariannol parhaus yr Awdurdod.

1.38 Yn ystod 2019/20 rydym wedi:

- Adolygu ein trefniadau llywodraethu ac wedi gwella ein prosesau sicrwydd ymhellach
- Buddsoddi mewn datblygiad arweinyddiaeth a rheolaeth ar draws y sefydliad
- Gwella ein heffeithiolrwydd a chynyddu ein gwerth am arian, er enghraifft trwy wella effeithiolrwydd prosesau a gwneud gwell defnydd o dechnoleg
- Arddangos rheolaeth ac adrodd ariannol cadarn.

Egwyddorion busnes

1.39 Dechreuodd yr Awdurdod weithredu gyda phedair ffrwd gwaith yn 2012 ac, yn y cyfnod ers hynny, mae wedi cynyddu trylwyredd y gwahaniad rhyngddynt. Fodd bynnag, rydym yn cydnabod y bydd ein rhanddeiliaid yn chwilio am dryloywder parthed sut ydym yn gweithredu.

1.40 Isod rydym yn sefydlu’r egwyddorion sy'n sail i'n gwaith:

- Gwaith rheoleiddio a gosod safonau: Mae'r holl ffioedd o’r rheoleiddwyr yn cael eu talu i’n swyddogaethau statudol o drosolwg a gwelliannau rheoleiddiol yn unig, fel y sefydlwyd yn ein deddfwriaeth. Bydd unrhyw warged neu ddiffyg a gynhyrchir yn erbyn ein cyllideb fel y cytunwyd gan y Cyfrin Gyngor yn cael ei ddefnyddio i gyfrifo ffi’r flwyddyn ganlynol
- Cofrestrau Achredig: Mae ffioedd ar gyfer achredu neu adnewyddu o gofrestrau yn cael eu gweithredu i ddarparu a datblygu’r rhaglen cofrestrau achrededig yn unig. Bydd unrhyw warged a gynhyrchir yn cael ei gadw er budd y rhaglen
- Comisiynau gan Lywodraeth(au): Bydd prisio comisiynau a chontractau ymgynghori yn talu’r holl gostau sy’n gysylltiedig â’r gwaith. Bydd unrhyw warged yn deillio o hyn yn cael ei ddefnyddio yn ôl doethineb y Bwrdd i gefnogi ein hamcanion strategol er lles y cyhoedd

- Cyngor i sefydliadau eraill: Bydd prisio comisiynau a chontractau ymgynghori yn talu’r holl gostau sy’n gysylltiedig â’r gwaith. Bydd unrhyw warged yn deillio o hyn yn cael ei ddefnyddio yn ôl doethineb y Bwrdd i gefnogi ein hamcanion strategol er lles y cyhoedd.

1.41 Bydd gwargedion yn cael eu gweithredu yn unol â’r egwyddorion hyn wedi i ofynion ein polisi cronfeydd gael eu bodloni.

1.42 I sicrhau tryloywder, byddwn yn:

- Cyhoeddi ein cyfrifon blynyddol ac yn datgelu ein datganiadau ariannol wedi eu harchwilio yn llawn
- Dangos ein hincwm a gwariant yn glir parthed pob un o bedair swyddogaeth yr Awdurdod
- Cyhoeddi datganiad archwilydd mewnol yn sefydlu ein cydymffurfiad â’r egwyddorion busnes hyn.

1.43 Ar y cyd â'r egwyddorion hyn, mae ein Bwrdd wedi sefydlu polisi cronfeydd.

1.44 Mae'r Awdurdod wedi cytuno i gadw cronfeydd o gyfanswm o dri mis o gostau gweithredu, sef tua £1 miliwn, ble mae'r gwahaniaeth rhwng y canlynol wedi ei nodi:

- Elfen gyfyngedig yn gysylltiedig i waith rheoleiddio a safonau
- Elfen anghyfyngedig yn gysylltiedig i holl waith yr Awdurdod.

1.45 Bydd lefel a lluniad ein cronfeydd yn cael eu hadrodd trwy ein Hadroddiad Blynyddol.

1.46 Bydd angen rhoi unrhyw arian a gymerir o'r cronfeydd yn ystod y flwyddyn yn ôl yn y flwyddyn neu flynyddoedd dilynol.

2. Datganiad y Prif Weithredwr

2.1 Mae’r Awdurdod wedi cyflawni ei ddyletswyddau statudol yn ystod y flwyddyn a adolygir. Rydym wedi cyhoeddi adolygiadau o berfformiad pob un o'r naw rheoleiddiwr statudol (10 rheoleiddiwr o Ragfyr 2019) yn ystod y flwyddyn. Rydym hefyd wedi gweithio’n agos gyda’r HCPC a SWE i oruchwylio sefydlu’r rheoleiddiwr newydd ar gyfer gweithwyr cymdeithasol yn Lloegr, a daeth yn weithredol yn Rhagfyr 2019. Yn Ionawr 2020, fe gyhoeddom drosolwg o'n gwaith a’i gyfraniad i ddiogelu’r cyhoedd.

2.2 Hysbyswyd cyfanswm o 2,783 o benderfyniadau terfynol i ni gan y rheoleiddwyr eleni. Fe wnaethom weithredu ein cronfa ddata Adran 29 newydd yn llwyddiannus yn Hydref 2019. Gwnaeth yr Awdurdod 21 atgyfeiriad i’r Llys dan ein pwerau Adran 29. Rydym yn achredu 26 o gofrestrau galwedigaethol ac rydym wedi parhau i weithio gyda’r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol i roi’r rhaglen ar strwythur ariannol sicr.

2.3 Ymgynghorodd y Llywodraeth ar ddiwygio rheoleiddiol tuag at ddiwedd 2017 ac fe wnaethom gyfraniad arwyddocaol i gefndir y cynigion hynny gyda’n cyhoeddiad *Right-touch reform*. Cyhoeddodd y Llywodraeth ei ymateb i’r ymgynghoriad yng Ngorffennaf 2019. Byddwn yn parhau i weithio gyda’r Llywodraeth, a gyda’r rheoleiddwyr, i ddatblygu cynigion ar gyfer deddfwriaeth i wella effeithiolrwydd ac effeithlonrwydd rheoleiddio.

2.4 Eleni rydym wedi cyhoeddi, ac yn dilyn hynny cynnal peilot, o'n Safonau Rheoleiddio Da newydd. Gweithredwyr asesiadau yn erbyn y Safonau hyn o Ionawr 2020.

2.5 Mae ein hymroddiad i ymchwil a dysgu wedi parhau gyda'n cynhadledd academaidd ac ymchwil flynyddol. Dyma oedd ein seithfed cynhadledd a'n fwyaf erioed, gyda chyflwyniadau gan wledydd ar draws y byd. Mae yna gydweithrediad da rhwng rheoleiddwyr a sefydliadau academaidd sy'n datblygu sylfaen dystiolaeth gadarn ar gyfer rheoleiddio. I gyd-fynd â'r gynhadledd academaidd cynhaliwyd seminar dyfodoleg, i ystyried yr heriau ar gyfer rheoleiddio yn y dyfodol o ddatblygiadau megis deallusrwydd artiffisial. Cynhalion symposiwm hefyd ar reoleiddio cydweithredol, cynhadledd i randdeiliaid yng Nghymru, seminar addasrwydd i ymarfer yn yr Alban a chynhadledd Cofrestrau Achrededig; pob un gyda chefnogaeth dda gan siaradwyr a chyfranogwyr o safon.

2.6 Rydym wedi parhau i ddatblygu ein perthynas ryngwladol ac wedi cyfrannu i'r cynadleddau CLEAR yn Vancouver a Minneapolis a'r gynhadledd IAMRA yn Chicago. Mae ein henw da yn rhyngwladol, fel y gwelir o'r nifer fawr o geisiadau am gyngor a chyfarfodydd a dderbyniwn, yn arwyddocaol ac yn tyfu. Yn Nhachwedd 2019, ymunais â Phwyllgor Arweinyddiaeth Gweithredol mewn Rheoleiddio CLEAR i rannu profiad ac arbenigedd yr Awdurdod gyda phartneriaid rhyngwladol.

2.7 Mae ansawdd ein gwaith yn deillio o ansawdd ein staff. Yn Nhachwedd 2019, cyflawnom ein hail arolwg staff blynyddol i nodi beth mae'r Awdurdod yn ei wneud yn dda Blynyddol ble allwn ni wella. Rydym yn falch i adrodd lefel uchel o foddhad gan staff yng nghanlyniadau'r arolwg. Fodd bynnag, rydym eisoes wedi gwneud nifer o newidiadau mewn ymateb i'r arolwg ac mae gwelliannau pellach ar y gweill ar gyfer 2020/21.

2.8 Fel Prif Weithredwr, rwy'n hyderus fod yr Awdurdod yn perfformio'n dda; mae'n cynnal yr ansawdd uchel o'i allbynnau ac yn gweithio o fewn ei egwyddorion busnes a chyllideb. Mae'r cyfarwyddwyr yn cymryd cyfrifoldeb personol am eu cyllidebau ac am y risgiau yn cynnwys cyfleoedd sy'n gysylltiedig gyda'u meysydd gwaith, sy'n cael eu hadolygu'n rheolaidd gan Grŵp y Cyfarwyddwyr a'i oruchwylio gan y Pwyllgor Archwilio a Risg, y Pwyllgor Craffu a'r Bwrdd.

3. Dangosyddion perfformiad allweddol

3.1 Mae'r adran hon yn esbonio sut ydym yn mesur perfformiad. Yn ein cynllun busnes blynyddol, fe gyflwynom amrywiol ddangosyddion perfformiad allweddol (KPIs) ar gyfer ein gwaith. Rydym yn eu hadolygu yn rhan o raglen waith y Grŵp Cyfarwyddwyr. Rydym yn eu trafod gyda swyddogion yn yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol a'r gweinyddiaethau yn yr Alban, Cymru a Gogledd Iwerddon yn ein cyfarfodydd - rhannu gwybodaeth cyfnodol.

3.2 Cyflwynir ein perfformiad yn erbyn y KPIs hynny sydd fwyaf tebygol o fod o ddiddordeb i'r cyhoedd yn ystod 2019/20 isod:

Maes Gwaith	Dangosyddion perfformiad allweddol	Perfformiad
Penderfyniadau adran 29	Ystyried 100% o benderfyniadau perthnasol o fewn y dyddiad cau statudol	99.96% [2782/2783[6]]
Pryderon y cyhoedd am Reoleiddwyr	Cydnabod 100% o bryderon o fewn pum niwrnod gwaith	98%[7] [409/416]
Cyllid	I dalu anfonebau diamheuol: 60% o fewn pum niwrnod 100% o fewn 10 niwrnod Amrywiad incwm / gwariant a gyllidwyd yn llai na 5% (ac eithrio Adran 29 sydd tu hwnt i'n rheolaeth) Cyfradd gwall taliad yn llai na 3% Cyfradd archebion prynu hwyr yn llai na 10%	 66% 526/799 100%799/799 3.21% 134/4,183 0.00% 0/799 8.43% 35/415
AD	Salwch staff yn ddim mwy na 2% Trosiant staff i fod yn llai na 10% Proses recriwtio cyfartalog yn llai nag 16 wythnos	4.1% [413/9959[8]] 7.3% [3/41] 10.4 wythnos
TGCh	Cau 85% o alwadau i'r ddesg gymorth o fewn 1 niwrnod Diffyg argaeledd y system yn is na 10 awr	88% [546/623] 0 awr
Diogelwch gwybodaeth	Nifer achosion wedi eu hadrodd i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth	0
Ceisiadau gwybodaeth (FOI / SAR / EIR)	Delio â phob (100%) Cais Gwrthrych am Wybodaeth o fewn dyddiadau cau statudol Delio â phob (100%) cais Deddf Rhyddid Gwybodaeth o fewn dyddiadau cau statudol	100% [9/9] 100% [15/15]
Archwiliad – allanol	Derbyn barn ddiamod ar gyfer cyfrifon	Derbyniwyd
Archwiliad – mewnol	Cwblhau 100% o adolygiadau a gynlluniwyd o fewn y flwyddyn ariannol honno	100% [7/7]

[6] Cafodd un achos ei fethu oherwydd amryfusedd gweinyddol. Ni fyddai'r achos wedi bodloni ein trothwy ar gyfer gweithredu ac mae mesurau wedi eu sefydlu i sicrhau na fydd yn digwydd eto.
[7] O'r saith achlysur pan oedd cydnabyddiaeth yn hwyr, tri ohonynt o un diwrnod ac un arall wedi dau ddiwrnod. Cafodd un pryder ei fethu am chwe diwrnod mewn blwch post arall (Rhannu Eich Profiad) o ganlyniad i wyliau blynyddol. Cafodd un e-bost ei drosglwyddo'n hwyr o' flwch post gwybodaeth gyffredinol yr Awdurdod yn arwain at oedi o 14 niwrnod, ac fe fethwyd un arall i'r blwch post gwybodaeth yn llwyr, ond fe ymatebwyd iddo ar yr un diwrnod wedi i'r anfonwr anfon ymholiad pellach. Ni achosodd yr un o'r oediadau hyn bryderon arwyddocaol.

[8] Mae tri aelod o staff wedi bod ar absenoldeb salwch hirdymor (a ddiffinnir fel mwy na chwe wythnos i gyd) am gyfanswm o 250 niwrnod. Ac eithrio'r absenoldeb hwn, mae'r cyfanswm absenoldeb salwch blynyddol yn 1.4%

Cwynion	Cydnabod 100% o gwynion ymhen pum niwrnod Cwblhau ymateb i bob cwyn o fewn 28 niwrnod	100% [7/7] 100% [7/7]
Iechyd a diogelwch	Dim digwyddiadau yn achosi niwed wedi eu hadrodd	0
Cofrestrau Achrededig	90% o gofrestrau achrededig yn ymgeisio i barhau achrediad. Bodlonir amserlenni: Ceisiadau yn dod gerbron y Panel o fewn 21 niwrnod i dderbyn yr holl wybodaeth / dogfennaeth ofynnol Cyhoeddir canlyniadau ceisiadau adnewyddu erbyn y dyddiad achredu Cyhoeddi hysbysiadau yn cynghori am yr angen i ymgeisio am adnewyddiad 12 wythnos cyn i'r achrediad ddarfod	96% [24/25] 100% [24/24] 33% [8/24[9]] 100% [24/24]

Dadansoddiad o berfformiad

3.3 Fel y dengys yr adroddiad hwn, rydym wedi parhau i ffocysu ar ddiogelu'r cyhoedd, gwella rheoleiddio proffesiynol a chofrestru a chyflawniad effeithiol o'n holl swyddogaethau statudol. Rydym wedi gweithio'n galed i sicrhau ein bod wedi cynnal safon ein perfformiad.

3.4 Mae swm y gwaith a gyflawnir gan staff wedi parhau i fod yn uchel. Rydym yn gwerthfawrogi'r gefnogaeth a chydweithrediad yr ydym wedi derbyn gan y rheoleiddwyr, yn arbennig eu cydweithrediad gyda'r cylch cynllunio busnes a'r ymgynghoriad ffioedd.

3.5 Mae ein gwaith polisi a'n rhaglen ymchwil yn parhau i ddwyn dylanwad.

3.6 Mae'r rhaglen cofrestrau achrededig yn gwbl integredig i'n cynlluniau gwaith, llywodraethu a rheoli ariannol. Gyda 26 o gofrestrau wedi eu hachredu yn cwmpasu 89,000 o ymarferwyr, mae'n gyfraniad gwerthfawr i ansawdd a dewis mewn iechyd a gofal.

3.7 Rydym yn ymroddedig i arfer gorau mewn llywodraeth a gweithrediadau a rheolaeth ariannol. Rydym wedi parhau i ffocysu'r swyddogaeth hon i ddarparu gwasanaeth cwsmeriaid a chefnogaeth gydweithredol hyd yn oed gwell i'r swyddfeydd blaen.

[9] Mewn rhai achosion ble nad yw'r KPI wedi ei fodloni, mae hyn wedi bod oherwydd ffactorau mewnol fel pwysau o lwyth gwaith. Mewn achosion eraill, roedd ffactorau lliniarol allanol, er enghraifft ble roedd angen adolygiad targedig neu ymweliad safle, ac roedd hyn yn ymestyn yr amser oedd angen i gwblhau'r adolygiad, neu roedd oedi o ran cael yr wybodaeth ofynnol gan y cofrestrau. Ble na fodlonwyd KPI, cyhoeddwyd pump o fewn mis, a chwech arall o fewn dau fis (felly 11 o'r 14 wedi eu cyhoeddi o fewn dau fis). Roedd y rhai oedd yn hwyrach na hyn o ganlyniad i adolygiadau targedig/ceisiadau am estyniadau gan y rheoleiddiwr.

4. Gwaith rheoleiddio a gosod safonau

Adran 29

4.1 Dan Adran 29 Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, gallwn gyfeirio penderfyniadau terfynol addasrwydd i ymarfer a wneir gan y deg rheoleiddiwr at y Llys (gan fod atgyfeiriad gennym yn cael ei ystyried fel apêl gan y Llys) os byddwn yn ystyried nad yw'r penderfyniad yn ddigonol i ddiogelu'r cyhoedd.

4.2 Eleni rydym wedi gweld lleihad o 15% yn y nifer o benderfyniadau achosion addasrwydd i ymarfer gan y rheoleiddwyr, o 3,261 yn 2018/19 i 2,783 yn 2019/20 (gweler tabl 2). Rydym wedi ystyried y rhesymau dros y parhad yn y lleihad. Deallwn fod y lleihad yn bennaf o ganlyniad i'r ffaith bod yr NMC, yn y blynyddoedd blaenorol, wedi bod yn ystyried nifer fawr o achosion er mwyn delio gydag ôl-groniad o wrandawiadau. Mae'r ôl-groniad hwnnw nawr wedi lleihau. Fodd bynnag, byddwn yn parhau i fonitro tueddiadau yn y maes hwn.

4.3 Roedd mwyafrif y penderfyniadau a adolygwyd gennym (49%) yn benderfyniadau panel yr NMC.

4.4 O'r 2,783 o achosion a dderbyniom yn 2019/20, cafodd 92% (2,562) eu cau heb fod angen rhagor o wybodaeth, (er bod y penderfyniad eto i'w wneud mewn 61 o achosion). Fodd bynnag, roedd 617 o'r achosion hyn wedi arwain at y rheoleiddiwr yn dileu enw'r cofrestrydd oddi ar ei gofrestr, peidio ei adfer i'r gofrestr, neu ei atal am gyfnod amhenodol, ac felly nid oedd yn codi unrhyw bryderon am ddiogelu'r cyhoedd ac nid oedd angen ymyrraeth gan yr Awdurdod. Nid ydym ychwaith yn edrych ar achosion ble mae panel adolygu wedi cyflwyno ataliad pellach. Dan yr ymagwedd hon, cafodd 357 o achosion eu cau.

4.5 Yn ystod 2019/20, gofynnom am ragor o wybodaeth a chynnal adolygiadau achos manwl mewn 147 o achosion, o gymharu â 141 yn 2018/19.

4.6 Yn ystod 2019/20, fe ystyriom 32 penderfyniad panel mewn cyfarfodydd achos ffurfiol. Roedd un ar ddeg ar hugain o'r rhain yn gyfarfodydd achos 'Adran 29' a chynhaliwyd un cyfarfod i ystyried a ddylid ymuno ag apêl gan y GMC ('cyfarfod Adran 40B'). I gymharu, yn 2018/19, cynhaliom 21 o gyfarfodydd, gyda phob un yn gyfarfod 'Adran 29'.

4.7 Cyfeiriom 21 achos i'r Llys dan ein hawdurdodaeth Adran 29 (11 yn 2018/19).ac ymuno fel parti i un apêl gan y GMC. Cynhaliwyd neu setlwyd trwy gydsyniad ein hapeliadau mewn saith achos a gyfeiriwyd o fewn y flwyddyn ariannol hon, cafodd un ei wrthod, ac rydym yn aros am ddyfarniad ar un achos. Mae'r tri achos ar ddeg sy'n weddill wedi eu rhestru ar gyfer gwrandawiad yn ystod blwyddyn ariannol 2020/21, a bydd y canlyniad yn cael ei adrodd yn adroddiad blynyddol y flwyddyn nesaf.

4.8 Yn bob un o'r achosion sy'n weddill a ystyriom mewn cyfarfodydd achos ffurfiol ond ble penderfynom beidio cyfeirio at y Llys, fe nodom bwyntiau dysgu i'w porthi yn ôl i'r rheoleiddwyr.

4.9 Er ein bod wedi gweld lleihad yn y nifer o achosion a adolygwyd yn 2019/20, rydym wedi gweld cynnydd yn y canran o achosion a gyfeirir at y Llys (i fyny o 0.34% i 0.79%) wrth gymharu â'r flwyddyn flaenorol (gweler tabl 3).

4.10 O'r 21 atgyfeiriad i'r Llys a wnaethom yn 2019/20, roedd 10 yn ymwneud â phenderfyniadau gan banel Addasrwydd i Ymarfer yn yr NMC, naw yn ymwneud â phenderfyniadau a wnaethpwyd gan Bwyllgor Ymddygiad a Chymhwyster yr HCPC, un yn ymwneud â phenderfyniad a wnaed gan banel y GMC, ac un yn ymwneud â phenderfyniad panel y GDC.

4.11 Cafodd bron i bob un o apeliadau'r Awdurdod a gafodd wrandawiad yn 2019/20 eu cynnal naill ai trwy setliad neu trwy benderfyniadau'r llys. Roedd yr Awdurdod yn aflwyddiannus mewn un achos yn unig yn 2019/20.

Tabl 2 Nifer o achosion addasrwydd i ymarfer a dderbyniwyd yn flynyddol

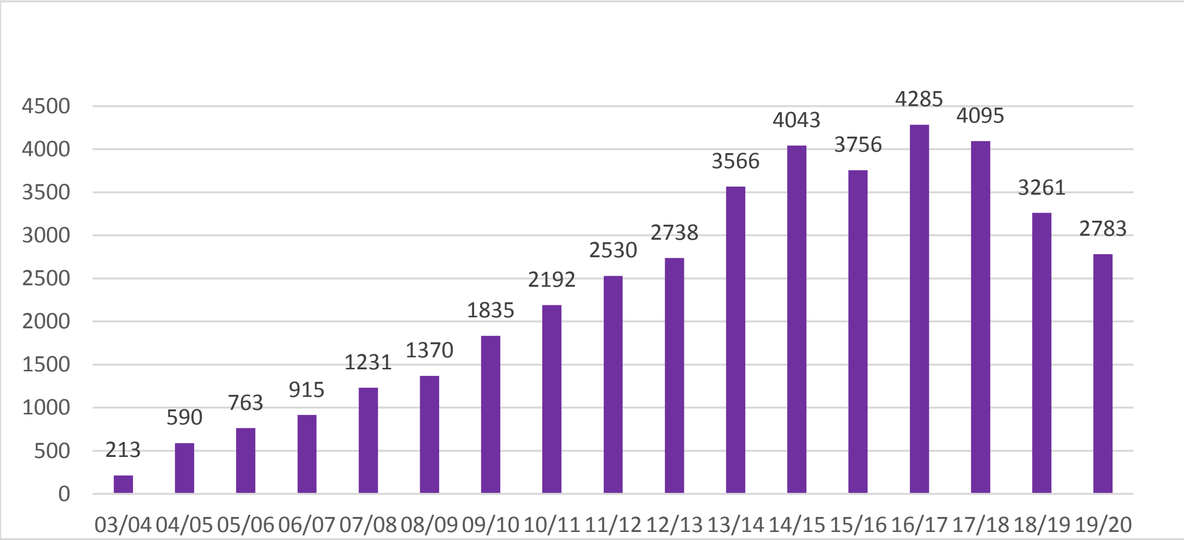

Tabl 3 – Nifer o achosion a gyfeiriwyd at y Llys yn flynyddol

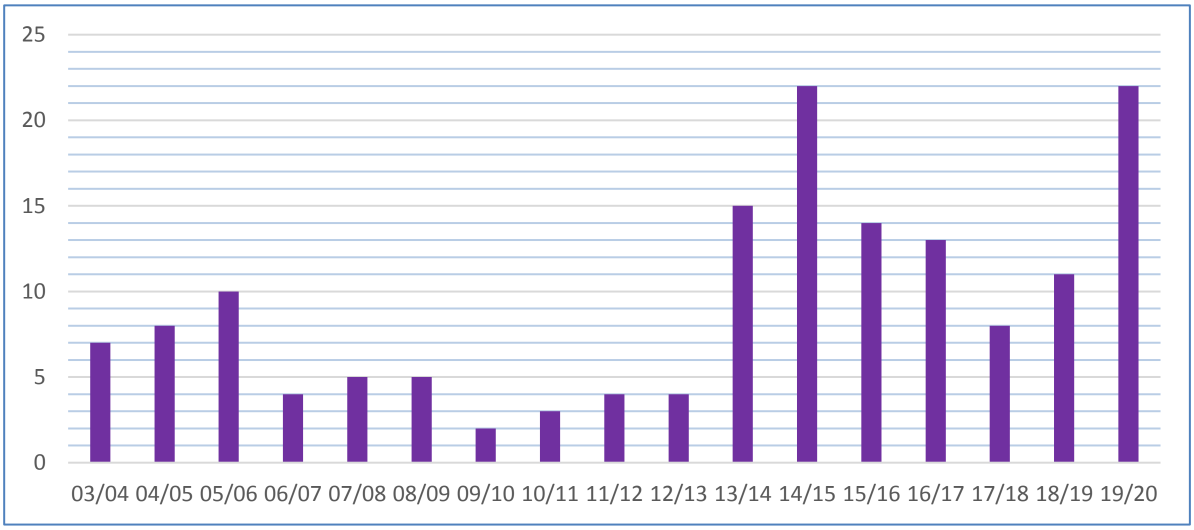

Tabl 4 – Cynnydd achosion a gyfeiriwyd at y Llys

Rheoleid diwr	Nifer o benderfyniad a gyfeiriwyd at y Llys dan Adran 29 Deddf 2002	Canlyniad
NMC	Deg	Cafodd dau achos ei setlo trwy Orchymyn Cydsyniad. Cafodd penderfyniad y panel ei ddileu ym mhob achos. Mewn un achos, cafodd y mater ei ailgyfeirio am wrandawiad pellach i ystyried amhariad yn dilyn apêl llwyddiannus flaenorol gan yr Awdurdod. Nid oedd y panel wedi derbyn gwybodaeth yn yr ail wrandawiad fel sy'n ofynnol gan y Gorchymyn Llys. Felly cytunwyd y byddai hyn yn cael ei unioni yn yr ail wrandawiad Mewn achos arall, cafodd y penderfyniad i gyflwyno amodau ei ddileu ac fe gytunwyd y byddai'r mater yn cael ei ailgyfeirio gan ddwyn cyhuddiadau atodol. Mewn dau achos a gafodd wrandawiad gyda'i gilydd gan yr Uchel Lys, cynhaliwyd apêl yr Awdurdod ac fe ailgyfeiriwyd yr achosion ar gyfer ail wrandawiad gyda phenderfyniad gwreiddiol y panel i wrthod cyflwyno tystiolaeth yn cael ei wrthdroi. Mae'r chwe achos sy'n weddill yn parhau a byddant yn cael eu cwblhau yn ystod 2020/21.
GMC	Dau (Un s.40B) ble mae apêl y GMC yn ymuno â ni	Caniatawyd apêl y GMC, ac fe ddisodlwyd y gorchymyn atal gyda gorchymyn dileu o'r gofrestr. Mae'r achos arall yn parhau a byddant yn cael eu cwblhau yn ystod 2020/21.
HCPC	Naw	Cafodd un achos ei setlo trwy Orchymyn Cydsyniad. Cafodd penderfyniad y panel ei ddileu, a dychwelwyd yr achos am wrandawiad gyda chyhuddiadau atodol. Cafodd un achos ei wrthod gan y llys nad oedd yn cefnogi barn yr Awdurdod nad oedd y penderfyniad yn ddigonol i ddiogelu'r cyhoedd. Mae'r achosion sy'n weddill yn parhau a byddant yn cael eu cwblhau yn ystod 2020/21.

Allgymorth

4.12 Mae'r Awdurdod yn awyddus i ddarparu cefnogaeth ac arbenigedd i'r rhai sy'n ymwneud ag achosion addasrwydd i ymarfer. Mae ein tîm wedi darparu cyflwyniadau i'r HCPC a SWE ar ei waith ac wedi cyfrannu at gyflwyniadau ar ddyletswydd gonestrwydd a chynadleddau yn yr Unol Daleithiau a'r Deyrnas Unedig.

4.13 Mae'r Awdurdod hefyd wedi bod yn gweithio gyda SWE i ddeall ei broses addasrwydd i ymarfer ac i sicrhau bod ein systemau wedi ein galluogi i ddelio gyda'r penderfyniadau hynny'n briodol dan ein proses adran 29. Mae'r Awdurdod wedi dechrau derbyn penderfyniadau gan SWE ac nid oes unrhyw bryderon wedi codi ynghylch y trefniadau gweinyddol.

4.14 Mae pwerau SWE yn galluogi Archwilwyr Achos i gyrraedd 'canlyniadau a gytunwyd' gyda chofrestryddion. Er nad yw'r rhain yn ffurfiol o fewn awdurdodaeth adran 29 yr Awdurdod, cydnabyddir bod hyn yn broses newydd ac y gall yr achosion gynnwys camymddwyn difrifol. Mae'r Awdurdod yn adolygu'r rhain fel petaent yn achosion adran 29 gyda'r bwriad o sefydlu dysgu o'r broses a rhannu'r dysgu yma gyda SWE a rhanddeiliaid eraill.

Adolygiad perfformiad

4.15 Mae gennym ddyletswydd statudol i adrodd yn flynyddol ar berfformiad y rheoleiddwyr o ran cyflawni eu dyletswydd i ddiogelu'r cyhoedd. Rydym yn gwneud hyn trwy asesu eu perfformiad yn erbyn set o safonau a gytunwyd (y Safonau Rheoleiddio Da). Rydym yn adolygu pob rheoleiddiwr yn unigol yn ystod y flwyddyn, gan gychwyn yn Ionawr, gan gyhoeddi ein hadroddiadau pan fydd yr adolygiad wedi ei gwblhau. Yn ystod y flwyddyn ariannol, cyhoeddom 11 adroddiad adolygiad perfformiad, yn cwmpasu naw o'r rheoleiddwyr. Roedd pump o'r adroddiadau hyn o'r cylch adolygiad perfformiad a gychwynnodd yn Ionawr 2018, a chwech o'r cylch Ionawr 2019. Bydd y tri adroddiad sy'n weddill ar gyfer cylch 2019 yn cael eu cyhoeddi yn hwyrach yn y flwyddyn. Fe wnaethom archwilio amrywiol agweddau o brosesau addasrwydd i ymarfer pedwar o'r rheoleiddwyr yn ystod y flwyddyn. Cynhaliwyd dau o'r archwiliadau hyn yn ystod pedwerydd chwarter 2019/20, gydag un ar gyfer cylch adolygiadau 2020.

4.16 O'r adroddiadau hynny a gyhoeddwyd yn ystod y flwyddyn ariannol o gylch adolygiadau 2019, bodlonodd y GMC a'r GOsC bob un o'r 24 o Safonau. Bodlonodd y GCC a'r GDC 22 o'r 24 Safon. Bodlonodd y GPhC 20 o'r 24 Safon a bodlonodd yr HCPC 18 o'r 24 Safon. O'r pum adroddiad a gyhoeddwyd eleni ar gyfer cylch 2018, roedd y GMC a'r PSNI wedi bodloni pob un o'r 24 o Safonau a'r GDC, GOC ac NMC wedi bodloni 22 o'r Safonau. Cychwynnom ar ein cylch nesaf o asesiadau adolygiadau perfformiad yn Ionawr 2020.

4.17 Rydym wedi datblygu proses i'n Bwrdd uwchgyfeirio pryderon parhaus a difrifol am berfformiad rheoleiddwyr i'w Cadeiryddion ac i'r adrannau llywodraethol ac ysgrifenyddion gwladol perthnasol. Er nad ydym yn disgwyl defnyddio'r broses hon yn aml, gan nad oes gennym bryderon difrifol yn gyffredinol am berfformiad rheoleiddiwr a fyddai'n galw am uwchgyfeirio, bydd yn hwyluso rhannu gwybodaeth yn fwy effeithiol gyda rhanddeiliaid allweddol perthnasol. Cyflwynom y broses hon ym Mawrth 2020.

4.18 Yn rhan o'n proses o gasglu tystiolaeth ar gyfer y broses o adolygu perfformiad, rydym yn casglu data'n chwarterol, sy'n ein galluogi i nodi tueddiadau gydag amser ac mae wedi ein helpu i fanylu ar feysydd o berfformiad y rheoleiddwyr. Mae'r set data wedi ein galluogi i gael gwell dealltwriaeth o gryfderau a gwendidau ac yn ein galluogi i nodi pryderon. Fe wnaethom adolygu ein set data yn Hydref 2019 i sicrhau ei fod yn parhau i fod yn ddilys ac y bydd yn berthnasol ar gyfer cyflwyno'r Safonau Rheoleiddio Da newydd. Fe wnaethom ddiddymu un eitem o'r set data yn ymwneud â'r nifer o doriadau data a adroddir i'r Comisiynydd Gwybodaeth.

4.19 Rydym hefyd yn casglu set data blynyddol gan y rheoleiddwyr. Isod ceir tabl sy'n amlinellu rhai o'r ystadegau allweddol ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill 2019-31 Mawrth 2020. Nid yw'r wybodaeth hon wedi ei harchwilio gennym.

Data ar gyfer 1 Ebrill 2019 i 31 Mawrth 2020	GCC	GDC	GMC	GOC	GOsC	GPhC	HCPC	NMC	PSNI	SWE
Nifer o gofrestryddion	3,356	114,028	320,863	30,922 Yn cynnwys 2,708 sefydliad corfforaethol a 5,229 o fyfyrwyr a hyfforddeion	5,388	95,537 yn cynnwys 14,181 eiddo	281,467	716,607	3,455 Yn cynnwys 552 eiddo a 139 o fyfyrwyr/hyfforddeion	98,448
Nifer o geisiadau cofrestru cychwynnol newydd a dderbyniwyd	168	8,602	21,213	1,127	265	4,384	23,921	38,336	175	1581
Nifer o apeliadau cofrestru a gwblhawyd ble na chyflwynwyd gwybodaeth newydd, ac a ategwyd.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Canolrif amser (mewn dyddiau) a gymerwyd i broses ceisiadau cofrestru cychwynnol ar gyfer:										
• **Graddedigion y Deyrnas Unedig**	1	11	1	5	2	Fferyllwyr = 0 Technegydd Fferyllfa = 0.1	7	0	2	0
• **Graddedigion Rhyngwladol nad ydynt o'r UE**	1	30	18	4	2	Fferyllwyr = 0 Technegydd Fferyllfa = 0	46	0	Amh	0
• **Graddedigion yr UE**	1	27	28	4	2	Fferyllwyr = 0 Technegydd Fferyllfa = Amh	46	1	2	0
Ffi dargadw flynyddol	£750 (blwyddyn 1) £800 (blwyddyn 2 ymlaen)	£680 deintyddion £116 gweithwyr gofal deintyddol	£399	£350	£320 (blwyddyn 1) £430 (blwyddyn 2) £570 (blwyddyn 3 ymlaen)	£257 (Fferyllydd) £121 (Technegwyr Fferyllfa) £262 (Eiddo) O 1 Gorffennaf 2019[i]	£90	£120	£398 (fferyllwyr) £155 (eiddo)	£90
Amser a gymer (mewn wythnosau) o dderbyn cwyn										

Data ar gyfer 1 Ebrill 2019 i 31 Mawrth 2020	GCC	GDC	GMC	GOC	GOsC	GPhC	HCPC	NMC	PSNI	SWE
cyntaf i benderfyniad y pwyllgor archwilio terfynol:										
• **Canolrif amser i ddod i gasgliad**	38.5	50	33.9	60	20	60.4	61.6	58	159	11
• **Achos hiraf i ddod i gasgliad**	135	262	343.6	340	241	192.9	234	235	182	14
• **Achos cyflymaf i ddod i gasgliad**	6	12	2.1	7	7	21.0	12	9	33	10
Amser o dderbyn cwyn cyntaf (mewn wythnosau) i benderfyniad gwrandawiad addasrwydd i ymarfer terfynol:										
• **Canolrif amser i ddod i gasgliad**	91	107	88.7	120	59	98.3	103.2	90	92.5	amh
• **Achos hiraf i ddod i gasgliad**	106	332	296.7	340	149	284.4	327	361	184	amh
• **Achos cyflymaf i ddod i gasgliad**	61	42	5.9	48	22	43.0	33	24	45	amh
Yr amser canolrif (mewn wythnosau) o dderbyn cwyn i benderfyniad gorchymyn dros dro, ac o dderbyn gwybodaeth yn dynodi angen am orchymyn dros dro i benderfyniad gorchymyn dros dro:										
• **Derbyn cwyn**	16.5	29	7.8	13	5	10.4	19.1	4	4	6
• **Derbyn gwybodaeth**	4	3	2.7	3	3	3.1	2.7	Amh	4	4
Nifer o apeliadau unigolion cofrestredig/Awdurdod yn erbyn penderfyniadau terfynol addasrwydd i ymarfer:										
• **Apeliadau unigolion cofrestredig**	0	3	21	0	2	3	3	13	0	0
• **Apeliadau gan yr Awdurdod**	0	1	0	0	0	0	10	10	0	0
Nifer o doriadau data a adroddir i'r Comisiynydd Gwybodaeth	0	1	0	0	1	3	0	2	0	1
Nifer o geisiadau adolygiad barnwrol ble rhoddwyd caniatâd	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0

4.20 Mae amrywiaethau yn y data perfformiad ystadegol ar gyfer y gwahanol reoleiddwyr yn adlewyrchu maint eu cofrestrau, eu cyfyngiadau deddfwriaethol a'r gwahanol amgylcheddau maent yn gweithio ynddynt. Er enghraifft, mae gan reoleiddwyr wahanol reolau statudol yn llywodraethu eu prosesau a gallai hyn effeithio ar faint o

amser mae'n ei gymryd i ddelio gydag achosion unigol. Rydym yn cydnabod y gall rheoleiddwyr gyda llwyth achosion llai ganfod bod eu perfformiad cyffredinol wedi ei gamystumio gan ambell i achos hir na ellir eu hosgoi neu hyd yn oed rai byr iawn. Mae hyn yn rheswm pam nad ydym yn defnyddio data ystadegol yn unig i helpu ein dealltwriaeth o berfformiad.

4.21 Yn Nhachwedd 2018, cymeradwyodd ein Bwrdd y Safonau Rheoleiddio Da diwygiedig. Mae’r Safonau diwygiedig wedi cadw’r strwythur o ffocysu ar y pedwar swyddogaeth rheoleiddio (gosod safonau, addysg a hyfforddiant, cofrestru, ac addasrwydd i ymarfer), wedi cyflwyno cyfres o Safonau Cyffredinol newydd, ac wedi lleihau'r nifer cyffredinol o Safonau o 24 i 18.

4.22 Wrth arwain at gyflwyno'r Safonau diwygiedig, yn 2019 fe wnaethom gynnal peilot o’r Safonau Cyffredinol newydd gyda’r rheoleiddwyr. Mae’r peilot wedi ein galluogi i brofi’r fframwaith tystiolaeth sy'n eistedd islaw'r Safonau, gosod meincnodau ar gyfer bodloni’r Safonau Cyffredinol newydd, a datblygu ein prosesau ar gyfer asesu’r Safonau diwygiedig.

4.23 Daeth y Safonau diwygiedig yn weithredol ar gyfer cylch adolygiadau 2020, gyda’n hasesiad cyntaf yn erbyn y rhain yn Ionawr 2020. Hyd yma, rydym wedi cynnal asesiadau cychwynnol yn erbyn y Safonau newydd ar gyfer tri rheoleiddiwr, yn ôl y drefn. Byddwn yn monitro gweithrediad y Safonau diwygiedig trwy’r cylch cyntaf o adolygiadau ac yn gwerthuso eu heffaith yn dilyn hyn.

Social Work England

4.24 Daeth SWE yn weithredol ar 2 Rhagfyr 2019. Mae’r Awdurdod wedi bod yn ymwneud yn agos â goruchwylio trosglwyddo cyfrifoldebau o HCPC i SWE. Yn ogystal, rydym wedi bod yn cynnal trafodaethau gyda SWE i gyfarwyddo ein hunain gyda’u prosesau a sicrhau eu bod yn gyfarwydd gydag ac yn barod ar gyfer y broses o adolygu perfformiad.

4.25 O ystyried bod SWE yn sefydliad newydd, byddwn yn monitro ei berfformiad yn agos yn ystod ei flwyddyn gyntaf ac yn disgwyl cynnal ei adolygiad perfformiad cyntaf tuag at ddiwedd 2020.

Pryderon am reoleiddwyr

4.26 Rydym yn annog y cyhoedd a gweithwyr iechyd a gofal i ‘rannu eu profiad o’r rheoleiddwyr gyda ni. Mae’r pryderon a dderbyniwn yn darparu trosolwg i ni o ran pa mor dda mae’r rheoleiddwyr yn delio gyda phryderon y cyhoedd am weithwyr iechyd a gofal a sut maent yn cyfathrebu am eu gwaith. Mae’r adborth a dderbyniwn yn ein helpu i nodi meysydd o waith y rheoleiddwyr y dylem dargedu yn ein hadolygiadau perfformiad.

4.27 Yn ystod 2019/20 cawsom 416 ‘pryder’ neu gyswllt. Mae hyn yn cynrychioli cynnydd o 10-15% wrth gymharu â’r nifer a dderbyniwyd yn 2018/19 (360) a 2017/18 (377). Byddwn yn monitro’r rhif yma’n ofalus yn ystod 2020/21 i weld os yw'r cynnydd hwn yn rhan o duedd ac i weld os oes yna unrhyw gategorïau penodol y'n peri pryder sy'n cynyddu. Roedd y categori mwyaf o bryderon (80) ynghylch y penderfyniadau addasrwydd i ymarfer a wnaed gan y rheoleiddwyr yn ystod camau cynnar eu proses. Roedd y categori nesaf o ran maint (62) yn bryderon cyffredinol addasrwydd i ymarfer, yn aml ynghylch oedi a chyfathrebu’r rheoleiddwyr gyda phartïon.

4.28 Byddwn hefyd yn cael cyswllt rheolaidd gan unigolion sy'n credu nad oedd canlyniad achos yn ddigonol yn syth wedi iddo gael ei gwblhau. Mae eu hadborth ar yr achos yn cael ei ystyried gan y tîm Adran 29 yn ystod ei adolygiadau o'r penderfyniad.

4.29 Mae mwy na dau draean o’r pryderon yr ydym wedi eu derbyn yn y cyfnod hwn gan aelodau’r cyhoedd, gyda 21% arall gan gofrestryddion.

4.30 Er na allwn ystyried cwynion am unrhyw gorff arall, mi fyddwn weithiau'n codi pryderon ar ran unigolyn i reoleiddiwr. Dim ond wedi rhoi cynnig ar bob opsiwn arall fyddwn ni'n gwneud hyn. Fe wnaethom gysylltu â rheoleiddwyr ar saith achlysur yn y cyfnod hwn, ynghylch materion amrywiol fel cwynion heb eu hateb, am sicrwydd ein bod yn dilyn prosesau’r rheoleiddiwr ei hun a gyda phryderon am les y cofrestrydd. Byddwn yn edrych yn agos ar y pryderon a dderbyniwn yn y flwyddyn i ddod i ystyried os oes yna ragor o gyfleoedd i godi materion gyda rheoleiddwyr ar ran y cyhoedd.

4.31 Fe dderbyniom nifer fawr o ymholiadau (111) hefyd ynghylch darpariaeth iechyd cyffredinol a gofal cymdeithasol. Er na allwn weithredu fel corff delio â chwynion ar gyfer sefydliadau eraill, rydym yn gwneud ein gorau i ddarparu gwybodaeth ddefnyddiol i bawb sy'n cysylltu â ni. Mae’r cysylltiadau hyn yn darparu gwybodaeth i ni am bryderon ehangach y cyhoedd ac am faterion systemig mewn iechyd a gofal cymdeithasol. Yn ystod y flwyddyn, fe gynhaliom ddwy gynhadledd ar gyfer sefydliadau sydd â chofrestrau achrededig hefyd.

Craffu ar brosesau penodiadau cynghorau’r rheoleiddwyr

4.32 Rydym yn cynorthwyo’r Cyfrin Gyngor gyda phenodiadau i gynghorau'r rheoleiddwyr (ac eithrio PSNI ac SWE). Rydym yn darparu cyngor i'r Cyfrin Gyngor parthed unrhyw gystadleuaeth agored am brosesau penodiadau ac ailbenodiadau ac, os yw'r Cyfrin Gyngor yn gofyn am hynny, parthed unrhyw agwedd arall o swyddogaeth apwyntiadau'r Cyfrin Gyngor.

4.33 Yn 2019/20, darparom gyngor i’r Cyfrin Gyngor parthed 12 o brosesau gydag o leiaf un yn cael ei redeg gan bob un o'r wyth rheoleiddiwr. Roedd chwech o’r prosesau hyn yn ymwneud â phenodiadau trwy gystadleuaeth agored, yn cwmpasu 11 o swyddi gan gynnwys rolau fel cadeiryddion cyngor. Roedd y chwe phroses arall yn ymwneud ag ailbenodiadau, yn cwmpasu 13 o swyddi, hefyd yn cynnwys rôl un cadeirydd. Fe gynghorom y Cyfrin Gyngor y gallai fod yn hyderus o’r holl brosesau hyn.

4.34 Rydym yn parhau i fod mewn cysylltiad agos gyda’r rheoleiddwyr ac yn anelu i ddarparu cyngor buan i ddelio ag unrhyw feysydd sy'n peri gofid parthed cystadlaethau unigol.

Prosiectau polisi ac ymchwil

4.35 Rydym yn gwneud amrywiaeth o waith i helpu sicrhau bod rheoleiddio yn diogelu'r cyhoedd yn effeithlon. Mae hyn yn cynnwys cyflawni ymchwil a chyhoeddi cyngor polisi ac edrych i'r dyfodol, i ragweld newid a sicrhau fod rheoleiddio yn parhau i fod yn ystwyth. Rydym yn annog cydweithrediad rhwng y rheoleiddwyr a oruchwylir gennym ac academyddion i ysgogi ymchwil, dysgu a gwelliant. Ein hamcan yw sicrhau fod rheoleiddio a chofrestru yn seiliedig ar dystiolaeth o beth sy'n gweithio fel bod y rheoleiddwyr yn effeithiol.

4.36 Yn Ionawr 2020 cyhoeddom *drosolwg o'n gwaith a'i gyfraniad i ddiogelu'r cyhoedd*, adroddiad cryno yn esbonio ein gwaith gan ddefnyddio astudiaethau achos i amlygu sut fyddwn yn cyfrannu i ddiogelu'r cyhoedd.

4.37 Rydym wedi parhau i weithio i adeiladu ein perthnasau gydag academyddion ac ymchwilwyr. Ar 5-6 Mawrth 2020 cynhaliom ein seithfed gynhadledd academaidd ac ymchwil ar thema 'Rheoleiddio yn y dyfodol – a fydd yn bwysig?'. Ein cydweithredwr academaidd ar gyfer y digwyddiad eleni oedd Mr Robert Jago, Uwch Ddarlithydd yn y Gyfraith, Prifysgol Royal Holloway Llundain. Dyma oedd y tro cyntaf i'r digwyddiad gael ei gynnal mewn lleoliad yng Nghanol Llundain, Cymdeithas Frenhinol y Celfyddydau (RSA). Caniataodd y newid lleoliad ar gyfer presenoldeb mwy nag y bu'n bosibl yn y blynyddoedd blaenorol, gyda 150 yn mynychu i gyd. Yn ogystal â chydweithwyr yn y Deyrnas Unedig, daeth mynychwyr o Awstralia, Gwlad Belg, Canada, Columbia, Iwerddon a'r Unol Daleithiau.

4.38 Cynhaliwyd ein seminar Dyfodoleg cyntaf ar 5 Mawrth, hefyd yn yr RSA. Dyma oedd y cyntaf mewn cyfres o ddigwyddiadau a gynlluniwyd i ystyried datblygiadau newydd, yn cynnwys technoleg, dylunio gwasanaeth, modelau cyflawni a newid cymdeithasol, sydd â'r potensial i achosi problemau moesegol ac/neu reoleiddiol arwyddocaol.

4.39 Rydym wedi cynnal dau gyfarfod o'r Fforwm Ymchwil a Pholisi, gan ganiatáu i staff ymchwil a pholisi allweddol o'r rheoleiddwyr i drafod materion sy'n gyffredin iddynt ac yn peri gofid iddynt. Mae'r fformat yma ar gyfer cwrdd wedi ei groesawu ac mae cyfarfodydd pellach o'r fath ar y gweill ar gyfer 2020/21. Yn Nhachwedd 2019 fe gynhaliom symposiwm ar reoleiddio cydweithredol. Roedd y bore yn darparu gofod i uwch arweinwyr o'r rheoleiddwyr iechyd a gofal yn ymwneud â diwygio rheoleiddio ac ymateb i faterion gweithlu ac economaidd ehangach. Roedd y prynhawn yn cynnwys sesiwn i reoleiddwyr traws sector gyfnewid syniadau, profiadau a gwelliannau.

4.40 Yn Chwefror 2020, cynhaliom seminar ar y cyd gyda Llywodraeth Cymru ar ddatblygiadau rheoleiddiol a chyd-destun Cymru, gyda dros 70 o randdeiliaid yn mynychu. Roedd materion a drafodwyd yn cynnwys blaenoriaethau ar gyfer diwygio rheoleiddio proffesiynol, rôl ddatblygol Addysg a Gwella Iechyd Cymru o ran addysg iechyd a chynllunio gweithlu, cyflwyno dyletswyddau statudol gonestrwydd ac ansawdd yng Nghymru, a dilyn ymagwedd seiliedig ar risg i reoleiddio rolau iechyd a gofal.

4.41 Ym Mai 2019 cynhaliom seminar gyfreithiol yn yr Alban ar *Beth sy'n cyfateb i ddiogelu'r cyhoedd mewn gwrandawiadau apêl ar gyfer rheoleiddio iechyd*? Roedd nifer dda o gydweithwyr o'r rheoleiddwyr a'r proffesiwn cyfreithiol yn bresennol.

4.42 Fe wnaethom ymateb i 30 ymgynghoriad cyhoeddus neu geisiadau am farn yn 2019/20. Fe wnaethom hefyd adolygu 16 ymgynghoriad ble penderfynom beidio cyflwyno ymateb.

4.43 Fe gyhoeddom 15 blog ar ein gwefan, gydag wyth ohonynt gan awduron gwadd allanol.

4.44 Fe gyfrannom i nifer o gynadleddau yn cynnwys cynadleddau rheoleiddio rhyngwladol.

4.45 Cyhoeddom yr adroddiad *Sexual Misconduct in Health and Social Care: Understanding Types of Abuse and Perpetrators' Moral Mindsets on sexual misconduct by health and care professionals*, gan yr Athro Rosalind Searle,

Prifysgol Glasgow. Roedd hyn yn ychwanegol at waith cynharach yr Athro Searle ac yn dadansoddi sampl llai o achosion yn ymwneud â chamymddwyn rhywiol mewn mwy o ddyfnder.

4.46 Fe wnaethom gomisiynu adroddiad gan Brifysgol Caerdydd ar ymchwil rheoliadol. Amcanion y comisiwn oedd canfod ymchwil yn y Saesneg i'r maes rheoleiddio proffesiynol iechyd a gofal ers 2011; ac i nodi unrhyw fylchau yn yr ymchwil a meysydd a fyddai'n elwa o archwiliad dyfnach, er mwyn hysbysu ffocws ymchwil pellach a pharhau i adeiladu ar y sylfaen dystiolaeth parthed rheoleiddio proffesiynol iechyd a gofal. Ar adeg ysgrifennu hynny, mae'r adroddiad terfynol wedi ei gyflwyno ac yn cael ei adolygu'n fewnol cyn cyhoeddi ar adeg briodol.

4.47 Fe wnaethom gomisiynu ymchwil gan Community Research ar farnau'r cyhoedd ar ddiwygio addasrwydd i ymarfer. Ffocws yr ymchwil oedd prosesau addasrwydd i ymarfer yn y dyfodol ble na chynhelir gwrandawiadau. Roedd yr astudiaeth yn cynnwys ymchwil ansoddol (grwpiau ffocws, cyfweliadau a 'hysbysfyrddau' ar-lein) gydag achwynwyr, gofalwyr a sampl eang o gleifion a'r cyhoedd. Wrth ysgrifennu hyn, rydym wedi derbyn yr adroddiad terfynol a byddwn yn edrych ar sut gellir defnyddio'r casgliadau a'u rhannu yn y flwyddyn ariannol newydd.

4.48 Ym Mai 2019, cyhoeddom ymchwil defnyddwyr oedd wedi ei gomisiynu gan Research Works, *The role of patients and service users in ensuring the safety of the care they receive*.

4.49 Ym Mehefin 2019 cyhoeddom adolygiad llenyddiaeth a gomisiynwyd gan Dr Paul Sanderson, *From public hearings to consensual disposal – insights from the decision-making literature*. Diben yr adolygiad oedd cyfrannu i waith parhaus ar ddiwygio prosesau addasrwydd i ymarfer. Edrychodd ar beth mae'r llenyddiaeth academaidd yn dweud wrthym ynghylch yr effaith ar wneud penderfyniadau mewn cyd-destun mwy preifat, nodi risgiau neu fanteision posibl o'r llenyddiaeth ehangach i'r cyhoedd, o newid i fwy o ddefnydd o waredu achosion addasrwydd i ymarfer a chanlyniadau eraill a gytunir.

Diwygio deddfwriaethol

4.50 Cyhoeddwyd ymateb y Llywodraeth i'r ymgynghoriad pedair gwlad *Promoting professionalism, reforming regulation* gan yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol yng Ngorffennaf 2019. Mae'r Awdurdod wedi bod yn galw ers cryn amser am newidiadau i'r fframwaith cyfreithiol tameidiog a darfodedig ar gyfer rheoleiddio proffesiynol, ac rydym yn dal i fod o'r farn fod angen diwygio'r sector i gefnogi cyflawniad gwasanaethau iechyd a gofal yn y dyfodol mewn modd hyblyg ac arloesol. Mae hyn wedi dod yn fwy i'r amlwg gyda'r camau argyfwng diweddar y bu'n rhaid i nifer o'r rheoleiddwyr gymryd o ganlyniad i heriau Covid-19, sydd wedi amlygu'r angen i sicrhau cydbwysedd rhwng ystwythder rheoleiddiol a diogelu'r cyhoedd.

4.51 Mae cynigion y Llywodraeth yn garreg filltir arwyddocaol ar gyfer diwygio ac yn atseinio nifer o'r newidiadau a gynigiwyd gan yr Awdurdod yn gyffredinol, er bod rhai meysydd ble'r hoffem weld newidiadau. Mae'r meysydd cychwynnol a nodwyd gan y Llywodraeth ar gyfer newid yn cynnwys moderneiddio addasrwydd i ymarfer er mwyn caniatáu i reoleiddwyr waredu ar achosion yn gydsyniol, newidiadau i lywodraethu rheoleiddwyr a chynyddu hyblygrwydd i reoleiddwyr addasu rheolau. Fodd bynnag, mae'r Awdurdod wedi rhybuddio bod yn rhaid cydbwyso'r hyblygrwydd atodol arfaethedig ar gyfer rheoleiddwyr gyda throsolwg uwch i sicrhau

y diogelir cleifion a’r cyhoedd yn gyffredinol, ac y gall y cyhoedd barhau i deimlo'n hyderus ynghylch rheoleiddio.

4.52 Mae’r Awdurdod wedi bod yn gweithio gyda chydweithwyr yn yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol a’r rheoleiddwyr ar y cynigion yn ystod y flwyddyn ddiwethaf ac mae'n awyddus i sicrhau dan gynigion ar gyfer diwygio addasrwydd i ymarfer bod y model trosolwg ar gyfer penderfyniadau addasrwydd i ymarfer terfynol i’r penderfyniadau hynny gael eu gwneud tu allan i wrandawiadau panel, y byddant yn darparu'r un lefel o ddiogelu'r cyhoedd ag sy'n cael ei gyflawni ar hyn o bryd trwy ein craffu adran 29. Hoffem hefyd weld trosolwg annibynnol o’r newidiadau i reolau gan reoleiddwyr i osgoi anghysondebau na ellir eu cyfiawnhau o ran ymagwedd ac i wneud y system yn fwy clir i gleifion, y cyhoedd, cofrestryddion a chyflogwyr ac i sicrhau cydlyniad rheoleiddiol cyffredinol. Mae hon yn rôl a gynigiwyd yn flaenorol ar gyfer yr Awdurdod gan Gomisiwn y Gyfraith ac rydym wedi awgrymu y gallai'r Llywodraeth adolygu rôl a phwerau’r Awdurdod yn fwy eang i sicrhau y gallwn barhau i ddarparu trosolwg effeithiol a chadarn o’r rheoleiddwyr o ganlyniad i ddiwygiadau ac i fod yn rhan ganolog o’r strwythurau cyffredinol a fwriedir i sicrhau diogelwch cleifion.

4.53 Yn ogystal ag ymgysylltu gyda rhanddeiliaid ar y diwygiadau, rydym yn parhau i gyflawni ymchwil polisi ac ymchwil i gefnogi’r sylfaen tystiolaeth er mwyn sicrhau bod diogelu’r cyhoedd yn parhau i fod yn ganolog i system rheoleiddio proffesiynol diwygiedig. Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, rydym wedi cyhoeddi gwaith yn edrych ar effaith symud mwy o benderfyniadau gan benderfynyddion i leoliadau preifat ac adroddiad gan Goleg Prifysgol Llundain yn edrych ar ddatblygu methodoleg i nodi’r ffactorau sy'n dylanwadu ar gysondeb y canlyniadau addasrwydd i ymarfer ar draws y rheoleiddwyr. Mae diwygio rheoleiddiol yn debygol o fod yn rhan arwyddocaol o'n gwaith ar gyfer y flwyddyn i ddod.

Cofrestrau Achrededig

4.54 Mae rhaglen cofrestrau achrededig yr Awdurdod yn cwmpasu dros 89,000 o ymarferwyr o amrediad o broffesiynau gwahanol mewn iechyd a gofal cymdeithasol.

4.55 Mae cael eich achredu yn golygu fod sefydliad wedi ein bodloni ei fod yn cyflawni pob un o'n Safonau. Wedi ei achredu, gall y gofrestr a chofrestryddion ddefnyddio nod achredu'r Awdurdod (a welir isod) er mwyn gallu eu hadnabod yn hawdd.

4.56 Cyflwynom fodel ffioedd wedi diweddaru ar gyfer 2018/19 ac fe benderfynodd ein Bwrdd y byddai'r ffioedd hynny’n cynyddu'n flynyddol yn unol â’r Mynegai Prisiau Defnyddwyr. Ar gyfer 2019/20, roedd y ffioedd ar gyfer y rhaglen yn £13,580 ar gyfer cais cychwynnol a £10,250 plws £0.10 fesul cofrestrydd ar gyfer adnewyddu. Rydym yn derbyn cymhorthdal blynyddol gan yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol i ddelio â’r diffyg a achosir gan wariant ar y rhaglen sy'n fwy na’r incwm o ffioedd.

4.57 Rydym wedi achredu 26 o gofrestrau yn y rhaglen, yn cwmpasu 55 o alwedigaethau. Adolygir yr achrediad yn flynyddol. Erbyn diwedd y flwyddyn ariannol, roeddem wedi achredu un gofrestr newydd ac wedi adnewyddu achrediad 21. Dewisodd un gofrestr i beidio adnewyddu ei achrediad. Mae pedwar asesiad blynyddol wedi eu cario i'r flwyddyn ariannol nesaf. Mae'r effaith ar gofrestrau sy'n cael eu hachredu yn glir. Mae pob cofrestr a achredwyd gennym wedi gorfod gwella ei ymarfer mewn un maes neu fwy i fodloni'r Safonau ar gyfer Cofrestrau Achrededig cyn sicrhau achrediad. Gall ein paneli achredu gyhoeddi amodau (newidiadau y mae'n rhaid eu gwneud o fewn cyfnod penodol o amser i gynnal achrediad) ac argymhellion (gweithredoedd a fyddai'n fuddiol ond nad oes rhaid eu cwblhau i gynnal achrediad) gan ein paneli achredu yn ystod achrediad cychwynnol ac adolygiad blynyddol i wella ymarfer yn erbyn y Safonau. Rhaid bodloni amodau i gynnal achrediad.

4.58 Mae'r tabl isod yn dangos y rhestr lawn o gofrestrau achrededig, a'r holl amodau ac argymhellion oedd yn weithredol ar 31 Mawrth 2020.

Cofrestr	Achredwyd ddiwethaf	Amodau	Argymhellion
Academi Gwyddor Gofal Iechyd	18 Rhagfyr 2018	0	1
Cynghrair Ymarferwyr y Sector Preifat	29 Gorffennaf 2019	0	4
Cymdeithas Seicotherapyddion Plant	19 Mehefin 2019	0	1
Cymdeithas Cynghorwyr Cristnogol	8 Mai 2019	0	3
Cyngor Aciwbigo Prydain	14 Gorffennaf 2019	0	3
Cymdeithas Cynghori a Seicotherapi Prydain	6 Mawrth 2019	0	1
Cymdeithas Therapyddion Chwarae Prydain	1 Rhagfyr 2019	0	4
Cymdeithas Adferwyr a Hyfforddwyr Chwaraeon Prydain	12 Rhagfyr 2019	0	0
Cyngor Seicdreiddiol Prydain	14 Ionawr 2020	0	1
Cyngor Gofal Iechyd Cyflenwol a Naturiol	7 Tachwedd 2019	0	1
Counselling & Psychotherapy in Scotland	10 Mehefin 2019	0	3
Ffederasiwn y Therapyddion Holistaidd	9 Ionawr 2019	0	2
Human Givens Institute	8 Ebrill 2019	0	1
Ffederasiwn Rhyngwladol Aromatherapyddion	31 Mawrth 2020	0	7

Cyd-Gyngor Ymarferwyr Cosmetig	17 Mehefin 2019	0	2
Cymdeithas Cynghori Genedlaethol/Cymdeithas Hypnotherapi Cenedlaethol	20 Mai 2019	0	8
Play Therapy UK	16 Rhagfyr 2019	0	3
Cyngor Cofrestru ar gyfer Ffisiolegwyr Clinigol	29 Mawrth 2019	0	1
Cofrestr y Technolegwyr Clinigol	3 Medi 2019	0	1
Save Face	16 Mawrth 2020	0	7
Cymdeithas Homeopathiaid	13 Chwefror 2020	1	8
Cymdeithas y Deyrnas Unedig ar gyfer Ymarferwyr Seicoleg Dyneiddiol	14 Awst 2019	0	4
Bwrdd Caplaniaid gofal Iechyd y Deyrnas Unedig	16 Awst 2019	0	5
Cofrestr Iechyd Cyhoeddus y Deyrnas Unedig	8 Mawrth 2019	0	1
Cyngor Seicotherapi'r Deyrnas Unedig	16 Rhagfyr 2019	0	4

4.59 Yn ystod y flwyddyn, fe dderbyniom ac fe ystyriom 18 ymholiad ynghylch cofrestrau achrededig. Fe gynhwysom nifer o’r rhain yn ein hasesiadau o sefydliadau yn rhan o’n hadolygiad ymdrin â chwynion.

4.60 Yn unol â pholisi’r llywodraeth, fe wnaethom hyrwyddo’r neges ble nad oes rhaid i ymarferwyr fod wedi cofrestru yn ôl y gyfraith, dylai’r cyhoedd ddewis ymarferwyr ar gofrestrau achrededig ble bynnag fo'n bosibl oherwydd yr hyder ychwanegol mae hyn yn ei ddarparu.

4.61 Rydym wedi parhau i weithio i godi ymwybyddiaeth o'r rhaglen cofrestrau achrededig a phwysigrwydd defnyddio cofrestryddion arnynt. Mae’r cyfleuster www.checkapractitioner.com ar ein gwefan yn galluogi pobl i chwilio am ymarferwyr ar gofrestrau achrededig. Rydym hefyd wedi cynnal ymgyrchoedd cyfryngau cymdeithasol yn cynnwys codi ymwybyddiaeth o bwysigrwydd dewis darparwyr gofal iechyd cyflenwol ar gofrestr achrededig. Fodd bynnag, o ystyried yr adnoddau sydd ar gael i'r rhaglen, nid yw’n bosibl i’r Awdurdod godi ymwybyddiaeth. Mae’n galw am ymdrech benodol gennym ni, cofrestrau achrededig a rhanddeiliaid eraill gyda diddordeb mewn sicrhau diogelwch y cyhoedd, cyflawni gwasanaethau a hyrwyddo iechyd y cyhoedd. Rydym yn ddiolchgar i Gyflogwyr y GIG am barhau i hyrwyddo'r rhaglen a byddwn yn cysylltu â rhanddeiliaid eraill yn y flwyddyn i ddod i ofyn am eu cefnogaeth.

4.62 Rydym hefyd wedi gofyn i'r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol gynorthwyo i sicrhau newidiadau i'r Ddeddf Adsefydlu Troseddwyr a'r Ddeddf Diogelu Grwpiau Bregus (SVGA) i gryfhau'r amddiffyniad y gall cofrestrau achrededig gynnig. Ar hyn o bryd, mae eu heithrio o'r Deddfau hynny yn cyfyngu eu gallu i ddiogelu'r cyhoedd i'r fath raddau ag y gallent. Mae eu heithrio yn golygu na allant wirio collfarnau sydd wedi darfod; na derbyn gwybodaeth gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd. Golyga eu hepgor o'r SVGA nad ydynt wedi eu cwmpasu dan yr eithriadau a gynigir i ddeddfwriaeth diogelu data sydd naill ai'n atal neu'n ei gwneud yn anodd iddynt weithredu ar faterion yn ymwneud â naill ai phlant neu oedolion. Eleni rydym wedi ymgysylltu gydag amrywiaeth o randdeiliaid, yn cynnwys Aelodau Seneddol a'r gweinyddiaethau datganoledig, i godi ymwybyddiaeth o'r bwlch hwn.

4.63 Gwnaethom gyflwyniadau ynghylch y rhaglen mewn gwahanol ddigwyddiadau a chwrdd â nifer o randdeiliaid yn ystod y flwyddyn. Ymatebom hefyd i ymgynghoriad sy'n berthnasol i'r rhaglen ac i gofrestrau achrededig.

4.64 Ceisiodd y Good Thinking Society adolygiad barnwrol o benderfyniad yr Awdurdod yn Ebrill 2019 i ail-achredu cofrestr wirfoddol y Gymdeithas Homeopathiaid. Amddiffynnodd yr Awdurdod ei benderfyniad. Fe ail-achredodd yr Awdurdod gofrestr y Gymdeithas Homeopathiaid yn Chwefror 2020, gydag Amodau. O ganlyniad, fe dynnodd y Good Thinking Society ei gais yn ôl, gyda'r naill barti yn cydsynio ar y sylwedd a'r ddwy ochr yn talu eu costau eu hunain.

Comisiynau gan Lywodraeth(au)

4.65 Cyhoeddom ddau adroddiad yn deillio o Adolygiad Williams i ddynladdiad drwy esgeuluser difrifol mewn gofal iechyd. Sefydlwyd yr Adolygiad yn dilyn achos Dr Bawa-Garba ac fe argymhellodd ein bod yn edrych ar y graddau a'r rhesymau dros wahanol ganlyniadau addasrwydd i ymarfer mewn achosion tebyg; a sut yr asesir yr effaith ar hyder y cyhoedd wrth wneud penderfyniadau addasrwydd i ymarfer am weithwyr gofal iechyd proffesiynol unigol. Yn dilyn hynny fe gomisiynodd yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol ein cyngor. Sefydlodd *Developing a methodology to assess the consistency of fitness to practise outcomes* ddull strwythuredig i ddeall y ffactorau sy'n dylanwadu ar gysondeb ac mae'n cynnig methodoleg allai symud hyn ymlaen. Fe wnaethom gontractio Adran Ymchwil Addysg Feddygol UCL i gyflawni'r astudiaeth hon. Cyflawnwyd *How is public confidence maintained when fitness to practise decisions are made?* yn fewnol ac fe amlygodd y ffaith nad oes diffiniad cytûn ymysg y rheoleiddwyr o ran beth yw hyder y cyhoedd; o pa fathau o ymddygiad neu weithredu rheoleiddiol allai effeithio arno yng nghyd-destun rheoleiddio'r proffesiwn iechyd; a bod gan y cyhoedd farn wahanol parthed gwahanol broffesiynau.

Cyngor i sefydliadau eraill

4.66 Ym Mai 2019 cyhoeddom *A Review conducted for the Saskatchewan Registered Nurses Association*. Roedd yr SRNA wedi gofyn i ni adolygu eu gwaith cwynion, ymchwilio a disgyblaeth yn erbyn ein Safonau Rheoleiddio Da.

4.67 Yng Ngorffennaf 2019, cyhoeddom *Right-touch assurance for sonographers based on risk of harm arising from practice*, wedi cael ein comisiynu gan Health Education England (HEE) i ddadansoddi'r dystiolaeth oedd ar gael dan y meini prawf a amlinellom yn *Right-touch assurance: a methodology for assessing and assuring*

occupational risk of harm ac i ddarparu cyngor ar y math mwyaf priodol o sicrwydd ar gyfer y rôl.

Crynodeb ariannol

4.68 Roedd ein cyllid ar gyfer 2019/20 yn cynnwys £4.3 miliwn o ffioedd a dalwyd gan y rheoleiddwyr a £0.2 miliwn o gyllid cymhorthdal a dalwyd gan DHSC. Yn 2018/19 roedd ein cyllid yn £4.03 miliwn o ffioedd a gasglwyd gan y rheoleiddwyr.

4.69 Ar 31 Mawrth 2020 fe wnaethom ddwyn ymlaen cronfeydd wrth gefn o £2.1 miliwn, gyda £0.6 miliwn yn anghyfyngedig ac £1.5 miliwn yn gyfyngedig (2018/19: £2.18 miliwn cyfanswm, £0.7 miliwn yn anghyfyngedig ac £1.5 miliwn yn gyfyngedig) wedi gwariant gweithredu net o £0.246 miliwn (2018/19: incwm gweithredu net £0.119 miliwn). Dychwelom £0.228 miliwn i'r rheoleiddwyr yn ymarfer cynllunio busnes 2020/21 (£0.13 miliwn yn 2019/20). Cyfrifir gwariant gweithredu ar gyfer 2019/20 yn net o ffioedd a dderbyniwyd gan y rheoleiddwyr, a gofnodir fel incwm yn unol ag IFRS 15.

4.70 Yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2020, cynhyrchom ddiffyg a ostyngodd ein sefyllfa cronfeydd wrth gefn o £0.049 miliwn.

4.71 Yn ystod y flwyddyn mae'r Bwrdd wedi datblygu a diweddaru polisi cronfeydd yr Awdurdod.

4.72 Dangosir dadansoddiad o bolisïau cyfrifyddu yn nodyn 1 y cyfrifon.

Tryloywder

4.73 Mae'r Awdurdod yn ymroddedig i ddarparu gwybodaeth i'r cyhoedd.

4.74 Cynhelir ein polisi taliad credydwr yn unol â Pholisi Taliad Gwell y llywodraeth, sydd ar hyn o bryd yn darparu tâl ar gyfer cyflenwyr o fewn pum niwrnod gwaith i dderbyn anfoneb, ac eithrio ble gall fod ymholiad neu anghydfod am anfoneb.

4.75 Mae’r targed hwn yn heriol, yn arbennig i sefydliad bach fel ni, a dim ond trwy gyflogi mwy o staff y gellid cyflawni hyn. Felly, ein nod yw talu 60% o anfonebau diamheuol o fewn pum niwrnod a 100% o fewn 10 niwrnod.

4.76 Yn ystod blwyddyn ariannol 2019/20, talwyd 100% o anfonebau o fewn 10 niwrnod a 66% (yn ôl nifer o anfonebau) a 69% (yn ôl cyfanswm gwerth anfonebau) o fewn pum niwrnod. Ceir manylion ein cofnod taliadau ar ein gwefan.[10]

4.77 Ni thalwyd unrhyw log dan y Ddeddf Taliadau Hwyr o Ddyledion Masnachol (Llog) 1998.

4.78 Y balans oedd yn ddyledus i gredydwyr masnach ar 31 Mawrth 2020 oedd £24,000 (2018/19: £41,000). Fel cyfran o’r cyfanswm a anfonebwyd gan gyflenwyr yn y flwyddyn, mae hyn yn cyfateb i 4.5 diwrnod (2018/19: 9.5 diwrnod).

4.79 Mae gwybodaeth arall y gellir ei gweld ar adrannau datgeliad a thryloywder llywodraeth ein gwefan yn cynnwys:

- Gwariant dros £25,000
- Treuliau aelodau’r Bwrdd

[10] www.professionalstandards.org.uk/about-us/ask-us-for-information/government-disclosure/payment-statistics

- Treuliau'r tîm gweithredol
- Lletygarwch.

Cynaliadwyedd

4.80 Oherwydd ein maint, nid yw'n ofynnol i ni ddarparu adroddiad cynaliadwyedd. Rydym, fodd bynnag, yn ceisio lleihau effaith ein gweithgareddau ar yr amgylchedd.

4.81 Cafodd ein swyddfa ei hailddodrefnu, cyn i ni ddod yn denantiaid, yn unol â'r safon asesiad amgylcheddol BREEAM, sy'n edrych ar wresogi, goleuo, ailgylchu a deunyddiau eraill, gan dderbyn graddiad 'rhagorol'.

4.82 Rydym yn meddiannu 2.58% o'r adeilad, gyda rhan ohono wedi ei feddiannu gan ein tenantiaid ein hunain.

4.83 Cesglir dŵr glaw a'i ddefnyddio i gyflenwi'r cyfleusterau glanweithiol, gan leihau ein defnydd o ddŵr glân.

4.84 Mae gan ein swyddfeydd gyfleusterau i ddidoli gwastraff i'w ailgylchu, ac i annog staff i wneud hyn ni chesglir unrhyw wastraff o finiau wrth ddesgiau. Mae gwastraff yn cael ei wahanu i ailgylchadwy, nid i'w ailgylchu a gwastraff bwyd. Mae contractwr yn didoli'r deunydd ailgylchu cymysg. Nid oes unrhyw wastraff yn mynd i safleoedd tirlenwi. Mae gwastraff na ellir ei ailgylchu yn cael ei losgi. Mae cost cael gwared ar waredu gwastraff wedi ei gynnwys yn nhaliadau gwasanaeth yr adeilad.

4.85 Cyfrifir ein defnydd o nwy a dŵr fel 2.58% o gyfanswm yr adeilad. Mae ein trydan wedi ei fonitro ar wahân ac mae'r defnydd ar gyfer y gofod a rhentir gan y landlord yn hysbys. Fodd bynnag, nid yw hyn yn cynnwys defnydd gan ein tenant. Cyflwynir ein treuliant ar gyfer 2019/20 a'r flwyddyn flaenorol isod.

	2019/20	2018/19
Nwy	4,885kWh	4,638kWh
Trydan	62,733kWh	67,509kWh
Dŵr	127.03m^3	110.73m^3
Gwaredu gwastraff	2.41 tunnell	2.75 tunnell

4.86 Mae gosod cywasgyddion gwastraff wedi lleihau amlder casgliadau o ddyddiol i bob pythefnos, gan leihau allyriadau cerbydau.

4.87 Rydym yn ceisio lleihau effaith ein gweithgareddau ar yr amgylchedd. Pan fyddwn yn prynu offer, rhoddir ystyriaeth i ddefnydd ynni. Defnyddiwn ddeunydd wedi ei ailgylchu ble bynnag fo'n bosibl a'i fod yn cynnig gwerth am arian.

4.88 Rydym yn parhau i geisio lleihau'r defnydd o bapur trwy wneud y defnydd gorau posibl o'n safle mewnrwyd a gwefan i ddosbarthu gwybodaeth. Rydym hefyd yn defnyddio fersiynau electronig o bapurau cyfarfod ble fo'n dechnegol ymarferol. Ble defnyddir papur, rydym yn anelu at leihau defnydd ohono trwy reolaeth weithredol o argraffwyr yn gorfodi argraffu dwyochrog.

4.89 Rydym yn defnyddio 'papur llwydwyn' a phapur wedi ei ailgylchu 'gwyn llachar' ar gyfer ein hanghenion o ddydd i ddydd. Defnyddiom 39 cas o bapur yn 2019/20 (38 cas yn 2018/2019).

4.90 Os oes angen teithio, rydym yn defnyddio cludiant cyhoeddus cymaint â phosibl ac wedi cynyddu ein defnydd o gynadledda ffôn a fideo i osgoi'r angen i deithio. Ble fo'n briodol, cyflawnir teithiau o fewn y Deyrnas Unedig ar drên.

4.91 Rydym wedi parhau i gasglu gwybodaeth amgylcheddol parthed teithiau a wneir gan y Bwrdd ac aelodau staff.

Dull teithio	2019/20		2018/19	
	CO^2/kg Cyfanswm	CO^2/kg Cyfartaledd fesul gweithiwr cyfwerth ag amser llawn*	CO^2/kg Cyfanswm	CO^2/kg Cyfartaledd fesul gweithiwr cyfwerth ag amser llawn*
Hedfan*	2165	53	2112	56
Rheilen	492	12	168	4

*Mae'r wybodaeth hon yn berthnasol i deithiau awyren a archebwyd trwy ein cyflenwr canolog yn unig. Mae rhai hediadau rhyngwladol a archebwyd ar wahân, yn aml gan y sefydliadau comisiynu, heb eu cynnwys

Hawliau dynol

4.92 Rydym yn ymroddedig i barchu hawliau dynol fel yr ymgorfforwyd yn y Datganiad Cyffredinol o Hawliau Dynol a'i ddau gyfamod cyfatebol, Y Cyfamod Rhyngwladol ar Hawliau Sifil a Gwleidyddol a'r Cyfamod Rhyngwladol ar Hawliau Economaidd, Cymdeithasol a Diwylliannol.

4.93 Rydym yn ymdrechu i sicrhau nad ydym yn troseddu ar hawliau dynol, yn osgoi cymryd rhan mewn tramgwyddau ar hawliau dynol eraill, ac yn cydymffurfio gyda chyfreithiau'r gwledydd yr ydym yn gweithio ynddynt.

Gwrthlygredd a gwrthlwgrwobrwyaeth

4.94 Rydym yn ymroddedig i gyflawni ein gwaith mewn modd onest a moesol. Yn unol â Deddf Llwgrwobrwyo 2010, rydym yn gweithredu llywodraethu trwy weithredu a gorfodi polisïau a gweithdrefnau cadarn i ddiogelu yn erbyn unrhyw ymddygiad anghyfreithiol.

4.95 Fe adolygir ein polisïau chwythu'r chwiban a thwyll yn flynyddol gan ein Pwyllgor Archwilio a Risg a'u hanfon mewn neges i'n staff. Mae gennym ymagwedd dim goddefiant i unrhyw weithredu croes i Ddeddf Llwgrwobrwyo 2010 a bydd unrhyw faterion a godir yn cael eu trin gyda'r pwysigrwydd uchaf.

Risg

4.96 Ceir manylion hyn ym mharagraffau 5.73-5.77.

Cymeradwywyd gan y Bwrdd

Alan Clamp

Swyddog Cyfrifyddu

1 Gorffennaf 2020

5. Adroddiad atebolrwydd

Adroddiad llywodraethu corfforaethol

5.1 Sefydlir ein trefniadau llywodraethu mewn Fframwaith Llywodraethu ffurfiol sy'n disgrifio'r amrywiol rolau a chyfrifoldebau yn yr Awdurdod.

Adroddiad y Cyfarwyddwyr

5.2 Mae gennym dîm gweithredol fel y nodir isod, yn ymdrin â'n tri maes gwaith: Trefn Lywodraethol a Gweithrediadau; Craffu ac Ansawdd; a Safonau a Pholisi.

5.3 Mae cofrestr buddiannau uwch reolwyr ar gael ar ein gwefan.[11]

5.4 Mae cyfarwyddwyr yn aelodau o staff ac yn cael eu talu yn unol â pholisïau staff.

Alan Clamp	Prif Weithredwr
John McDermott	Cyfarwyddwr Llywodraethu a Gweithrediadau
Mark Stobbs	Cyfarwyddwr Craffu ac Ansawdd
Christine Braithwaite	Cyfarwyddwr Safonau a Pholisi

Cyfarwyddwr Llywodraethu a Gweithrediadau

5.5 Prif gyfrifoldebau'r Cyfarwyddwr Llywodraethu a Gweithrediadau yw:

- Cyllid
- Adnoddau dynol
- Technoleg gwybodaeth a chyfathrebu
- Diogelwch gwybodaeth a cheisiadau SAR ac FOI
- Llywodraethu
- Rheoli risg
- Archwilio mewnol ac allanol
- Cwynion corfforaethol
- Llety a chyfleusterau
- Iechyd a diogelwch
- Parhad busnes
- Caffael
- Gweinyddu swyddfa.

[11] www.professionalstandards.org.uk/docs/default-source/board/management-team-register-of- interests-2016.pdf?sfvrsn=0

Cyfarwyddwr Craffu ac Ansawdd

5.6 Prif gyfrifoldebau'r Cyfarwyddwr Craffu ac Ansawdd yw:

- Swyddogaethau'r Awdurdod dan Adran 29 Deddf Diwygio'r GIG a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002 (fel y'i diwygiwyd)
- Archwilio rheoleiddwyr
- Adolygiad perfformiad y rheoleiddwyr
- Cyngor i'r Cyfrin Gyngor ar benodiadau
- Adolygiadau arbennig ac ymchwiliadau
- Cwynion a phryderon am y rheoleiddwyr.

Cyfarwyddwr Safonau a Pholisi

5.7 Prif gyfrifoldebau'r Cyfarwyddwr Safonau a Pholisi yw:

- Darparu cyngor Adran 26A i'r Ysgrifennydd Gwladol a Gweinidogion
- Datblygu polisi ac ymarfer rheoleiddio
- Ymchwil i faterion rheoleiddio
- Rhaglen Cofrestrau Achrededig
- Cwynion am gofrestrau achrededig
- Cysylltiadau a chyfathrebiadau allanol.

Penodiadau cyhoeddus

5.8 Gwneir penodiadau i'r Bwrdd am gyfnod cychwynnol o bedair blynedd, y gellir ei ymestyn am ail dymor. Ni ddylai cyfanswm yr amser a wasanaethir fod yn fwy nag wyth mlynedd.

5.9 Rhodda Atodlen 7 Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2008 a'r Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012 gyfarwyddiadau ar gyfer penodi aelodau i'r Cyngor.

5.10 Ar 31 Mawrth 2020, fe ymddiswyddodd Cadeirydd y Bwrdd, George Jenkins, ar ddiwedd ei dymor. Fe wnaethom gyflawni ymarfer recriwtio llwyddiannus ac fe benododd y Cyfrin Gyngor y Fonesig Glenys Stacey yn Gadeirydd newydd yr Awdurdod o 1 Ebrill 2020.

5.11 Ni phenodwyd unrhyw aelodau'r i'r Bwrdd nac ymestyn ar gyfer ail dymor yn ystod 2019/20.

5.12 Ceir manylion penodiadau'r Bwrdd a pwy sy'n eu gwneud yn y tabl isod.

5.13 Ceir manylion swyddi cyfarwyddwyr a buddiannau arwyddocaol sydd gan y Bwrdd yn y gofrestr buddiannau ar ein gwefan.[12]

Aelodau'r Bwrdd

Aelod o'r Bwrdd	Penodwyd gan

[12] www.professionalstandards.org.uk/docs/default-source/board/board-register-of-interests.pdf

George Jenkins OBE (Cadeirydd)	Cyfrin Gyngor (2015)
Antony Townsend	Cyfrin Gyngor (2019)
Frances Done CBE	Cyfrin Gyngor (2016)
Renata Drinkwater	Cyfrin Gyngor (2019)
Thomas Frawley CBE	Adran Iechyd Gogledd Iwerddon (2016)
Moiram Ali	Gweinidogion yr Alban (2016)
Marcus Longley	Gweinidogion Cymru (2016)
Alan Clamp	Bwrdd yr Awdurdod (2018)

5.14 Gellir gweld manylion presenoldeb aelodau'r Bwrdd yn y datganiad Llywodraethu.

Datganiad o gyfrifoldebau'r Bwrdd a'r Swyddog Cyfrifyddu

5.15 Mae Bwrdd yr Awdurdod yn cynnwys saith aelod anweithredol ac un aelod gweithredol. Ni all unrhyw aelodau anweithredol o'n Bwrdd fod nac erioed wedi bod yn aelod o broffesiwn a reoleiddir gan unrhyw un o'r 10 rheoleiddiwr a oruchwylir gennym, fel ein bod yn awdurdod annibynnol o broffesiynau a rheoleiddwyr iechyd a gofal cymdeithasol.

5.16 Y Bwrdd yw fforwm penderfyniadau uchaf yr Awdurdod, ble trafodir materion strategol a gweithredol arwyddocaol ac y gwneir penderfyniadau canlyniadol.

5.17 Mae gan Fwrdd yr Awdurdod gyfrifoldeb corfforaethol am sicrhau ei fod yn cyflawni ei ddyletswyddau statudol ac am hyrwyddo defnydd effeithiol ac effeithlon o'i adnoddau.

5.18 I'r diben hwn, ac ar drywydd ei gyfrifoldebau corfforaethol ehangach, mae'r Bwrdd:

- Yn gosod cyfeiriad strategol cyffredinol yr Awdurdod o fewn y statud a'r fframwaith polisi ac adnoddau;
- Yn sicrhau y cydymffurfir ag unrhyw ofynion statudol neu weinyddol i ddefnyddio cyllid cyhoeddus; fod yr Awdurdod yn gweithredu o fewn terfynau ei awdurdod statudol, ac yn unol ag unrhyw amodau eraill yn ymwneud â defnydd o gyllid cyhoeddus;
- Yn sicrhau bod yr Awdurdod yn derbyn ac adolygu gwybodaeth ariannol reolaidd parthed rheolaeth yr Awdurdod; yn cael ei hysbysu mewn modd amserol am unrhyw bryderon am weithgareddau'r Awdurdod; ac yn darparu sicrwydd positif y cymerwyd camau priodol ar bryderon o'r fath;
- Yn arddangos safonau uchel o lywodraethu corfforaethol ar bob adeg, yn cynnwys sefydlu pwyllgor archwilio i helpu'r Awdurdod i ddelio â risgiau ariannol allweddol ac eraill sy'n ei wynebu;
- Yn penodi'r Prif Weithredwr i'r Awdurdod ac yn gosod amcanion perfformiad ac amodau tâl yn gysylltiedig i'r amcanion hyn ar gyfer y Prif Weithredwr, sy'n rhoi pwys i reolaeth briodol a defnydd o gyllid cyhoeddus.

Swyddog Cyfrifyddu

5.19 Mae'r Cyfrin Gyngor wedi penodi'r Prif Weithredwr fel Swyddog Cyfrifyddu. Mae ei gyfrifoldebau perthnasol fel Swyddog Cyfrifyddu yn cynnwys ei gyfrifoldeb ar gyfer cywirdeb a chysondeb y cyllid cyhoeddus mae'n atebol amdanynt ac am gadw cofnodion cywir. Er nad ydym yn Gorff Cyhoeddus Anadrannol, mae'n arsylwi'r gofyniad a sefydliad yn y Memorandwm Swyddogion Cyfrifyddu Cyrff Cyhoeddus Anadrannol a gyhoeddir gan Drysorlys EM ac yn 'Managing Public Money'.

5.20 Mae ein Prif Weithredwr yn gyflogai i'r Awdurdod. Prif swyddogaethau, dyletswyddau a phwerau'r Prif Weithredwr yw:

- I sicrhau bod yr Awdurdod yn cyflawni ei swyddogaethau statudol
- I baratoi a chyhoeddi safonau rheoleiddio da
- I drefnu cyhoeddi cyngor ac arweiniad polisi
- I anfon adroddiad blynyddol i'r Senedd ar berfformiad y rheoleiddwyr a oruchwylir gennym
- I gadw cyfrifon cywir a chofnodion cywir parthed y cyfrifon, i baratoi datganiad o gyfrifon parthed pob blwyddyn ariannol, ac i anfon copi o'r cyfrifon blynyddol at y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol ac i'r rhain gael eu paratoi yn unol ag egwyddorion cyfrifo cymeradwy cyffredinol y Deyrnas Unedig a chyfrifo llywodraeth
- I weithredu a rheoli'r Awdurdod yn unol â'r strategaeth a sefydlwyd gan y Bwrdd.

5.21 Mae gan y Prif Weithredwr gyfrifoldeb dros ddarparu arweinyddiaeth effeithiol ar bob mater yn ymwneud â dyletswyddau statudol a gweinyddol. Mae hyn yn cynnwys gweithredu'r strategaeth, arwain ar faterion gweithredol, hyrwyddo defnydd effeithiol ac effeithlon o staff ac adnoddau eraill, annog safonau uchel o gywirdeb a chynrychioli'r Awdurdod yn gyhoeddus.

Trin data

5.22 Ceir manylion hyn ym mharagraffau 5.78-5.84.

Datganiad llywodraethu

Cadeirydd y Bwrdd

5.23 Mae gan y Cadeirydd gyfrifoldeb arweinyddiaeth ar y materion canlynol:

- Arwain y Bwrdd o ran llunio ein strategaeth
- Sicrhau bod y Bwrdd, wrth wneud ei benderfyniadau, yn cymryd sylw dyledus o unrhyw ganllaw perthnasol
- Hyrwyddo defnydd effeithiol, economaidd, ac effeithlon o adnoddau, yn cynnwys staff
- Annog safonau uchel o gywirdeb
- Sicrhau fod y Bwrdd yn cwrdd yn rheolaidd trwy gydol y flwyddyn a bod cofnodion y cyfarfodydd yn gofnod cywir o'r penderfyniadau a wnaed a, ble fo'n briodol, trafodaethau'r Bwrdd

- Sicrhau yr adroddir yn flynyddol ar waith yr Awdurdod i'r Senedd fel sy'n ofynnol dan Statud.

Presenoldeb yng nghyfarfodydd cyhoeddus y Bwrdd

5.24 Cynhaliwyd chwech cyfarfod o’r Bwrdd rhwng 1 Ebrill 2019 a 31 Mawrth 2020.

5.25 Roedd presenoldeb aelodau yng nghyfarfodydd y Bwrdd yn ystod 2019/20 fel a ganlyn:

Aelod o’r Bwrdd	Nifer o gyfarfodydd a fynychwyd	Posibl
George Jenkins OBE (Cadeirydd)	6	6
Antony Townsend	6	6
Frances Done CBE	6	6
Renata Drinkwater	6	6
Thomas Frawley CBE	6	6
Moiram Ali	6	6
Marcus Longley	6	6
Alan Clamp	6	6

5.26 Yn ystod y flwyddyn a adolygir, roedd y Bwrdd yn weithredol o ran sicrhau y cynhaliwyd ein swyddogaethau statudol a bod y risgiau yr oeddem yn eu hwynebu yn cael sylw a chyfleodd yn cael eu cydnabod. Cyflawnodd hyn trwy ddefnydd effeithiol a monitro’r gofrestr risg a fframwaith sicrwydd a thrwy fod yn wyliadwrus ynglŷn ag ansawdd ein hallbynnau.

5.27 Mae’r Bwrdd yn hyderus ei fod yn dal i dderbyn adroddiadau priodol, cyflawn a pherthnasol gan y gweithgor i sicrhau y gall gyflawni ei rôl strategol ac y gall ddal y gweithgor yn atebol. Darperir sicrwydd ansawdd gan y Pwyllgor Craffu a’r Pwyllgor Archwilio a Risg, sy’n adrodd i’r Bwrdd. Mae’r Bwrdd hefyd yn adolygu'r holl bapurau polisi ac adroddiadau allweddol cyn cyhoeddi i sicrhau eu bod yn bodloni’r safonau uchel disgwyliedig. Mae’r Bwrdd yn derbyn adroddiadau ariannol ym mhob cyfarfod ac yn adolygu’r gofrestr risg ddwywaith y flwyddyn.

5.28 Mae'r Bwrdd yn talu sylw arbennig i gyflawniad ymchwiliadau ac adolygiadau arbennig yr Awdurdod ac yn sicrhau ei hun yn ofalus ynghylch ansawdd yr adroddiadau terfynol.

5.29 Mae’r Bwrdd yn chwarae rôl bwysig o ran sefydlu’r cyfeiriad strategol ar gyfer yr Awdurdod ac mae’n ystyried hyn a materion eraill cysylltiedig yn ei digwyddiad cynllunio blynyddol.

5.30 Mae’r Bwrdd hefyd yn adolygu ei berfformiad ei hun yn rhan o’i gynllunio strategol. Mae’r Bwrdd o’r farn ei fod yn gweithredu’n effeithiol.

5.31 Mae cynnal ansawdd ein gwaith yn ystyriaeth bwysig i’r Bwrdd. Mae’n cyfrannu i gyhoeddiadau ac adroddiadau cyn eu cyhoeddi ac yn cymryd diddordeb mewn

ymchwil ac mewn datblygiad polisi. Mae aelodau'r Bwrdd yn mynychu cynhadledd ymchwil flynyddol a Symposiwm blynyddol yr Awdurdod.

5.32 Mae’r Bwrdd hefyd yn adolygu gwybodaeth a dderbynia am berfformiad yr Awdurdod gan bartïon allanol yn cynnwys y rheoleiddwyr statudol, y cofrestrau achrededig, yr Adrannau Iechyd yng Nghymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon a’r Adran Addysg yn Lloegr.

5.33 Mae holl aelodau’r Bwrdd yn cael eu harfarnu yn flynyddol gan y Cadeirydd ac yn gallu rhoi sylw ar berfformiad y Cadeirydd a’r Prif Weithredwr.

5.34 Mae manylion sicrwydd ansawdd wedi ei ddirprwyo i’r Pwyllgor Craffu ac i’r Pwyllgor Archwilio a Risg. Adroddwn ar eu gweithgareddau ar wahân. Adolygir Cylch Gorchwyl y ddau bwyllgor yn flynyddol.

Pwyllgorau a gweithgorau’r Bwrdd

Pwyllgor Archwilio a Risg

5.35 Mae gan y Bwrdd Bwyllgor Archwilio a Risg i’w gefnogi yn ei gyfrifoldebau i reoli risg a llywodraethu. Mae’r pwyllgor yn arolygu pa mor gynhwysfawr yw sicrwydd o ran bodloni anghenion sicrwydd y Bwrdd a’r Swyddog Atebolrwydd ac adolygu dibynadwyedd a chywirdeb y sicrwydd hwn.

5.36 Cynhaliwyd pedwar cyfarfod Pwyllgor Archwilio a Risg rhwng 1 Ebrill 2019 a 31 Mawrth 2020.

5.37 Roedd presenoldeb aelodau yng nghyfarfodydd y pwyllgor yn ystod 2019/20 fel a ganlyn:

Aelod o'r pwyllgor	Nifer o gyfarfodydd a fynychwyd	Posibl
Frances Done CBE	4	4
Moiram Ali	4	4
Marcus Longley	3	4

5.38 Adroddir ar gofnodion cyfarfodydd y Pwyllgor yn ffurfiol i’r Bwrdd yn ogystal â barn y Pwyllgor ar y gofrestr risg a’r newidiadau a wnaed iddi.

5.39 Mae’r pwyllgor yn adolygu ei Gylch Gorchwyl a rhaglen waith yn flynyddol ac yn adrodd unrhyw newidiadau y bydd yn cynnig i’r Bwrdd. Pob blwyddyn, mae’n adrodd yn ffurfiol i’r Bwrdd ar:

- Ei waith yn ystod y flwyddyn ariannol ddiwethaf
- Asesiad o drefniadau llywodraethu gwybodaeth
- Yr adroddiadau archwiliad mewnol a gyflwynwyd iddo
- Barnau'r archwilwyr.

5.40 Mae’r pwyllgor yn gosod ei raglen waith ei hun ar gyfer y flwyddyn i ddod ac mae hyn yn dylanwadu ar y rhaglen waith a osodir gan yr archwilwyr mewnol.

5.41 Fel arfer, bydd y Bwrdd yn dirprwyo cymeradwyaeth derfynol o'r Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon i'r pwyllgor hwn.

Canolfan archwilio fewnol rheoleiddwyr

5.42 Rydym wedi dewis bod o fewn Canolfan Archwilio Fewnol Rheoleiddwyr y Llywodraeth. Archwilwyr mewnol y Ganolfan, Mazars, oedd ein harchwilwyr mewnol ar gyfer 2019/20.

5.43 Roedd y gwaith archwilio mewnol ar gyfer eleni yn canolbwyntio ar:

- AD
- Strategaeth TGCh (2 archwiliad)
- Proses comisiynu
- Ymgysylltu â rhanddeiliaid
- Camau dilynol
- Ymlyniad i'n hegwyddorion busnes a pholisi cronfa wrth gefn.

AD

5.44 Roedd yr adolygiad yn ffocysu ar ddigonoldeb ac effeithiolrwydd polisïau a gweithdrefnau AD yn ymwneud â recriwtio, rheoli perfformiad, prosesau cwynion a disgyblaeth, cyfarfodydd gadael ar gyfer ymadawyr a chyflawnrwydd ffeiliau personél ar gyfer staff ac Aelodau'r Bwrdd.

5.45 Casglodd yr adolygiad, na nododd saith o gamau oedd yn deilwng o sylw i'r Awdurdod ystyried:

'…Yn seiliedig ar waith a gyflawnwyd rydym wedi darparu sicrwydd digonol ar y rheoliadau a adolygwyd parthed AD …'.

Strategaeth TGCh 1 a 2

5.46 Mae Mazars wedi cyflawni adolygiad cynghorol o'r strategaeth TGCh ac wedi darparu cymariaethau cyfoedion i gynorthwyo'r PSA i ddatblygu ei strategaeth TGCh. Roedd yr adolygiad hefyd yn cynnwys ystyriaeth o'r canllaw yn erbyn papur arfer da Gwasanaethau Cwmwl Trawsnewid Digidol y Swyddfa Archwilio Genedlaethol (NAO) ac arsylwadau parthed y mater Terfyn Parth.

5.47 Gwnaeth yr adolygiad, a ganolbwyntiodd ar y meysydd canlynol: Ble ydyn ni nawr, Gweledigaeth ar gyfer y dyfodol, Amcanion a Rhaglen Mapio wedi gwneud tri argymhelliad.

Proses comisiynu

5.48 Canolbwyntiodd yr adolygiad ar y trefniadau llywodraethu parthed comisiynau ac i ba raddau mae'r trefniadau hyn wedi eu mewnosod.

5.49 Casglodd yr adolygiad, na nododd saith o gamau oedd yn deilwng o sylw i'r Awdurdod ystyried:

'… er ein bod wedi gwneud gwelliannau yn dilyn adolygiad mewnol PSA o brosesau, mae nifer o wendidau rheoli o hyd sy'n amlygu'r PSA i risg i enw da ac ariannol. Yn gyffredinol, mae gwaith a gomisiynwyd wedi ei gyflawni'n brydlon, i gyllideb ac i safon dda. Fodd bynnag, mae angen gwella rheoliadau i sicrhau cysondeb, tryloywder ac arfer da…'

Ymgysylltu â rhanddeiliaid

5.50 Canolbwyntiodd yr adolygiad cynghori ar ganllaw ar gyfer datblygiad strategaeth Ymgysylltu â Rhanddeiliaid yn y dyfodol

5.51 Casglodd yr adolygiad, a nododd ddau gam bychan oedd yn deilwng o sylw i'r Awdurdod ystyried:

‘…Er i ni nodi bod PSA yn cyflawni gwaith ymgysylltu rheolaidd gyda rhanddeiliaid trwy ei weithgaredd busnes fel arfer, yn absenoldeb Strategaeth Ymgysylltu â Rhanddeiliaid, nid yw ymgysylltu’n digwydd mewn modd systematig…’.

Camau dilynol

5.52 Ystyriodd yr adolygiad y 17 argymhelliad yn deillio o adroddiadau archwiliad mewnol a gyflawnwyd yn y blynyddoedd blaenorol.

5.53 Casglodd yr adolygiad, na nododd unrhyw gamau oedd yn deilwng o sylw i'r Awdurdod ystyried:

‘…mae 16 o'r 17 o argymhellion wedi eu gweithredu, mae un o’r 17 o argymhellion ar waith…’.

Ymlyniad i'n hegwyddorion busnes a pholisi cronfa wrth gefn

5.54 Ystyriodd yr adolygiad hwn ar os oedd yr Awdurdod yn gweithredu yn unol â’n harferion busnes ein hun a pholisi cronfeydd wrth gefn a sefydlir uchod.

5.55 Casglodd yr adolygiad, na nododd unrhyw gamau oedd yn deilwng o sylw i'r Awdurdod ystyried:

‘Yn seiliedig ar y gwaith rydym wedi ei gyflawni, rydym wedi casglu bod yr Awdurdod Safonau Proffesiynol wedi cydymffurfio gyda’r … Egwyddorion Busnes a Pholisi Wrth Gefn ar gyfer 2019/20’.

Cofrestr risgiau

5.56 Mae’r Grŵp Cyfarwyddwyr yn adolygu’r gofrestr risgiau yn chwarterol. Ystyrir y gofrestr wedi ei diweddaru gan y Pwyllgor Archwilio a Risg ym mhob cyfarfod (ar wahân i Fehefin), ac yna gan y Bwrdd pob chwe mis. Bydd risgiau yn cael eu hychwanegu, diweddaru neu ddileu tu allan i’r broses hon wrth i’r angen godi.

5.57 Yn ystod y flwyddyn, adolygodd y pwyllgor y gofrestru risg a gedwir gan y gweithgor. Roedd y prif faterion a drafodwyd, gyda rhai wedi eu trafod mewn manylder yn yr adroddiad strategol, yn ymwneud â chyfleoedd yn deillio o ddiwygio rheoleiddio, arwain agweddau ac ymgysylltu â rhanddeiliaid a bygythiadau yn gysylltiedig i ddiwygio rheoleiddio, sefydlu SWE neu ddiffyg perfformiad yn un neu fwy o'r rheoleiddwyr neu gofrestrau achrededig.

Fframwaith sicrwydd

5.58 Y Fframwaith Sicrwydd yw’r ffordd o sicrhau aelodau'r Bwrdd am weithrediad yr Awdurdod.

5.59 Yn ystod 2019/20 gofynnodd y Bwrdd am ddatblygiadau pellach i’r fframwaith. Mae’r fframwaith wedi ei strwythuro o amgylch y meysydd llywodraethu da hynny a fydd angen cymorth ar bob adeg, yn hytrach nag amcanion blynyddol y Bwrdd a fydd yn esblygu’n barhaus.

5.60 Mae’r dulliau sicrwydd a restrir yn fewnbynnau y mae’r Bwrdd yn defnyddio i ddyfarnu ar eu lefel sicrwydd. Nid yw’r fframwaith yn anelu i fod yn rhestr hollgynhwysol nac yn offeryn i’r gweithgor gyflawni gweithrediadau.

Pwyllgor Craffu

5.61 Mae’r Pwyllgor Craffu yn derbyn adroddiadau ar ein gweithrediad craffu a goruchwylio o’r 10 rheoleiddiwr gweithwyr iechyd a gofal ac yn darparu sicrwydd ansawdd ar benderfyniadau Adran 29 a'r rhaglen cofrestrau achrededig ac adolygiadau perfformiad y rheoleiddwyr.

5.62 Cynhaliwyd tri chyfarfod Pwyllgor Craffu rhwng 1 Ebrill 2019 a 31 Mawrth 2020.

5.63 Roedd presenoldeb aelodau yng nghyfarfodydd y pwyllgor yn ystod 2019/20 fel a ganlyn:

Aelod o'r pwyllgor	Nifer o gyfarfodydd a fynychwyd	Posibl
Antony Townsend	3	3
Renata Drinkwater	3	3
Thomas Frawley CBE	3	3

Penodiadau i gynghorau rheoleiddwyr

5.64 Ym mhob un o'r tri chyfarfod, fe ystyriodd y Pwyllgor Craffu adroddiadau ar weithgaredd diweddar, yn ogystal â gwybodaeth a ddarparwyd ynghylch prosesau mewnol yr Awdurdod a'i berthynas gyda rhanddeiliaid allanol yn cynnwys y Cyfrin Gyngor parthed y maes hwn o'i waith.

Adolygiad o benderfyniadau terfynol addasrwydd i ymarfer (awdurdodaeth Adran 29 yr Awdurdod)

5.65 Ym mhob cyfarfod, fe adolygodd y Pwyllgor Craffu benderfyniadau a wnaethpwyd am benderfyniadau panel addasrwydd i ymarfer rheoleiddwyr unigol yn ystod gwahanol gamau o’r broses. Ym mhob achos ond un, cytunodd y Pwyllgor fod y penderfyniad o fewn cyrraedd penderfyniadau rhesymol sydd ar gael i'r Awdurdod ac roedd yn fodlon gydag ansawdd y rhesymeg. Bu hefyd yn adolygu archwiliad o benderfyniadau cychwynnol gan gynghorwyr allanol. Roedd yn fodlon nad oedd yr archwiliad hwn yn arddangos diffygion arwyddocaol yn y broses o wneud penderfyniadau. Cadeiriodd aelodau’r Pwyllgor rai cyfarfodydd achos dan y broses hon yn ystod y flwyddyn.

Adolygiad perfformiad blynyddol y rheoleiddwyr

5.66 Mae’r Pwyllgor Craffu wedi derbyn adroddiadau rheolaidd ar gynnydd y broses Adolygiad Perfformiad. Mae'r Pwyllgor wedi bod yn fodlon gyda'r broses honno. Mae wedi ystyried yr wybodaeth sydd ei hangen gan y rheoleiddwyr i hysbysu’r adolygiad ac wedi cymeradwyo lleihad bychan. Bydd yn monitro effaith y Safonau Rheoleiddio Da newydd yn 2020/21. Arsylwodd y Cadeirydd gyfarfod cychwynnol dan y Safonau newydd i drafod cwmpas yr adolygiad o un o'r rheoleiddwyr.

Pryderon

5.67 Ystyriodd y Pwyllgor Craffu adroddiad ar sut mae pryderon trydydd parti a dderbyniwyd gan yr Awdurdod yn cael eu hystyried yn yr adolygiad perfformiad a phroses Adran 29. Disgrifir hyn yn mewn man arall yr adroddiad hwn. Roedd y Pwyllgor yn fodlon gydag ymagwedd yr Awdurdod.

Cofrestrau Achrededig

5.68 Cyflawnodd y Pwyllgor Craffu ei graffu ar y rhaglen Cofrestrau achrededig. Derbyniodd ddiweddariadau cynnydd ar geisiadau yn mynd trwy asesiadau cychwynnol, adolygiadau blynyddol o achrediad a hysbysiadau o newid.

5.69 Cafodd y pwyllgor hefyd wybod am y gweithgareddau cyfathrebu ac ymgysylltu gyda rhanddeiliaid i godi ymwybyddiaeth o'r rhaglen.

Rheoliadau cynllun pensiwn

5.70 Fel cyflogwr gyda staff sydd â hawl i aelodaeth o Gynllun Pensiwn y GIG, mae gennym fesurau rheoli i sicrhau y cydymffurfir â phob gofyniad ar gyflogwyr o fewn rheoliadau'r cynllun. Mae hyn yn cynnwys sicrhau fod didyniadau o gyflogau, cyfraniadau cyflogwr a thaliadau i'r cynllun yn unol â'r rheolau a bod cofnodion cynllun pensiwn aelodau yn cael eu diweddaru'n gywir yn unol â'r amserlen a fanylir yn y rheoliadau.

5.71 Mae diogelu data sydd yn ein meddiant a cheisiadau i'w ddatgelu yn parhau i fod yn ystyriaethau pwysig i ni.

5.72 Yn ystod y flwyddyn rydym wedi cwblhau'r gwaith technegol a hyfforddiant gofynnol ac wedi cyflawni mynediad ar-lein i system Bensiynau'r GIG er mwyn gallu diweddaru cofnodion, yn arbennig cofnodion staff, mewn amser real.

Risg ac ansicrwydd

Ymagwedd

5.73 Pob blwyddyn rydym yn cynnal dadansoddiad o'r bylchau ar ein harferion rheoli risg yn erbyn methodoleg arfer gorau'r diwydiant ar Reoli Risg (MoR).

5.74 Mae'r ymagwedd (proses a system sgorio matrics) a'r gofrestr risg yn cael eu craffu, a ble fo'n briodol gwneir gwelliannau graddol.

5.75 Gan nad yw'r maes llafur Rheoli Risg wedi newid ers yr adolygiad diwethaf, ni wnaethom ddiweddaru ein harferion yn ystod 2019/20.

Eitemau penodol yn ystod 2019/20

5.76 Roedd risgiau nodedig a ystyriom yn ystod 2019/20 yn cynnwys y feirniadaeth yn wyneb perfformiad gwael gan un neu fwy o'r rheoleiddwyr statudol/cofrestrau achrededig yr ydym yn lliniaru trwy brosesau a chyfathrebu cadarn, ac amhariad yn gysylltiedig gyda chychwyn SWE a'r effaith gysylltiedig ar HCPC yr ydym wedi rheoli trwy ymgysylltu â rhanddeiliad a chynllunio. Yn ystod mis diwethaf 2019/20, y risg mwyaf arwyddocaol oedd effaith y pandemig Covid-19. Symudodd yr Awdurdod yn chwim i weithio o bell ar gyfer yr holl staff a gallu cyflawni busnes fel arfer. Mae'r risg yn debygol o barhau i oruchafu yn ystod hanner cyntaf 2020/21.

5.77 Roedd risgiau nodedig a ystyriom i fod yn gyfleoedd yn ystod 2019/20 yn cynnwys diwygio rheoleiddio, ymgysylltu â rhanddeiliaid ac arwain agweddau yn cynnal statws arbenigwr yr Awdurdod, y byddwn yn ymdrechu i adeiladu arno pob blwyddyn trwy ein hymchwil, allgymorth a gweithgareddau a gomisiynwyd.

Trin data

5.78 Mae'n system o reolaeth fewnol yn seiliedig ar Fframwaith Polisi Diogelwch Llywodraeth EM ac rydym yn parhau i fonitro ac adolygu ein cydymffurfiad gyda nhw.

5.79 Ychydig o wybodaeth bersonol a gedwir gennym. Mae'r prif fath o ddata personol sydd gennym yn ymwneud â'n staff ein hun. Ble byddwn angen mynediad at ddata personol a gedwir gan eraill, fel arfer fe gyflawnir hyn yn eiddo deiliad y data. Rhaid i staff sy'n cyflawni archwiliadau yn rhan o adolygiadau perfformiad weithio trwy fynediad o bell i'n gweinydd ble bynnag fo'n bosibl. Gan nad yw hyn yn bosibl ar bob adeg, mae'r archwilwyr yn defnyddio gliniaduron wedi eu hamgryptio i ddarparu haen arall o ddiogelwch.

5.80 Mae staff yn cyflawni hyfforddiant ar-lein 'Amddiffyn Gwybodaeth' y llywodraeth. Mae'r hyfforddiant yn seiliedig ar asesiad.

5.81 Rhaid i'r holl staff gwblhau'r lefel sy'n briodol i'w lefel o gyfrifoldeb ar gyfer trin data – pasiodd 95% (39/41) o staff yr asesiad yn llwyddiannus yn 2019/20. Pasiodd y ddau aelod o staff oedd yn weddill yr asesiad yn ystod mis cyntaf 2020/21.

5.82 Mae Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg wedi darparu datganiad ei bod yn fodlon bod gennym bolisïau priodol i'r staff ddilyn, cyn belled â'u bod yn berthnasol i'r Awdurdod, a bod prosesau priodol yn eu lle i liniaru risgiau i'n gwybodaeth.

5.83 Paratowyd y datganiad hwn wedi ystyriaeth o Asesiad Blynyddol yr Awdurdod o Reolaeth Risg Gwybodaeth ar gyfer 2019/20 a'r sicrwydd a geir trwy hynny.

5.84 Nid oes gennym unrhyw ddigwyddiadau data personol i adrodd arnynt.

Datganiad Llywodraethu'r Swyddog Cyfrifyddu

Cwmpas cyfrifoldeb

5.85 Fel Swyddog Cyfrifyddu i'r Awdurdod, rwy'n gyfrifol am gynnal system gadarn o reolaeth fewnol sy'n cefnogi cyflawniad polisïau, nodau ac amcanion yr Awdurdod wrth ddiogelu arian ac asedau sefydliadol yr wyf yn bersonol gyfrifol amdanynt. Rwy'n talu sylw gofalus i'r canllaw a sefydlwyd yn Managing Public Money.

5.86 Mae'r Awdurdod yn adrodd i Senedd y Deyrnas Unedig ac yn cydweithio'n agos â'r gweinyddiaethau datganoledig yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon a gyda'r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn Lloegr, i gyflenwi'n hoblygiadau statudol ac amcanion allweddol ein cynllun busnes. Mae hyn yn cynnwys nodi ac ymateb yn briodol i risgiau mewnol ac allanol.

Pwrpas y system rheolaeth fewnol

5.87 Cynlluniwyd y system rheolaeth fewnol i reoli risg i'r graddau y bo hynny'n rhesymol yn hytrach na dileu pob risg o fethu cyflawni polisïau, amcanion a nodau; felly gall roi sicrwydd rhesymol o effeithiolrwydd y gall ei wneud, ond nid sicrwydd llwyr.

5.88 Mae'r system o reolaeth fewnol wedi ei chynllunio i nodi a blaenoriaethu'r risgiau i gyflawni polisïau, nodau ac amcanion sefydliadol, i werthuso'r tebygolrwydd y cyflawnir y risgiau hynny a'r effaith pe byddant yn cael eu cyflawni, ac i'w rheoli'n effeithiol, effeithlon ac economaidd.

5.89 Mae'r system o reolaeth fewnol wedi bod yn weithredol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2020 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad a chyfrifon blynyddol, ac yn cyd-fynd â chanllaw Trysorlys EM. Mae elfennau allweddol y system reolaeth fewnol yn cynnwys:

- Gweithdrefnau ariannol yn manylu rheoliadau ariannol ar gyfer cyfrifoldebau dros, ac awdurdodaeth a ddirprwywyd i, y tîm rheoli
- Prosesau cynllunio busnes yn sefydlu amcanion yr Awdurdod wedi eu cefnogi gan fanylion incwm blynyddol, gwariant, cyfalaf a chyllidebau llif arian
- Adolygiadau rheolaidd o berfformiad ynghyd ag adrodd amrywiant, cynllunio senario ac ail-ddarogan.

Adolygu effeithiolrwydd

5.90 Fel Swyddog Atebolrwydd, rwy'n gyfrifol am adolygu effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol. Hysbysir fy adolygiad o waith yr archwilwyr mewnol, a'r Grŵp Cyfarwyddwyr, sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal y rheoliadau mewnol, a sylwadau gan yr archwilwyr allanol yn eu llythyr rheoli ac adroddiadau eraill. Mae'r Pwyllgor Archwilio a Risg a'r Bwrdd wedi fy nghynghori o oblygiadau canlyniadau fy adolygiad ar y system o reolaeth fewnol. Eleni mae'r Pwyllgor Craffu wedi ystyried ein perfformiad yn erbyn ein safonau ein hunain ar gyfer ein swyddogaethau statudol a'r rhaglen cofrestrau achrededig yn ofalus iawn.

5.91 Cynhaliwyd ac adolygwyd effeithiolrwydd y system o reolaeth fewnol trwy:

- Fwrdd yr Awdurdod, a gyfarfu chwech o weithiau
- Y Pwyllgor Archwilio a Risg, sy'n cynnwys tri aelod o'r Bwrdd. Rwyf hefyd yn mynychu cyfarfodydd y Pwyllgor Archwilio a Risg hefyd ynghyd â'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol a'r Pennaeth Cyllid. Mae cynrychiolwyr o'r Swyddfa Archwilio Genedlaethol a'n harchwilwyr mewnol hefyd yn bresennol
- Trefniadau rheoli risg sy'n nodi risgiau allweddol allai effeithio ar gyflawniad ein hamcanion a bod y risgiau hynny wedi eu rheoli'n weithredol, gan adrodd ar gynnydd i'r Pwyllgor Archwilio a Risg a, thrwyddo, i Fwrdd yr Awdurdod
- Ein hasesiad blynyddol o reolaeth risg gwybodaeth a gyflawnwyd yn unol â chanllaw Swyddfa'r Cabinet
- Adroddiadau rheolaidd gan yr archwilwyr mewnol, Mazars, yn cydymffurfio gyda Safonau Archwilio Mewnol y llywodraeth
- Sylwadau a wnaed gan yr archwilwyr allanol, yr NAO, yn eu llythyr rheoli ac adroddiadau eraill.

5.92 Mazars, archwilwyr mewnol y Ganolfan Rheoleiddwyr, fu ein harchwilwyr mewnol ar gyfer y flwyddyn dan sylw. Dywedodd y Pennaeth Archwilio Mewnol yn ei adroddiad ar gyfer 2019/20: 'Ar sail ein gwaith archwilio, ein barn ar y fframwaith llywodraeth, rheoli risg, a rheolaeth yw Cymedrol yn ei ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd cyffredinol. Er y nodwyd gwendidau penodol, yn arbennig parthed y sicrwydd cyfyngedig a roddwyd i'r Broses Gomisiynu (03.19/20), ni ystyriwyd yr un o'r

argymhellion i fod yn sylfaenol i gyflawni amcanion. Trwy ein gwaith cynghori ar y Strategaeth TGCh a'r Dilyniant ar gynnydd yn y maes hwn, yn ogystal â Dilyniant ar argymhellion y blynyddoedd blaenorol, gall y PSA arddangos system o welliant parhaus trwy weithrediad gweithredoedd a gytunwyd yn flaenorol. Mae'r materion hyn oll wedi eu trafod gyda'r rheolwyr, ac rydym wedi gwneud nifer o argymhellion iddynt. Mae pob un o'r rhain wedi, neu yn y broses, o gael sylw, fel y disgrifiwyd yn ein hadroddiadau unigol'. Nid wyf o'r farn fod gennym wendidau arwyddocaol yn ein system o reoliadau mewnol. Mae rhaglen o fonitro parhaus yn bodoli, mewn ymgynghoriad â'r Pwyllgor Archwilio a Risg, archwilwyr mewnol ac archwilwyr allanol, i sicrhau ein bod yn bodloni safonau arfer gorau ym mhob maes o'n gweithrediadau.

5.93 Mae ein Fframwaith Sicrwydd yn cael ei monitro ynghyd â'r gofrestr risg gan y Grŵp Cyfarwyddwyr, y Pwyllgor Archwilio a Risg a'r Bwrdd. Ystyrir dylanwadau mewnol ac allanol gan drafod unrhyw risgiau allai fod yn arwyddocaol gyda rhanddeiliaid allweddol cyn gynted ag y'i gwelir. Mae'r Pwyllgor Archwilio a Risg wedi adolygu ein fframwaith sicrwydd yn ystod y flwyddyn i sicrhau ei fod yn darparu lefel briodol o sicrwydd i'r Pwyllgor a'r Bwrdd.

5.94 Rwy'n fodlon bod yr asesiad blynyddol o reoli risg gwybodaeth yn adlewyrchu'r risgiau gwybodaeth yr ydym wedi eu rheoli'n ddigonol a'n bod wedi ystyried risgiau yn y dyfodol. Ystyriaf ein bod wedi cymryd y camau angenrheidiol i reoli risgiau gwybodaeth yn effeithiol. Rwy'n hyderus fod staff yn ymwybodol o'u cyfrifoldeb i storio, rhannu a dinistrio gwybodaeth yn ddiogel. Rwy'n fodlon bod y nifer fechan o fân ddigwyddiadau risg gwybodaeth a ddigwyddodd eleni wedi eu rheoli'n briodol, y cymerwyd camau i unioni ac na ddatgelwyd na chollwyd unrhyw wybodaeth sensitif.

Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu

5.95 Mae ein cyfrifon wedi eu paratoi yn dilyn gofynion Llawlyfr Adrodd Ariannol y Llywodraeth ac yn benodol gyda'r Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddwyd gan y Cyfrin Gyngor yn unol ag Atodlen 7, Paragraff 15 Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002, fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2008 a Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012. Mae'r adroddiad hwn wedi ei baratoi yn unol â Llawlyfr Adrodd Ariannol (FReM) y Llywodraeth 2019/20 a gyhoeddir gan Drysorlys EM.

5.96 Wrth baratoi'r cyfrifon, rwyf wedi cydymffurfio â gofynion Llawlyfr Adrodd Ariannol y Llywodraeth ac yn neilltuol:

- Mae'r asesiad o reolaeth risg gwybodaeth wedi ei gwblhau'n foddhaol ac y gellir defnyddio'r wybodaeth ar gyfer ein Datganiad Llywodraethu Blynyddol
- Mae'r adroddiad a'r cyfrifon hyn ar y cyfan yn deg, cytbwys a dealladwy ac fe'i paratoir ar sail croniadau
- Lluniwyd barnau ac amcangyfrifon ar sail resymol
- Mae'r Awdurdod yn fusnes gweithredol
- Rydym wedi cydymffurfio â'r Cod Llywodraethu Corfforaethol fel y manylwyd yn DAO(GEN)02/12 – Datganiadau Llywodraethu cyn belled â'i fod yn berthnasol i ni.

5.97 Sefydlir manylion Cynllun Pensiwn y GIG a thriniaeth o atebolrwydd pensiynau i'r cyfrifon yn nodiadau'r cyfrifon dan y polisïau cyfrifo (nodyn 1).

Hyd y gwn, nid oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw’r archwilwyr yn ymwybodol ohono, ac rydw i wedi cymryd pob cam i wneud fy hun yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac i sefydlu bod yr archwilwyr yn ymwybodol o’r wybodaeth honno.

5.98 Rwy'n cymryd cyfrifoldeb personol ar gyfer yr adroddiad a'r dyfarniadau sy'n ofynnol i bennu ei fod yn deg, cytbwys a dealladwy.

Cymeradwywyd gan y Bwrdd

Alan Clamp
Swyddog Cyfrifyddu
1 Gorffennaf 2020

6. Adroddiad cydnabyddiaeth a staff

Polisi tâl

Pwyllgor Tâl

6.1 Mae'r Pwyllgor Tâl yn cwrdd i ddelio â materion tâl os ydynt yn codi.

6.2 Cynhaliwyd tri chyfarfod Pwyllgor Tâl rhwng 1 Ebrill 2019 a 31 Mawrth 2020. Dangosir presenoldeb aelodau isod.

Aelod o'r Bwrdd	Nifer o gyfarfodydd a fynychwyd	Posibl
George Jenkins OBE (Cadeirydd)	3	3
Frances Done CBE	3	3
Thomas Frawley CBE	2	3

6.3 Yn gyffredinol fe gynigir cytundebau parhaol. Os y'i cynigir ar sail cyfnod sefydlog, mae hyn i adlewyrchu natur a chyd-destun y gwaith dan sylw. Pennir y cyfnod hysbysiad gofynnol gan swydd y deiliad. Rydym yn edrych ar daliadau terfynu a darpariaethau iawndal ar gyfer terfynu fesul achos mewn ymgynghoriad â'n cynghorwyr.

Pwyllgor Enwebiadau

6.4 Mae'r Pwyllgor Enwebiadau yn sicrhau bod gan yr Awdurdod aelodaeth Bwrdd priodol trwy oruchwylio meysydd fel perfformiad y Bwrdd a recriwtio ar gyfer y Bwrdd.

6.5 Cynhaliwyd nawr cyfarfod Pwyllgor Enwebiadau rhwng 1 Ebrill 2019 a 31 Mawrth 2020. Dangosir presenoldeb aelodau isod. Wrth drafod materion yn ymwneud â phenodi Cadeirydd newydd, bu Marcus Longley yn cymryd lle George Jenkins ar y Pwyllgor.

Aelod o'r Bwrdd	Nifer o gyfarfodydd a fynychwyd	Posibl
George Jenkins OBE (Cadeirydd) *	5	5
Frances Done CBE	8	9
Antony Townsend	9	9
Marcus Longley*	4	4

Cytundebau uwch reolwyr

Enw	Teitl	Dyddiad cytundeb	Tymor heb ddod i ben	Cyfnod rhybudd

Alan Clamp	Prif Weithredwr	1 Tachwedd 2018	Contract parhaol	6 mis
John McDermott	Cyfarwyddwr Llywodraethu a Gweithrediadau	5 Medi 2016	Contract parhaol	3 mis
Mark Stobbs	Cyfarwyddwr Craffu ac Ansawdd	3 Mai 2016	Contract parhaol	3 mis
Christine Braithwaite	Cyfarwyddwr Safonau a Pholisi	17 Mai 2010	Contract parhaol	3 mis

Cyflogau uwch reolwyr

Enw	Cyflog 2019/20 £'000	Taliadau treuliau (trethadwy) Cyfanswm £000	Tâl perfformiad a bonws £000	Hirdymor a bonws hirdymor £' 000	Holl fuddion sy'n ymwneud â phensiwn £' 000	CYFANSWM 2019/20 £'000
Alan Clamp	175-180	0	0	0	40	210-215
John McDermott	115-120	0	0	0	28	140-145
Mark Stobbs	115-120	0	0	0	28	140-145
Christine Braithwaite	115-120	0	0	0	33	145-150

Enw	Cyflog 2018/19 £'000	Taliadau treuliau (trethadwy) Cyfanswm £000	Tâl perfformiad a bonws £000	Hirdymor a bonws hirdymor £' 000	Holl fuddion sy'n ymwneud â phensiwn £' 000	CYFANSWM 2018/19 £'000
Alan Clamp*	70-75	0	0	0	16	85-90
John McDermott	105-110	0	0	0	28	135-140
Mark Stobbs	105-110	0	0	0	28	135-140

Christine Braithwaite	105-110	0	0	0	55	165-170
Harry Cayton**	105-110	0	0	0	0	105-110

* O 1 Tachwedd. Mae cyflog WTE yn 170-175.

* *Hyd 31 Hydref. O 1 Tachwedd hyd at 31 Mawrth fe benodwyd fel ymgynghorydd rhyngwladol. Tâl yn ystod y cyfnod 1 Tachwedd -31 Mawrth oedd £44k. Nid oedd yna unrhyw fuddion yn ymwneud â phensiwn yn ystod y cyfnod hwn. Mae cyflog WTE yn 170-175.

Mae’r tablau uchod wedi eu harchwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

6.6 Roedd pob uwch reolwr yn y flwyddyn yn aelodau o Gynllun Pensiwn y GIG.

6.7 Mae cyfanswm ta cyn cynnwys cyflog a buddion cysylltiedig â phensiwn a gyfrifir yn unol â chanllaw Pensiynau’r GIG,[13] sy’n ceisio meintoli’r cynnydd mewn buddion pensiwn yn y flwyddyn trwy gymharu’r buddion pensiwn cyffredinol ar ddechrau’r flwyddyn gyda’r rhai ar ddiwedd y flwyddyn. Ni chafwyd unrhyw gyflog sy’n gysylltiedig â pherfformiad heb ei gydgrynhoi, buddion mewn da na thaliadau diswyddo yn ystod 2019/20 na 2018/19.

Pensiynau

Enw	Teitl	Cynnydd gwirioneddol mewn pensiwn yn 60 oed (bandiau o £2,500)	Cynnydd gwirioneddol mewn cyfandaliad pensiwn yn 60 oed (bandiau o £2,500)	Cyfanswm y pensiwn a gronnwyd yn 60 oed ar 31 Mawrth 2020 (bandiau o £5,000)	Cyfandaliad yn 60 oed yn gysylltiedig â phensiwn a gronnwyd ar 31 Mawrth 2020 (bandiau o £5,000)	Gwerth Trosglwyddo Cyfateb i Arian ar 1 Ebrill 2019 (i’ r £1,000 agosaf)	Gwerth Trosglwyddiad yn Cyfateb i Arian ar 31 Mawrth 2020 (i’ r £1,000 agosaf)	Cynnydd real yn y Gwerth Trosglwyddiad sy’ n Cyfateb i Arian yn y flwyddyn a drodd (i’ r £1,000 agosaf)
Alan Clamp	Prif Weithredwr	2.5-5	Amh*	0-5	Amh*	18	62	19
John McDermott	Cyfarwyddwr Llywodraethu a Gweithrediadau	2-2.5	Amh*	5-10	Amh*	63	84	4
Mark Stobbs	Cyfarwyddwr Craffu ac Ansawdd	2-2.5	Amh*	5-10	Amh*	82	116	17

[13] Datgeliad o Dâl Uwch Reolwyr (Greenbury) 2015.

Christine Braithwaite	Cyfarwyddwr Safonau a Pholisi	2-2.5	5-7.5	25-30	75-100	Amh**	Amh**	Amh**

* Ddim yn berthnasol yng nghynllun 2008 a 2015.
** Ddim yn berthnasol gan fod yr unigolyn dros 60.

6.8 Mae'r tabl hwn wedi ei archwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

Gwerth Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod

Gwerth Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod (CETV) yw gwerth cyfalaf prisiad yr actwari manteision cynllun pensiwn cronedig aelod ar bwynt penodol mewn amser. Y manteision a brisir yw manteision cronnol aelodau ac unrhyw bensiwn cymar dilynol sy'n daladwy o'r cynllun. Mae CETV yn daliad a wneir gan gynllun pensiwn neu drefniant i sicrhau manteision pensiwn mewn cynllun arall neu drefniant pan fydd aelod yn gadael cynllun ac yn dewis trosglwyddo'r manteision a gronnwyd yn y cynllun blaenorol. Mae a wnelo'r ffigurau pensiwn a ddangosir â'r buddiannau y mae'r unigolyn wedi eu cronni o ganlyniad i'w aelodaeth gyfan o'r cynllun pensiwn, ac nid dim ond y cyfnod a dreuliwyd mewn uwch swydd y mae'r datgeliad yn gymwys iddo.

Mae'r ffigwr CETV – ac o 2005-2006 y manylion pensiwn eraill – yn cynnwys gwerth unrhyw fanteision pensiwn mewn cynllun neu drefniant arall mae'r unigolyn wedi trosglwyddo i Gynllun Pensiwn y GIG. Maent hefyd yn cynnwys unrhyw fanteision pensiwn atodol i'r aelodau yn deillio o brynu blynyddoedd atodol o wasanaeth pensiwn yn y cynllun o'u poced eu hunain. Cyfrifir CETV o fewn y canllawiau a fframwaith a ragnodwyd gan Sefydliad a Chyfadran yr Actwari.

Cynnydd/(lleihad) real mewn CETV

Mae hyn yn adlewyrchu'r cynnydd/(lleihad) real mewn CETV. Mae'n ystyried y cynnydd mewn pensiwn cronnol oherwydd chwyddiant, cyfraniadau a dalwyd gan y cyflogwr a'r cyflogai (yn cynnwys gwerth unrhyw fanteision a drosglwyddwyd o gynllun neu drefniant arall) ac yn defnyddio ffactorau cyffredin gwerthuso'r farchnad ar gyfer dechrau a diwedd y cyfnod.

6.9 Ni thalwyd unrhyw iawndal i gyn uwch reolwyr na gwneud taliadau i drydydd parti ar gyfer gwasanaethau uwch reolwr.

6.10 Mae'r wybodaeth hon wedi ei harchwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

6.11 Nid oedd gan unrhyw uwch reolwr dreuliau oedd yn amodol i dreth yn y Deyrnas Unedig.

Taliadau aelodau Bwrdd yr Awdurdod

6.12 Mae taliadau a wneir i'r Bwrdd yn amodol i ganllawiau Swyddfa'r Cabinet ac nid yw wedi cynyddu ers 2009/10. Mae'r Cadeirydd yn derbyn tâl o £33,688 y flwyddyn (2018/19: £33,688 y flwyddyn); mae aelodau yn derbyn cydnabyddiaeth flynyddol o £7,881 (2018/19: £7,881) ac mae Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Risg yn derbyn cydnabyddiaeth flynyddol o £13,137 (2018/19: £13,135). Daeth cyfanswm taliadau i aelodau trwy gydol y flwyddyn i £90,367 (2018/19: £90,894) yn cynnwys costau nawdd cymdeithasol.

6.13 Mae tâl aelodau yn amodol i dreth ac yswiriant gwladol trwy TWE.

6.14 Yn ogystal, ad-dalwyd costau yn dod i £13,710.25 (2018/19: £10,813) i aelodau'r Bwrdd. Mae costau teithio yn gysylltiedig â theithio i swyddfeydd yr Awdurdod yn amodol i dreth sy'n cael ei dalu gan yr Awdurdod ar eu rhan, trwy gytundeb gyda HMRC.

6.15 Mae taliadau'r aelodau wedi eu harchwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

6.16 Datgelir taliadau a wnaed i aelodau unigol isod.

6.17 Nid oedd unrhyw aelodau o'r bwrdd yn aelodau o gynllun pensiwn y GIG yn 2019/20.

Taliadau a wnaethpwyd i aelodau Bwrdd yr Awdurdod yn ystod 2019/20

	Cyflog 2019/20 (bandiau o £5,000)	2019/20 Costau teithio (bandiau o £5,000)	Cyflog 2018/19 (bandiau o £5,000)	2018/19 Costau teithio (bandiau o £5,000)
Cadeirydd				
George Jenkins OBE	30-35	0-5	30-35	0-5
Aelodau				
Antony Townsend	5-10	0-5	5-10	0-5
Frances Done CBE (Cadeirydd Archwilio a Risg)	10-15	0-5	10-15	0-5
Renata Drinkwater	5-10	0-5	5-10	0-5
Thomas Frawley CBE	5-10	0-5	5-10	0-5
Moiram Ali	5-10	0-5	5-10	0-5
Marcus Longley	5-10	0-5	5-10	0-5

Adroddiad staff

6.18 Rydym oll yn ymroddedig i alluogi cyflogeion i gyflawni eu llawn botensial mewn amgylchedd a nodweddir gan urddas a pharch i'w gilydd. Mae ein polisïau cyflogaeth yn ceisio creu gweithle ble gall pob cyflogai wneud ei orau a chyfrannu i'n llwyddiant ni a'u llwyddiant eu hunain. Fe adolygir y rhain a'u diweddaru'n rheolaidd gydag arbenigwyr allanol er mwyn sicrhau cydymffurfiad gyda deddfwriaeth.

6.19 Rydym yn defnyddio gwasanaethau Right Corecare, rydym wedi cael cydnabyddiaeth allanol fel cyflogwr ystyrlon ac mae gan ein staff i gyd fynediad at gymorth a chynghori os oes angen ac ystafell dawel fel gofod myfyriol.

6.20 Rydym wedi cyflawni Gwobr Gweithlu Iach Llundain i adlewyrchu ein hymroddiad i lesiant ein staff.

6.21 Rydym yn cydnabod manteision busnes cael gweithlu amrywiol ac yn ymroddedig i gynnal diwylliant ble mae amrywiaeth a chydraddoldeb yn cael ei hyrwyddo’n weithredol a ble na oddefir gwahaniaethu. Rydym yn gweithredu polisi dethol teg ac agored ar gyfer ceisiadau am gyflogaeth a dyrchafiadau mewnol.

6.22 Ceir rhagor o wybodaeth am y tîm o uwch reolwyr yn adran Taliadau’r adroddiad hwn.

6.23 Roedd trosiant staff eleni o fewn ein dangosydd perfformiad allweddol.

6.24 Yn rhan o'n cyfrifoldeb corfforaethol, rydym yn annog ein staff i gefnogi elusennau a sefydliadau cymunedol eraill. Mae staff yn weithgar wrth godi arian ar gyfer nifer o achosion da.

Datgeliadau cyflogau teg

6.25 Mae’n ofynnol i’r Awdurdod ddatgelu’r berthynas rhwng cyflog y cyfarwyddwr sy’n derbyn y cyflog uchaf (yn ein hachos ni, y Prif Weithredwr) a thâl canolrif gweithlu’r Awdurdod.

6.26 Tâl y Prif Weithredwr yn y flwyddyn ariannol 2019/20 oedd £177,500 (cyfrifwyd fel canol y band). Roedd hyn 3.57 gwaith yn fwy na thâl canolig y gweithlu, sef £49,733.

6.27 Tâl y Prif Weithredwr yn y flwyddyn ariannol 2018/19 oedd £172,500 (cyfrifwyd fel canol y band). Roedd hyn 3.45 gwaith yn fwy na thâl canolig y gweithlu, sef £50,000.

6.28 Ni dderbyniodd unrhyw gyflogai dâl oedd yn fwy na’r Prif Weithredwr yn 2019/20 na 2018/19. Roedd tâl yn amrywio o £30,900 i £175,100 (2018/19: £30,000 i £170,000).

6.29 Mae gwybodaeth ar ddatgeliadau chware teg wedi ei harchwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

6.30 Yn 2019/20, roedd un aelod o'r uwch dîm rheoli yn fenywaidd (17%) (2018/19 un person, 14%) tra ar y cyfan, roedd 27 o gyflogeion yn fenywaidd (64%) (2018/19 63%, 25 cyflogai).

Absenoldeb salwch

6.31 Collwyd cyfanswm o 413 niwrnod (2018/19 390 niwrnod) o ganlyniad i absenoldeb salwch yn ystod y flwyddyn. Mae hyn yn cyfateb i 10 niwrnod (2018/19, 10 niwrnod) y pen – oedd 375 niwrnod o'r absenoldeb hwn yn ymwneud â phedwar aelod o staff oedd ag absenoldeb hirdymor yn ystod y flwyddyn.

Polisïau yn ymwneud ag anabledd

6.32 Rydym yn ymroddedig i weithredu ein polisi cyfle cyfartal ar bob cam o recriwtio a dethol.

6.33 Rydym yn gweithio i sicrhau:

- Y penodir yr ymgeisydd mwyaf addas i bob swydd, gan dalu sylw i wir anghenion y swydd
- Fod y broses yn agored, teg a gonest

- Ein bod yn gwneud addasiadau rhesymol i drechu rhwystrau wrth gynnal cyfweliadau a chyflogaeth
- Y rhoddir cyfle cyfartal i bob ymgeisydd
- Yr asesir ymgeiswyr mewnol ac allanol ar sail yr un meini prawf dethol
- Mae gwahaniaethu a rhagfarn wedi eu dileu o'r broses, i'r fath raddau ag y mae'n bosibl gwneud hynny
- Y bodlonir amcanion cyfreithiol, ac y dilynir arferion cyflogaeth da
- Mae ein ffurflen gais yn darparu adran ble gall ymgeiswyr posibl gadarnhau p'un a ydynt yn ystyried eu hunain i fod ag anabledd neu beidio ac os felly os ydynt angen gwneud addasiadau rhesymol.

6.34 Os nodir hyn ar y ffurflen gais, bydd pob ymgeisydd sy'n bodloni'r meini prawf isafswm ar gyfer swydd yn cael cyfweliad dan y Cynllun Cyfweliad Gwarantedig.

6.35 Er ein bod yn ymroddedig i'r Cynllun Cyfweliad Gwarantedig, nid yw'r gofyniad hwn yn ymestyn i'r penderfyniad penodi, ble bydd yr unigolyn gorau ar gyfer y swydd yn cael ei benodi yn unol â deddfwriaeth cydraddoldeb.

Niferoedd staff a chostau cysylltiedig

Nifer cyfartalog y bobl a gyflogwyd

6.36 Mae cyfartaledd y nifer o staff llawn amser a rhan amser a gyflogir (yn cynnwys staff dros dro) yn ystod y flwyddyn fel a ganlyn:

	Cyflogir yn barhaol	Arall	Cyfanswm 2019/20	Cyflogir yn barhaol	Arall	Cyfanswm 2018/19
Cyfanswm	41.01	0.63	41.64	40.21	0.55	40.76

6.37 Ni chyflogwyd unrhyw staff ar brosiectau cyfalaf yn y cyfnod i 31 Mawrth 2020.

Costau personau a gyflogir

	Cyflogir yn barhaol	Arall	Cyfanswm 2019/20	Cyflogir yn barhaol	Arall	Cyfanswm 2018/19
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cyflogau	2,453	-	2,453	2,389	-	2,389
Costau nawdd cymdeithasol	278	-	278	250	-	250
Costau pensiynau	417	-	417	261	-	261
Staff asiantaeth/ dros dro	-	80	80	-	42	42
	3,148	80	3,228	2,900	42	2,942

6.38 Mae'r ddau dabl uchod wedi eu harchwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

Adrodd cynlluniau Gwasanaeth Sifil a digolledu eraill: pecynnau gadael

Band cyflog pecyn gadael	Nifer o ddiswyddiadau gorfodol	Nifer o ymadawiadau eraill a gytunwyd	Cyfanswm pecynnau gadael yn ôl band cost
< £10	0	1	1
£10-£25	0	0	0
>£25	0	0	0
Cyfanswm pecynnau ymadael	0	1	1
	£'000	**£'000**	**£'000**
Cyfanswm cost adnodd /£	0	£9k	£9k

6.39 Mae'r costau pecyn gadael wedi eu cyfrif yn llawn yn y flwyddyn gadael (dim yn 2018/19).

6.40 Ni chododd unrhyw gostau diswyddo yn y flwyddyn ariannol 2019/20.

6.41 Ni chyflogwyd unrhyw bersonau oddi ar y gyflogres nac ar sail ymgynghorol yn ystod y flwyddyn.

6.42 Mae'r wybodaeth hon wedi ei harchwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

7. Atebolrwydd seneddol ac adroddiad archwilio

Eglurhad

Colledion a thaliadau arbennig

7.1 Roedd colledion a thaliadau arbennig yn unigol ac yn gyfan gwbl islaw'r trothwy adrodd o £300,000. Mae'r wybodaeth hon wedi ei harchwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

Cysondeb gwariant

7.2 Mae'r Awdurdod yn gweithredu gyda phedwar ffrwd gwaith penodol a adlewyrchir yn segmentiad ein cyfrifon:

- Gwaith rheoleiddiol a gosod safonau – a delir amdano trwy ffioedd a gesglir gan y Rheoleiddwyr
- Cofrestrau Achrededig – hunan ariannu gyda chefnogaeth cymhorthdal gan y DHSC
- Comisiynau gan Lywodraeth(au) – telir amdanynt gan y corff comisiynu
- Cyngor i sefydliadau eraill – enillir trwy ffioedd.

7.3 Rhoddir cyfrif ar gyfer yr incwm a gwariant ar gyfer pob segmentiad ar wahân ac rydym yn gweithio i sicrhau nad oes unrhyw draws gymorthdalu.

7.4 Fel yr adroddwyd mewn adran arall, mae ein harchwilwyr mewnol yn cyflawni adolygiad blynyddol o reolaeth ein cyllid parthed ein hegwyddorion busnes a pholisi wrth gefn cyhoeddedig sydd ym mharagraffau 1.39-1.46.

7.5 Mae’r wybodaeth hon wedi ei harchwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

Ffioedd a thaliadau

7.6 Darparodd y Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012 i'r Awdurdod gael ei ariannu gan y rheoleiddwyr y mae'n eu goruchwylio.

7.7 Y swyddogaethau o fewn cwmpas y Rheoliadau Ffioedd yw'r rhai o fewn ein ffrwd waith gyntaf; sef goruchwylio rheoleiddio a gwaith gwella a gyflawnwyd parthed cyrff iechyd proffesiynol a reoleiddir dan statud.

7.8 Blwyddyn ariannol 2019/20 oedd pedwaredd flwyddyn lawn yr Awdurdod wedi ei gyllido'n bennaf trwy ffioedd. Bydd y cyfnod ffioedd ar gyfer 2020/21 o Ebrill i Fawrth yn cwmpasu'r un cyfnod â blwyddyn ariannol yr Awdurdod.

7.9 Rhoddir manylion y costau gweithredu cysylltiedig ar gyfer ein swyddogaeth rheoleiddio a gosod isod.

31 Mawrth 2020	**Gwaith rheoleiddio a gosod safonau**
	£'000
Costau gweithredu	4,612
Incwm gweithredol	(4,547)
Incwm gweithredu net	**65**

7.10 Mae’r wybodaeth hon wedi ei harchwilio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

Tueddiadau gwariant tymor hir

7.11 Y prif ysgogwyr a fydd yn dylanwadu ar ein hanghenion cyllidebol yn y dyfodol yw:

- Newidiadau i faint o waith sy'n rhaid i ni gyflawni, yn benodol y nifer o achosion addasrwydd i ymarfer a adolygir
- Newidiadau i ddeddfwriaeth sydd naill ai'n gosod dyletswyddau newydd arnom neu'n gofyn ein bod yn defnyddio mwy o adnoddau i gyflawni ein gwaith cyfredol o ganlyniad i newidiadau i brosesau a gweithdrefnau
- Newidiadau i ddeddfwriaeth y mae'n rhaid i ni fel busnes neu gyflogwr gydymffurfio â nhw
- Newidiadau a gyflwynir gennym
- Newidiadau i'n costau yn deillio o chwyddiant ac ati
- Newidiadau i incwm a gwariant y rhaglen cofrestrau achrededig.

Achosion adran 29

7.12 Gall y maes hwn o'n gwaith amrywio gryn dipyn ac felly mae'n anodd ei ragweld. Mae nifer o achosion yn cymryd dipyn o amser o'r dyddiad pan wneir cwyn i pan fyddant yn dod i'r Awdurdod, felly nid dim ond faint o waith a dderbynnir gan reoleiddiwr sydd angen ei ystyried, ond hefyd yr amser a gymer i'w prosesu sy'n dylanwadu ar lwyth gwaith yr Awdurdod.

7.13 Eleni rydym wedi gweld lleihad o 15% yn y nifer o benderfyniadau achosion addasrwydd i ymarfer gan y rheoleiddwyr (2,783 yn 2019/20 o gymharu â 3,261 yn 2018/19). Yn ystod 2019/20, gofynnom am ragor o wybodaeth a chynnal adolygiadau achos manwl mewn 147 o achosion. I gymharu, fe gyflawnom 141 adolygiad achos manwl yn 2018/19.

7.14 Er ei bod yn ymddangos fod llwyth achosion wedi lleihau, gan leihau pwysau ar staff, gall llwyth achosion amrywio. Rydym yn adolygu lefelau staffio yn gyson, ac yn ystod cyfnodau arbennig o brysur, mae gennym drefniadau ar-alwad yn eu lle gyda'n darparwyr cyfreithiol allanol i sicrhau ein bod yn parhau i fodloni ein dyddiadau cau statudol. Rydym hefyd yn ceisio sicrwydd allanol o'n penderfyniadau i gau achosion , ble mae hyn yn ymddangos i fod yn briodol.

Newidiadau i'n deddfwriaeth

7.15 Mae posibiliad y gallai newidiadau i ddeddfwriaeth effeithio'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol ar ein gwaith. Byddai cyflwyno newidiadau arfaethedig i ddeddfwriaeth naill ai i ni neu'r rheoleiddwyr yn gofyn am ddadansoddiad ac ystyriaeth. Mae yna gynigion ar gyfer newidiadau i reoleiddio gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol, ond nid yw'r rhain wedi eu datblygu i gyflwr fyddai'n galluogi'r Awdurdod i ystyried yr effaith ar ein gwaith neu wariant ar hyn o bryd.

7.16 Gan dybio fod ein llwyth gwaith yn dal yn gyson gyda'r flwyddyn gyfredol, nid ydym yn rhagweld newidiadau arwyddocaol i'n gwariant.

7.17 Wrth ysgrifennu hyn, rwy'n hyderus iawn ynghylch gallu'r Awdurdod i barhau fel busnes gweithredol ar gyfer y dyfodol rhagweladwy. Mae'r holl ffioedd gan y 10 rheoleiddiwr statudol ar gyfer 2020/21 wedi eu talu, sy'n cynrychioli oddeutu 95% o'r incwm disgwyliedig ar gyfer y flwyddyn. Mae'r rheoleiddwyr eu hunain yn parhau i weithredu yn ystod y pandemig Covid-19. Efallai y bydd incwm o'r cofrestrau achrededig wedi ei effeithio'n fwy gan y pandemig. Ond ar hyn o bryd, nid oes gennyf wybodaeth i awgrymu y bydd yna effaith sylweddol ar yr amrywiaeth eang o alwedigaethau a gwmpasir gan y rhaglen cofrestrau achrededig. Mae'r maes hwn o'r gwaith yn gyfrifol am ddim ond 5% o incwm yr Awdurdod. Fodd bynnag, mae yna ddiffyg yn y gyllideb ar gyfer y rhaglen yn 2020/21 gan fod gwariant ychydig yn uwch nag incwm. Gwnaethpwyd cais i'r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol am gymhorthdal ar gyfer 2020/21. Ar hyn o bryd mae gan yr Awdurdod gronfeydd anghyfyngedig o oddeutu £600,000.

7.18 Mae'r Awdurdod yn parhau i gyflawni ei swyddogaethau statudol yn ystod yr argyfwng Covid-19. Y newid mwyaf arwyddocaol yn ystod 2020/21 fydd amrywiaethau yn y nifer o achosion addasrwydd i ymarfer a ddaw gan y rheoleiddwyr. Bydd yna newidiadau i amseriad a chwmpas adolygiadau perfformiad ar gyfer rhai rheoleiddwyr yn ystod y flwyddyn, oherwydd llwyth gwaith y rheoleiddwyr. Fodd bynnag ar hyn o bryd, rwy'n rhagweld y byddwn yn cwblhau'r holl adolygiadau sydd ar y gweill o fewn y flwyddyn fusnes.

7.19 Mae’r Awdurdod wedi symud yn llwyddiannus i weithio o bell yn ystod y pandemig Covid-19. Mae gweithio o bell wedi bod yn heriol, ond nid yw wedi cael effaith hanfodol ar gynhyrchiant.

7.20 Yn olaf, nid wyf yn disgwyl unrhyw newidiadau polisi na deddfwriaeth arwyddocaol a fydd yn effeithio ar allu'r Awdurdod i barhau fel busnes gweithredol dros y 12 mis nesaf.

Alan Clamp
Swyddog Cyfrifyddu
1 Gorffennaf 2020

8. TYSTYSGRIF AC ADRODDIAD Y RHEOLWR AC ARCHWILYDD CYFFREDINOL I'R TŶ CYFFREDIN, SENEDD YR ALBAN A CHYNULLIAD GOGLEDD IWERDDON A SENEDD CYMRU

Barn am y datganiadau ariannol

Tystiaf fy mod wedi archwilio datganiadau ariannol yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2020 o dan Ddeddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002. Mae'r datganiadau ariannol yn cynnwys: y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr, y Datganiad am y Sefyllfa Ariannol, y Datganiad am y Llif Arian Parod, y Datganiad am Newidiadau yn Ecwiti Trethdalwyr; a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys y polisïau cyfrifyddu arwyddocaol. Paratowyd y datganiadau ariannol hyn o dan y polisïau cyfrifyddu a nodir ynddynt. Rwyf hefyd wedi archwilio'r wybodaeth yn yr Adroddiad ar Gydnabyddiaeth Ariannol a Staff, yr Adroddiad Atebolrwydd a'r Adroddiad Atebolrwydd ac Archwilio Seneddol y nodir yn yr adroddiadau hynny ei bod wedi'i harchwilio.

Yn fy marn i:

- mae'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun cywir a theg o gyflwr materion yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2020 a chost weithredol net yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar y dyddiad hwnnw; ac
- mae'r datganiadau ariannol wedi'u paratoi'n briodol yn unol â Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002 a phenderfyniad y Cyfrin Gyngor a gyhoeddwyd o dan y Ddeddf honno.

Barn am reoleidd-dra

Yn fy marn i, ym mhob ffordd berthnasol mae'r incwm a'r gwariant a gofnodir yn y datganiadau ariannol wedi'u defnyddio at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd ac mae'r trafodion ariannol a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Sail y farn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (yn y DU) a Nodyn Ymarfer 10 'Archwilio Datganiadau Ariannol Endidau'r Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig'. Caiff fy nghyfrifoldebau o dan y safonau hynny eu disgrifio ymhellach yn yr adran o'm tystysgrif sy'n ymwneud â chyfrifoldebau'r Archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol. Mae'r safonau hynny'n ei gwneud yn ofynnol i mi a'm staff gydymffurfio â Safon Foesegol Ddiwygiedig y Cyngor Adrodd Ariannol. Wrth gymhwyso'r Safon Foesegol, nodais berthynas fusnes rhwng y Swyddfa Archwilio Genedlaethol a'r Awdurdod Safonau

Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol. Datgelir rhagor o fanylion yn Nodyn 4 i’r Cyfrifon. Mae’r refeniw a geir yn amherthnasol i’r Swyddfa Archwilio Genedlaethol, ac yn fy nhyb i mae mesurau diogelu priodol wedi cael eu rhoi ar waith i warchod fy ngwrthrychedd i, a gwrthrychedd tîm y Swyddfa Archwilio Genedlaethol, trwy gydol yr archwiliad. Rwyf yn annibynnol ar yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn unol â’r gofynion moesegol sy’n berthnasol i’m harchwiliad a’r datganiadau ariannol yn y DU. Mae fy staff a minnau wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â’r gofynion hyn. Credaf fod y dystiolaeth archwilio yr wyf wedi’i chasglu’n ddigonol ac yn briodol er mwyn rhoi sail i’m barn.

Casgliadau sy’n ymwneud â busnes gweithredol

Nid oes gennyf unrhyw beth i’w nodi o ran y materion canlynol y mae’r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn y DU yn ei gwneud yn ofynnol i mi gyflwyno adroddiad i chi arnynt os bydd yr amgylchiadau canlynol yn berthnasol:

- nid yw defnydd yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol o sail gyfrifyddu busnes gweithredol wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol; neu
- nid yw’r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol wedi datgelu yn y datganiadau ariannol unrhyw ansicrwydd perthnasol a nodwyd a all fwrw amheuaeth sylweddol ar allu’r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol i barhau i fabwysiadu sail gyfrifyddu busnes gweithredol o gyfrif am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf o'r dyddiad yr awdurdodir y datganiadau ariannol i'w cyhoeddi

Cyfrifoldebau’r Bwrdd a’r Swyddog Cyfrifyddu am y datganiadau ariannol

Fel yr esbonnir yn fanylach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau’r Bwrdd a’r Swyddog Cyfrifyddu, y Bwrdd a’r Swyddog Cyfrifyddu sy'n gyfrifol am baratoi’r datganiadau ariannol ac am fod wedi’u hargyhoeddi eu bod yn rhoi darlun cywir a theg.

Cyfrifoldebau’r Archwilydd am archwilio’r datganiadau ariannol

Fy nghyfrifoldeb i yw archwilio, ardystio ac adrodd ar y datganiadau ariannol yn unol â Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002.

Mae archwiliad yn cynnwys casglu tystiolaeth am y symiau a datgeliadau yn y datganiadau ariannol sy’n ddigon i roi sicrwydd rhesymol nad oes camddatganiadau perthnasol yn y datganiadau ariannol, boed y rheiny wedi’u hachosi gan dwyll neu wall. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â’r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (yn y DU) wastad yn canfod camddatganiad perthnasol pan fo'n bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu wall ac fe'u hystyrir yn berthnasol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, gellid yn rhesymol ddisgwyl iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Fel rhan o archwiliad yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (yn y DU), rwyf yn defnyddio crebwyll proffesiynol ac yn cynnal amheuaeth broffesiynol trwy gydol yr archwiliad. Rwyf hefyd yn:

- canfod ac yn asesu risgiau o gamddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol, boed hynny oherwydd twyll neu wall, yn dylunio ac yn cyflawni gweithdrefnau archwilio sy'n ymateb i'r risgiau hynny, ac yn cael tystiolaeth archwilio sy'n ddigonol ac yn briodol er mwyn rhoi sail i'm barn. Mae'r risg o beidio â chanfod camddatganiad perthnasol sy'n deillio o dwyll yn uwch nag ar gyfer un sy'n deillio o wall, gan bod twyll yn gallu golygu cydgynllwynio, ffugio, hepgoriadau bwriadol, anwiredd, neu ddiystyru rheolaeth fewnol.
- dod i ddeall y rheolaeth fewnol sy'n berthnasol i'r archwiliad er mwyn dylunio gweithdrefnau archwilio sy'n briodol yn yr amgylchiadau, ond nid er mwyn mynegi barn ynghylch effeithiolrwydd rheolaeth fewnol yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol.
- gwerthuso pa mor briodol yw'r polisïau cyfrifyddu sydd wedi cael eu defnyddio a pha mor resymol yw'r amcangyfrifon cyfrifyddu a datgeliadau perthnasol a wnaed gan reolwyr.
- gwerthuso'r modd y cyflwynwyd y datganiadau ariannol, eu strwythur a'u cynnwys ar y cyfan, gan gynnwys y datgeliadau, a pha un a yw'r datganiadau ariannol yn cynrychioli'r trafodion a'r digwyddiadau sylfaenol mewn modd sy'n rhoi darlun teg.
- llunio casgliad ynghylch pa mor briodol yw defnydd yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol o sail gyfrifyddu busnes gweithredol ac, ar sail y dystiolaeth archwilio a gasglwyd, pa un a oes ansicrwydd perthnasol yn bodoli ynghylch digwyddiadau neu amodau a allai fwrw amheuaeth sylweddol ar allu'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol i barhau fel busnes gweithredol. Os byddaf yn dod i'r casgliad bod ansicrwydd perthnasol yn bodoli, mae'n ofynnol i mi dynnu sylw yn fy adroddiad at y datgeliadau perthnasol yn y datganiadau ariannol neu, os yw datgeliadau o'r fath yn annigonol, addasu fy marn. Mae fy nghasgliadau'n seiliedig ar y dystiolaeth archwilio a gafwyd hyd at ddyddiad fy adroddiad. Fodd bynnag, gall digwyddiadau neu amodau yn y dyfodol achosi i'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol roi'r gorau i barhau fel busnes gweithredol.

Rwyf yn cyfathrebu gyda'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu ynghylch, ymysg materion eraill, cwmpas ac amseriad arfaethedig yr archwiliad a chanfyddiadau arwyddocaol yr archwiliad, gan gynnwys unrhyw ddiffygion sylweddol mewn rheolaeth fewnol y byddaf yn dod o hyd iddynt yn ystod fy archwiliad.

Hefyd, mae'n ofynnol i mi gael tystiolaeth sy'n ddigonol er mwyn rhoi sicrwydd rhesymol bod yr incwm a'r gwariant yr adroddir arnynt yn y datganiadau ariannol wedi cael eu defnyddio at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd a bod y trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Gwybodaeth Arall

Y Bwrdd a’r Swyddog Cyfrifyddu sy’n gyfrifol am yr wybodaeth arall. Mae’r wybodaeth arall yn cynnwys yr wybodaeth yn yr adroddiad blynyddol, ond nid yw’n cynnwys y rhannau o’r Adroddiad Atebolrwydd, yr Adroddiad ar Gydnabyddiaeth Ariannol a Staff, a’r Adroddiad Atebolrwydd ac Archwilio Seneddol y nodir yn yr adroddiadau hynny eu bod wedi’u harchwilio, y datganiadau ariannol a’m hadroddiad i fel archwilydd ar y rhain. Nid yw fy marn ar y datganiadau ariannol yn cynnwys yr wybodaeth arall ac nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd ar yr wybodaeth honno. Yng nghyswllt fy archwiliad o’r datganiadau ariannol, fy nghyfrifoldeb i yw darllen yr wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw’r wybodaeth arall yn berthnasol anghyson â'r datganiadau ariannol neu’r wybodaeth a gefais yn yr archwiliad neu'n ymddangos fel arall fel pe bai wedi’i chamddatgan yn berthnasol. Ar sail y gwaith yr wyf wedi’i wneud, os byddaf yn dod i’r casgliad bod yr wybodaeth arall hon wedi’i chamddatgan yn berthnasol, mae’n ofynnol i mi adrodd ar y ffaith honno. Nid oes gennyf unrhyw beth i’w adrodd yn y cyswllt hwn.

Barn am faterion eraill

Yn fy marn i:

- mae’r rhannau o’r Adroddiad Atebolrwydd, yr Adroddiad ar Gydnabyddiaeth Ariannol a Staff, a’r Adroddiad Atebolrwydd ac Archwilio Seneddol wedi cael eu paratoi’n briodol yn unol â chyfarwyddiadau’r Cyfrin Gyngor a wnaed dan Ddeddf Diwygio’r Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Phroffesiynau Gofal Iechyd 2002;
- yng ngoleuni’r wybodaeth a dealltwriaeth am yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol a’i amgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi dod o hyd i unrhyw gamddatganiadau perthnasol yn yr Adroddiad ar Berfformiad, yr Adroddiad Atebolrwydd, yr Adroddiad ar Gydnabyddiaeth Ariannol a Staff, a’r Adroddiad Atebolrwydd ac Archwilio Seneddol; ac
- mae’r wybodaeth yn yr Adroddiad ar Berfformiad, yr Adroddiad Atebolrwydd, yr Adroddiad ar Gydnabyddiaeth Ariannol a Staff, a’r Adroddiad Atebolrwydd ac Archwilio Seneddol ar gyfer y flwyddyn ariannol y mae’r datganiadau ariannol wedi’u paratoi ar ei chyfer yn gyson â’r datganiadau ariannol.

Materion y cyflwynaf adroddiad arnynt drwy eithriad

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi o ran y materion canlynol, y cyflwynaf adroddiad i chi arnynt os bydd yr amgylchiadau canlynol yn berthnasol, yn fy marn i:

- ni chadwyd cofnodion cyfrifyddu digonol neu nid oes ffurflenni sy’n ddigonol ar gyfer fy archwiliad wedi cael eu cyflwyno gan ganghennau nad yw fy staff wedi ymweld â hwy; neu

- nid yw’r datganiadau ariannol a’r rhannau o’r Adroddiad Atebolrwydd, yr Adroddiad ar Gydnabyddiaeth Ariannol a Staff, a’r Adroddiad Atebolrwydd ac Archwilio Seneddol sydd i’w harchwilio’n cyd-fynd â’r cofnodion cyfrifyddu a'r ffurflenni; neu
- nid wyf wedi cael yr holl wybodaeth ac esboniadau y mae eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad; neu
- nid yw’r Datganiad Llywodraethu’n adlewyrchu cydymffurfiaeth â chanllawiau Trysorlys EM.

Adroddiad

Nid oes gennyf unrhyw sylwadau i’w gwneud ar y datganiadau ariannol hyn

Gareth Davies **Dyddiad** **3 Gorffennaf 2020**

Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol

Swyddfa Archwilio Genedlaethol

157-197 Buckingham Palace Road

Victoria

Llundain

SW1W 9SP

9. Datganiadau ariannol – datganiad o sefyllfa ariannol ar 31 Mawrth 2020

		31 Mawrth 2020		31 Mawrth 2019	
	Noder	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Asedau nad ydynt yn gyfredol					
Asedau anniriaethol	7	177		140	
Eiddo, offer a chyfarpar	8	73		84	
Cyfanswm asedau nad ydynt yn gyfredol			***250***		***224***
Asedau cyfredol					
Masnach ac elfennau derbyniadwy eraill	9	524		176	
Buddsoddiadau	10	750		750	
Arian parod a chyfatebol i arian parod	11	5,343		5,714	
Cyfanswm asedau cyfredol			***6,617***		***6,640***
Cyfanswm Asedau			**6,867**		**6,864**
Rhwymedigaethau cyfredol					
Masnach ac elfennau taladwy eraill	12	(4,724)		(4,669)	
Darpariaethau	13	(10)		(13)	
Cyfanswm rhwymedigaethau cyfredol			***(4,734)***		***(4,682)***
Asedau llai'r rhwymedigaethau			**2,133**		**2,182**
Cronfeydd					
Cronfa wrth Gefn Gyffredinol			**2,133**		**2,182**

Mae'r nodiadau ar dudalennau 71 i 86 yn ffurfio rhan o'r cyfrifon hyn.

Alan Clamp,
Swyddog Cyfrifyddu
1 Gorffennaf 2020

10. Datganiadau ariannol – datganiad o wariant net cynhwysfawr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2020

			2019/20 £'000		2018/19 £'000
Gwariant					
Costau staff	3		3,228		2,942
Costau gweinyddol eraill	4		1,928		1,636
Incwm					
Incwm Ffioedd	5		(4,313)		(4,032)
Incwm gweithredol	6		(597)		(665)
Cost gweithredu net / (incwm)			**246**		**(119)**

Mae’r nodiadau ar dudalennau 71 i 86 yn ffurfio rhan o’r cyfrifon hyn.

Gwariant net cynhwysfawr arall

10.1 Nid oedd unrhyw wariant net cynhwysfawr arall yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2020 (dim yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019).

11. Datganiadau ariannol – datganiad o lif arian ar gyfer y cyfnod a ddaeth i ben 31 Mawrth 2020

	Nodyn	2019/20	2018/19
		£'000	£'000
Llif arian o weithgareddau gweithredol			
(Costau)/incwm gweithredu net ar gyfer y flwyddyn		(246)	119
Addasiad ar gyfer trafodion heb fod yn arian parod	4	220*	157
(Cynnydd) mewn masnach a derbynion eraill	9	(348)	113
Cynnydd mewn masnach ac elfennau taladwy eraill	12	55	388
(Lleihad) mewn darpariaethau	13	(3)	2
Mewnlif (all-lif) arian net o weithgareddau gweithredol		***(322)***	***779***
Llifoedd arian o weithgareddau buddsoddi			
Pryniant eiddo, cyfarpar, offer ac eitemau anniriaethol	7,8	(119)	(147)
Caffaeliad net buddsoddiadau	10	-	-
Llif arian net o weithgareddau buddsoddi		***(119)***	***(147)***
Llif arian parod o weithgareddau ariannu			
Cyllid DHSC		***70***	-
Llif arian net o weithgareddau ariannu		***70***	-
Ariannu net			
(Lleihad) net mewn arian parod a chyfwerth ag arian parod	11	(371)	632
Arian a chyfatebol i arian ar ddechrau'r flwyddyn ariannol	11	5,714	5,082
Arian parod a chyfatebol i arian parod ar ddiwedd y cyfnod ariannol	11	**5,343**	**5,714**

Mae'r nodiadau ar dudalennau 71 i 86 yn ffurfio rhan o'r cyfrifon hyn.

*Yn cynnwys £127k o gynnydd cyfraniadau cyflogwr i bensiynau'r GIG a ariennir yn dybiannol gan DHSC.

12. Datganiadau ariannol – datganiad o newidiadau yn ecwiti'r trethdalwr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2020

	Nodyn	Cronfa wrth gefn gyffredinol
		£'000
Balans ar 1 Ebrill 2018		**2,063**
Newidiadau mewn cronfeydd yn y flwyddyn ddaeth i ben 31 Mawrth 2019		
(Costau)/incwm gweithredu net		119
Balans ar 31 Mawrth 2019		**2,182**
Newidiadau mewn cronfa wrth gefn yn y flwyddyn ddaeth i 31 Mawrth 2020		
(Costau)/incwm gweithredu net		(246)
Cyllid DHSC		197*
Balans ar 31 Mawrth 2020	14	**2,133**

*Mae cyllid DHSC yn cynnwys cymhorthdal DHSC o gyllid AR a chyllid tybiannol o £127k parthed cynnydd annisgwyl yng nghyfraniadau cyflogwr i bensiwn GIG.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 71 i 86 yn ffurfio rhan o'r cyfrifon hyn.

13. Nodiadau ar y cyfrifon

1. Polisïau cyfrifo

Sail paratoi

13.1 Mae'r datganiadau ariannol hyn wedi eu paratoi yn unol â Llawlyfr Adrodd Ariannol y Llywodraeth (FReM) 2019/20 a gyhoeddir gan Drysorlys EM.

13.2 Mae'r polisïau cyfrifo sydd wedi eu cynnwys yn y FReM yn cymhwyso'r Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS) fel y'i haddaswyd neu dehonglwyd ar gyfer cyd-destun sector cyhoeddus y Deyrnas Unedig.

13.3 Ble fo'r FReM yn caniatáu dewis o bolisi cyfrifo, dewiswyd y polisi cyfrifo a fernir i fod fwyaf priodol i amgylchiadau penodol yr Awdurdod i'r diben o roi golwg wir a theg.

13.4 Disgrifir y polisïau penodol a fabwysiadwyd gan yr Awdurdod ar gyfer y cyfnod adrodd isod. Maent wedi eu gweithredu yn gyson wrth ddelio ag eitemau yr ystyrir eu bod yn berthnasol i'r cyfrifon.

Dyfarniadau cyfrifo critigol a ffynonellau allweddol ansicrwydd amcangyfrif

13.5 Wrth gymhwyso polisïau cyfrifo'r Awdurdod, rhaid i reolwyr wneud dyfarniadau, amcangyfrifon a thybiaethau ynglŷn â chario symiau o asedau ac atebolrwydd nad ydynt yn amlwg o ffynonellau eraill.

13.6 Mae'r amcangyfrifon a thybiaethau cysylltiedig yn seiliedig ar brofiad hanesyddol a ffactorau eraill a ystyrir i fod yn berthnasol.

13.7 Efallai y bydd y gwir ganlyniadau yn wahanol i'r amcangyfrifon hynny. Adolygir yr amcangyfrifon a'r tybiaethau sylfaenol yn barhaus.

13.8 Cydnabyddir adolygiadau i'r amcangyfrifon cyfrifo yn y cyfnod pan adolygir yr amcangyfrif os yw'r adolygiad yn effeithio ar y cyfnod hwnnw yn unig, neu yng nghyfnod yr adolygiad a chyfnodau yn y dyfodol sy'n adlewyrchu cyfnodau presennol ac yn y dyfodol.

13.9 Yn ystod y flwyddyn ni wnaethpwyd unrhyw ddyfarniadau nac amcangyfrifon cyfrifo arwyddocaol.

Asedau anniriaethol

Asedau anghyffwrddadwy ac eraill a grëwyd yn fewnol

13.10 Cydnabyddir ased anghyffwrddadwy ac eraill a grëwyd yn fewnol o weithgareddau a gwariant yr Awdurdod pan fydd yr holl amodau canlynol wedi eu bodloni:

- Crëir ased y gellir ei hadnabod (megis meddalwedd neilltuol)
- Mae'n debygol y bydd yr ased a grëwyd yn creu manteision economaidd yn y dyfodol, h.y. mae gan yr Awdurdod reolaeth dros yr ased
- Gellir mesur cost (yn cynnwys cost datblygu) yr ased yn ddibynadwy.

13.11 Mesurir asedau annirweddol sefydlog yn gychwynnol ar gost ac yna eu prisio yn defnyddio cost amnewid wedi dibrisio neu a bennir i fod yn gyfwerth ar gyfer gwerth teg. Ar gyfer asedau anghyffwrddadwy gyda bywydau defnyddiol cyfyngedig, cyfrifir amorteiddiad er mwyn gallu dileu cost ased, llai ei werth gweddilliol a amcangyfrifir, dros ei fywyd economaidd defnyddiol.

- Adolygir cyfnod amorteiddiad a dull amorteiddiad ased anniriaethol yn ystod diwedd pob blwyddyn ariannol. Os yw oed defnyddiol disgwyliedig ased yn wahanol i amcangyfrifon blaenorol, bydd y cyfnod a dull amorteiddiad yn cael ei newid i adlewyrchu'r patrwm newydd.

Asedau nad ydynt yn gyfredol

Eiddo, offer a chyfarpar

13.12 Cyfalafir asedau nad ydynt yn gyfredol ac eithrio meddalwedd cyfrifiadurol fel eiddo, peiriannau ac offer fel a ganlyn:

- Offer gyda gwerth unigol o £1,000, neu fwy
- Asedau mewn grŵp o natur debyg gyda gwerthu cytûn o £1,000 neu fwy
- Costau ailwampio gyda gwerth o £1,000 neu fwy.

13.13 Mae'r Awdurdod wedi mabwysiad IFRS 13 ac yn unol â FReM wedi pennu bod cost hanesyddol dibrisiedig yn ddewis amgen addas i werth cyfredol mewn defnydd

cyfredol neu werth teg ble mae gan yr ased oes economaidd ddefnyddiol byr neu os yw o werth isel. Nid yw mynegeio wedi ei gymhwyso ers 31 Mawrth 2008 gan na fyddai hyn yn faterol. Bydd gwerthusiad asedau yn cael eu hadolygu yn flynyddol, ar ddyddiad pob datganiad o safle ariannol, i sicrhau bod y gwerth i'w gario yn adlewyrchiad teg o'r gost bresennol.

13.14 Darperir dibrisiant ar sail linol, wedi ei gyfrifo ar y swm a ddatgelwyd i ddileu asedau, llai unrhyw falans gweddilliol a amcangyfrifir, yn ystod eu bywyd defnyddiol sy'n weddill.

13.15 Mae bywydau defnyddiol asedau nad ydynt yn gyfredol wedi eu hamcangyfrif fel a ganlyn:

- Dodrefn a gosodiadau yn ystod gweddill tymor prydles y llety
- Offer cyfrifiadurol - tair blynedd.

13.16 Mae'r rhain yn darparu adlewyrchiad realistig o fywydau'r asedau.

13.17 Codir dibrisiant o'r mis pan gaffaelwyd yr ased.

Buddsoddiadau

13.18 Mae'r rhain yn adneuon tymor byr a gedwir gyda sefydliadau ariannol gyda dyddiad aeddfedu o dros dri mis ac yn ddim hirach na naw mis.

Arian yn y banc a cyfatebol i arian parod

13.19 Mae arian yn arian mewn llaw ac arian a gadwyd mewn unrhyw sefydliad ariannol gyda dyddiad aeddfedu o lai na thri mis.

Cyllid cymorth grant a chronfa wrth gefn cyffredinol

13.20 O 31 Gorffennaf 2015, nid oedd yr Awdurdod bellach yn cael ei ariannu trwy gymorth grant gan yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol.

13.21 Triniwyd refeniw cymorth grant a dderbynnir gan yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol, ac a ddefnyddiwyd i ariannu gweithgareddau a gwariant i gefnogi amcanion statudol ac eraill yr Awdurdod fel cyfraniad gan blaid lywodraethol gan arwain at ddiddordeb ariannol yn y llog gweddillol yn yr Awdurdod, ac felly fe roddir cyfrif ohono fel ariannu trwy eu credydu yn uniongyrchol i'r gronfa ganolog ar sail arian a dderbyniwyd.

13.22 Yn y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2020 mae'r Awdurdod wedi derbyn cymhorthdal o £70k gan yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol parthed rhaglen Cofrestrau Achrededig yr Awdurdod, a £127k o gyllid tybiannol parthed cynnydd annisgwyl yng nghyfraniadau cyflogwr i Bensiynau'r GIG

Polisi wrth gefn

13.23 Nid yw amseriad pennu ffioedd yn gyfan gwbl o fewn rheolaeth yr Awdurdod ac os bydd unrhyw oedi wrth dderbyn yr incwm ffioedd, bydd yr Awdurdod yn wynebu problemau llif arian a gallai fod yn anodd bodloni ei ofynion gwariant a dyletswyddau statudol.

13.24 Mae'r materion llif arian yn gysylltiedig i dderbyn yr incwm ffioedd. Os na chwblheir y broses ymgynghori mewn pryd gan y cyfrin gyngor er mwyn pennu erbyn dechrau

Mawrth, yna bydd yr Awdurdod yn wynebu'r posibiliad o fod heb incwm ar ddechrau'r flwyddyn ariannol.

13.25 Efallai y bydd rhaid i'r Awdurdod hefyd ddelio â diffygion ariannol yn deillio yn codi yn ystod y flwyddyn ariannol. Rhaid amcangyfrif y gyllideb ar gyfer unrhyw flwyddyn benodol cyn cychwyn yr ymarfer ymgynghori, a gan ei fod yn broses maith rhaid cychwyn yn gynnar yn y flwyddyn flaenorol, felly gall fod amgylchiadau pan fydd rhaid i'r Awdurdod daclo gwariant annisgwyl yn ystod y flwyddyn wedi pennu'r ffi, er enghraifft, costau'n deillio o gynnydd yn ei lwyth gwaith, yr angen i gyflawni ymchwiliad neu newidiadau i ddeddfwriaeth.

13.26 Er bod gan yr Awdurdod y pŵer i ymgynghori ar ffi atodol yn ystod y flwyddyn, mae'r amser y byddai hyn yn ei gymryd yn ei wneud yn anymarferol o ran ymdrin â materion o'r fath. Golyga ceisio ffioedd atodol hefyd y byddai gofyn i'r rheoleiddwyr ddarparu cyllid nad oeddynt wedi cyllidebu ar ei gyfer, gan arwain at bwysau ar eu cyllidebau eu hunain.

13.27 I ddarparu ar gyfer uchafbwyntiau gwariant annisgwyl a diffygion llif arian, ac i leihau'r posibiliad o fod angen casglu ffioedd atodol, mae'r Bwrdd wedi cytuno y dylai'r Awdurdod gadw lefel a gytunir o gronfeydd cyllid, a fyddai'n ddigonol i sicrhau y gall ddal i weithredu ie swyddogaethau statudol.

13.28 Bydd cael cronfeydd y gellir eu defnyddio hefyd yn diddymu'r angen i dalu ffioedd trefnu a lles ar unrhyw arian a fenthycwyd.

13.29 Mae'r Awdurdod wedi cytuno i gadw cronfeydd o gyfanswm o dri mis o gostau gweithredu, sef tua £1 miliwn, ble mae'r gwahaniaeth rhwng y canlynol wedi ei nodi:

- Elfen gyfyngedig yn gysylltiedig i waith rheoleiddio a safonau
- Elfen anghyfyngedig yn gysylltiedig i holl waith yr Awdurdod.

13.30 Y bwriad yw, gydag amser, bydd yr elfen gyfyngedig yn cyfateb i gyfanswm o ddau fis o gostau gweithredu.

13.31 Bydd lefel a lluniad ein cronfeydd yn cael eu hadrodd trwy ein Hadroddiad Blynyddol.

13.32 Bydd angen rhoi unrhyw arian a gymerir o'r cronfeydd yn ystod y flwyddyn yn ôl yn y flwyddyn neu flynyddoedd dilynol.

13.33 Os bydd angen galw am ddefnyddio elfen gyfyngedig y cronfeydd, byddwn yn adrodd am hyn i'r rheoleiddwyr ar bwynt priodol.

Incwm ffioedd

13.34 Mae’r FReM yn ymestyn y diffiniad o gontract o fewn IFRS 15 Incwm o gontractau gyda chwsmeriaid i gynnwys deddfwriaeth (Rheoliadau Ffioedd 2015) sy'n galluogi’r Awdurdod i dderbyn arian parod neu asedau ariannol eraill. Mae ffioedd a dderbynnir gan y 10 corff statudol yn cael eu cydnabod dros amser h.y. dros y flwyddyn ariannol a ddynodwyd yn y penderfyniad ffioedd blynyddol. Mae’r ffioedd hyn, sydd fel arfer yn cael eu derbyn cyn cychwyn y cyfnod ariannol maent yn berthnasol iddynt, yn cael eu cydnabod fel incwm gohiriedig (atebolrwydd contract) tan bydd y rhwymedigaethau perfformiad dros amser wedi eu cyflawni. Bydd unrhyw warged yn cael ei ystyried wrth gyfrifo cyfraddau ffioedd yn y dyfodol i'r fath raddau nad yw'n angenrheidiol i gynnal lefel briodol o gronfa wrth gefn yn unol â pholisi wrth gefn yr Awdurdod.

Incwm gweithredol

13.35 Mae’r incwm gweithredu yn cynnwys: Adferiadau costau achosion Adran 29; llog a dderbyniwyd o fuddsoddiadau incwm eiddo a dderbyniwyd gan is-denantiaid; ffioedd a dderbyniwyd o ddarparu gwasanaethau i aelodau eraill y gymuned rheoleiddio iechyd; a ffioedd achredu a dderbyniwyd gan ymgeiswyr y sector wirfoddol sydd eisiau cael eu hachredu.

13.36 Mae incwm eiddo a dderbyniwyd gan is-denantiaid yn incwm a dderbyniwyd o isosod eiddo'r Awdurdod. Mae’r rhain yn daladwy yn llawn ar ddechrau’r cyfnod isosod. Cydnabyddir incwm yn fisol yn ystod tymor y brydles yn unol ag IAS 17. Ni fu unrhyw newid mewn cydnabyddiaeth incwm is-denantiaid o 2017/18.

13.37 Cydnabyddir incwm a dderbyniwyd o’r contractau ar gyfer comisiwn i lywodraeth a chyngor i sefydliadau eraill yn unol â’r broses pum cam o fewn IFRS 15 pan fydd goblygiadau perfformiad pob contract unigol wedi eu bodloni. Mae incwm o'r contractau hyn naill ai'n cael ei gydnabod yn llawn ar y pwynt hwnnw mewn amser e.e. cyflwyno’r adroddiad terfynol dros amser gan fod y costau yn codi le mae’r contract yn dynodi y bydd y cwsmer yn atebol am yr holl gostau tan y dyddiad terfynu. Mae cydnabyddiaeth incwm yn ystod y cyfnod yn seiliedig ar gostau staff a gwariant uniongyrchol sy'n codi ac wedi ei gydnabod yn y cyfrifon. Dyma yw costau cyflawni'r gwaith. Yn gyffredinol fe dderbynnir taliadau cyn y bodlonir rhwymedigaethau perfformiad ac felly mae’r rhain yn cael eu cydnabod fel incwm gohiriedig ac fel incwm wedi bodloni rhwymedigaethau perfformiad.

13.38 Mae incwm cofrestrau achrededig yn cynnwys ffioedd achredu sefydlog na ellir eu had-dalu, sy’n daladwy pan fydd dogfennau cais wedi eu cyflwyno i’r Awdurdod, a ffioedd adnewyddu, sy’n daladwy pan ddaw blwyddyn yr achrediad i ben. Cydnabyddir incwm o ffioedd ceisiadau cychwynnol yn y datganiad cost gweithredu ar bwynt penderfyniad achredu'r Awdurdod yn unol ag IFRS 15. Cydnabyddir incwm o ffioedd adnewyddu yn y datganiad cost gweithredu ar bwynt penderfyniad adnewyddu'r Awdurdod.

13.39 Nid yw’r Awdurdod yn gweithredu’r ystryw ymarferol yn IFRS 15. Nid oes unrhyw ddyfarniad arwyddocaol yn gysylltiedig wrth benderfynu naill ai amseriad neu fodloni’r rhwymedigaeth perfformiad na phris y trafodyn.

Costau ac adferiadau Adran 29

13.40 Dan ei rymoedd Adran 29, gall yr Awdurdod apelio i’r Uchel Lys yn erbyn penderfyniad disgyblu rheoleiddiwr. Codir costau'r Awdurdod wrth weithred apeliadau Adran 29 ar y datganiad gwariant net cynhwysfawr ar sail croniadau.

13.41 O ganlyniad i farnwriaeth a wneir gan y Llysoedd, gellir dyrannu costau i’r Awdurdod os yw’r achos yn llwyddiannus, neu gellir dyrannu costau yn erbyn yr Awdurdod os collir yr achos. Ble dyrannir costau i, neu yn erbyn, yr Awdurdod, gellir diddymu neu leihau’r rhain yn hwyrach o ganlyniad i apêl lwyddiannus naill ai gan yr amddiffynnydd neu’r Awdurdod. Cyn ystyried naill ai incwm neu wariant, mae’r Awdurdod yn ystyried canlyniad tebygol pob achos yn ôl ei rinweddau felly.

13.42 Os dyrannir costau’r achos i’r Awdurdod, ni ddaw’r incwm i gyfrif oni bai bod dyfarniad terfynol diwrthwynebiad o blaid yr Awdurdod neu gytundeb rhwng pleidiau o’r gyfradd o gostau fyd yn cael eu talu a’u cyflwyno i’r llysoedd ac mae setlo'r swm hwnnw wedi ei gytuno gan y ddau barti. Pan fydd achos wedi ei ennill ond y

canlyniad terfynol yn dal yn amodol i apêl, a'i bod bron yn sicr y bydd yr achos cael ei ennill ar apêl a chostau'n cael eu dyfarnu i'r Awdurdod, fe ddatgelir ased amodol.

13.43 Yn achos costau a ddyrannir yn erbyn yr Awdurdod, cydnabyddir costau yn incwm a gwariant pan fydd dyfarniad diwrthwynebiad terfynol yn erbyn yr Awdurdod. Yn ogystal, os collwyd achos ond bod y canlyniad terfynol yn dal yn amodol i apêl, a'i bod yn debygol y bydd costau yn cael eu dyfarnu yn erbyn yr Awdurdod, cydnabyddir darpariaeth yn y cyfrifon. Ble'i bod yn bosibl ond nid yn debygol y bydd yr achos yn cael ei golli ar apêl ac y gallai'r Awdurdod fod yn amodol i gostau, datgelir atebolrwydd amodol.

Treth ar Werth

13.44 Ni ellir adfer treth ar werth (TAW) ar bwrcasau, felly mae'n gost yn y datganiad gwariant net cynhwysfawr ac wedi ei gynnwys dan y pennawd perthnasol i'r math o wariant, na'i gyfalafu os yw'n ymwneud ag ased.

Costau budd-daliadau ymddeoliad

13.45 Mae cyflogeion presennol a gorffennol wedi eu cynnwys yn narpariaethau Cynllun Pensiynau'r GIG. Mae'r cynllun yn gynllun budd-daliadau diffiniedig, di-nawdd sy'n cwmpasu cyflogeion y GIG, meddygfeydd a chyrff eraill, a ganiateir dan gyfarwyddyd yr Ysgrifennydd Gwladol, yng Nghymru a Lloegr. Ni fwriedir i'r cynllun gael ei redeg mewn unrhyw fodd fyddai'n galluogi cyrff y GIG i adnabod eu cyfran o'r asedau ac atebolrwydd sylfaenol y cynllun.

13.46 Felly, cyfrifir ar gyfer y cynllun fel pe bai'n gynllun cyfraniad diffiniedig; cymerir y gost i'r GIG o gymryd rhan yn y cynllun fel cyfartal i'r cyfraniadau sy'n daladwy i'r cynllun ar gyfer y cyfnod cyfrifyddu.

13.47 Ar gyfer ymddeol yn gynnar, ac eithrio oherwydd salwch, ni ariennir y taliadau atebolrwydd pensiwn atodol gan y cynllun. Codir swm llawn yr atebolrwydd ar gyfer costau atodol i'r datganiad o wariant net cynhwysfawr ar yr un pryd ag y mae'r Awdurdod yn ymroi ei hun i ymddeoliad, waeth beth yw'r dull talu.

Prydlesau gweithredu

13.48 Rhoddir cost rhent sy'n daladwy dan brydlesau gweithredol ar y datganiad gwariant net cynhwysfawr ar sail gronnol.

Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS), addasiadau a dehongliadau dan sylw ond nid eto'n effeithiol neu wedi eu mabwysiadu

13.49 Mae Safon Cyfrifyddu Rhyngwladol (IAS8), polisïau cyfrifo, newidiadau mewn amcangyfrifon a gwallau cyfrifyddu, yn gofyn am ddatgeliadau parthed IFRS newydd, addasiadau a dehongliadau sydd, neu a fydd yn berthnasol wedi'r cyfnod cyfrifyddu. Mae yna nifer o IFRSau, addasiadau a dehongliadau a gyhoeddir gan y Bwrdd Safonau Cyfrifo Rhyngwladol sy'n effeithiol ar gyfer datganiadau ariannol wedi'r cyfnod cyfrifo hwn. Nid yw'r canlynol wedi eu mabwysiadu'n gynnar gan yr Awdurdod:

- IFRS 16 – Prydlesau
- IFRS 17 – Contractau yswiriant.

13.50 Mae IFRS 16 yn effeithiol o 2021/22 (ar gyfer endidau yn dilyn FReM) a byddant yn cael eu gweithredu gan yr Awdurdod yn ystod blwyddyn ariannol 2021/22. Yn ôl asesiad cychwynnol, ni ragwelir y bydd yn cael effaith sylweddol ar asedau net.

Safonau cyfrifyddu a gyhoeddwyd sydd wedi eu mabwysiadu'n gynnar

13.51 Nid yw'r Awdurdod wedi mabwysiadu unrhyw IFRSau, addasiadau na dehongliadau yn gynnar.

2. Dadansoddiad net o gostau/(incwm) gweithredu fesul segment

Dadansoddiad segmentau

13.52 Cododd costau/(incwm) gweithredu net i bedwar prif ffrwd gwariant yr Awdurdod fel a ganlyn. Nid yw'r Awdurdod yn cynnal datganiadau o safle ariannol ar wahân ar gyfer y ffrydiau hyn. Ni chafwyd unrhyw drafodion ar y cyd rhwng segmentau yn y flwyddyn.

2019/20	**Gwaith rheoleiddio a gosod safonau**	**Cofrestrau achrededig**	**Comisiynau gan Lywodraeth(au)**	**Cyngor i sefydliadau eraill**	**Cyfanswm**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Costau gweithredu	4,612	527	3	14	5,156
Incwm gweithredol	(4,547)	(257)	(42)	(64)	(4,910)
Costau/(incwm) gweithredu net	65	270	(39)	(50)	246
2018/19	**Gwaith rheoleiddio a gosod safonau**	**Cofrestrau achrededig**	**Comisiynau gan Lywodraeth(au)**	**Cyngor i sefydliadau eraill**	**Cyfanswm**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Costau gweithredu	4,029	365	22	162	4,578
Incwm gweithredol	(4,213)	(271)	1	(214)	(4,697)
Costau/(incwm) gweithredu net	(184)	94	23	(52)	(119)

13.53 Disgrifir gwaith y segmentau gweithredu hyn yn yr adroddiad perfformiad.

3. Niferoedd staff a chostau cysylltiedig

Costau personau a gyflogir

	Cyflogir yn barhaol	**Arall**	**Cyfanswm 2019/20**	**Cyflogir yn barhaol**	**Arall**	**Cyfanswm 2018/19**

	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cyflogau	2,453	-	2,453	2,389	-	2,389
Costau nawdd cymdeithasol	278	-	278	250	-	250
Costau pensiynau	417	-	417	261	-	261
Costau asiantaeth/staff dros dro	-	80	80	-	42	42
	3,148	80	3,228	2,900	42	2,942

13.54 Ceir manylion llawn y materion hyn ar dudalennau 56 i 59 yn yr Adroddiad Staff.

4. Costau gweinyddol eraill

	Nodiadau	**2019/20**	**2018/19**
		£'000	**£'000**
Tâl aelodau		93	90
Ffioedd cyfreithiol a phroffesiynol		663	400
Eiddo a pheiriannau sefydlog		624	573
Hyfforddiant a recriwtio		124	88
AD, cyfathrebu a chynadleddau		148	119
Costau sefydliadol		83	114
Ffi archwiliad allanol		25	22
Costau eraill		75	73
Cyfanswm		**1,835**	**1,479**
Gwariant nad yw'n arian parod:			
Amorteiddiad	7	40	94
Dibrisiant	8	53	63
Cyfanswm gwariant nad yw'n arian parod		**93**	**157**
Cyfanswm costau gweinyddol		**1,928**	**1,636**

* Gwnaeth yr Awdurdod daliadau o £331,053.32 (£301,799.43 yn 2018/19) i'r Swyddfa Archwilio Genedlaethol am waith nad oedd yn waith archwilio parthed costau llety'r Awdurdod am ddefnydd o ofod swyddfa yn 157-197 Buckingham Palace Road, Llundain.

5. Incwm Ffioedd

	2019/20	**2018/19**
	£'000	**£'000**
Incwm Ffioedd gan y Rheoleiddwyr	4,313*	4,032
Cyfanswm	**4,313**	**4,032**

*Incwm ffioedd yn ymwneud â ffioedd statudol 2019/20: Cydnabuwyd £4,313k yn 2019/20. Ar gyfer incwm ffioedd yn ymwneud â 2020/21 disgwylir y bydd £4,394k yn cael ei gydnabod o fewn 2020/21.

13.55 Roedd incwm ffioedd a dderbyniwyd gan y GMC (£807k), NMC (1,884k) a'r HCPC (£990k) yn cyfateb i fwy na 10% o gyfanswm refeniw'r Awdurdod yn unigol. Telir y ffioedd yn unol â'r Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012 a Rheoliadau'r Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ffioedd) 2015.

6. Incwm Gweithredu

	2019/20	2018/19
	£'000	£'000
Adfer costau Adran 29	152	22
Incwm cofrestrau achrededig	257	271
Cyngor i sefydliadau eraill	64	214
Incwm is-denantiaid	61	134
Incwm gweithredu arall	21	25
Comisiynau gan Lywodraeth	42	(1)
Cyfanswm Incwm Gweithredol	**597**	**665**

7. Asedau anniriaethol

	Cronfa ddata Adran 29 ac Asedau anniriaethol eraill
	£'000
Prisiad	
Ar 1 Ebrill 2019	509
Ychwanegiadau	77
Ar 31 Mawrth 2020	586
Amorteiddiad	
Ar 1 Ebrill 2019	369
Cost am y cyfnod	40
Ar 31 Mawrth 2020	409
Gwerth net yn y llyfrau	
Ar 31 Mawrth 2020	177
Ar 31 Mawrth 2019	140
31 Mawrth 2019	**Cronfa ddata Adran 29**
	£'000
Prisiad	

Ar 1 Ebrill 2018	393
Ychwanegiadau	116
Ar 31 Mawrth 2019	509
Amorteiddiad	
Ar 1 Ebrill 2018	275
Cost am y cyfnod	94
Ar 31 Mawrth 2019	369
Gwerth net yn y llyfrau	
Ar 31 Mawrth 2019	140
Ar 31 Mawrth 2018	118

13.56 Ceir rhagor o fanylion yn nodyn 13.10 ar dudalen 72.

8. Asedau nad ydynt yn gyfredol

Eiddo, offer a chyfarpar

	Dodrefn, gosodiadau a ffitiadau	Offer TG	Cyfanswm
	£'000	**£'000**	**£'000**
Prisiad			
Ar 1 Ebrill 2019	154	513	667
Ychwanegiadau	0	42	42
Gwarediadau	(9)	(128)	(137)
Ar 31 Mawrth 2020	145	427	572
			Dibrisiant
Ar 1 Ebrill 2019	133	450	583
Newid yn y cyfnod	7	46	53
Gwarediadau	(9)	(128)	(137)
Ar 31 Mawrth 2020	131	368	499
			Gwerth net yn y llyfrau
Ar 31 Mawrth 2020	**14**	**59**	**73**
Ar 31 Mawrth 2019	21	63	84

13.57 Mae'r holl eiddo yn eiddo llwyr i'r Awdurdod heb unrhyw atebolrwydd ariannol cysylltiedig.

	Dodrefn, gosodiadau a ffitiadau	Offer TG	Cyfanswm
	£'000	**£'000**	**£'000**
Prisiad			
Ar 1 Ebrill 2018	150	499	649
Ychwanegiadau	17	14	31
Gwarediadau	(13)		(13)
Ar 31 Mawrth 2019	154	513	667
Dibrisiant			
Ar 1 Ebrill 2018	140	393	533
Newid yn y cyfnod	6	57	63
Gwarediadau	(13)		(13)
Ar 31 Mawrth 2019	133	450	583
Gwerth net yn y llyfrau			
Ar 31 Mawrth 2019	21	63	84
Ar 31 Mawrth 2018	10	106	116

9. Masnach ac elfennau derbyniadwy eraill

13.58 Symiau a ddaw yn ddyledus o fewn blwyddyn:

	31 Mawrth 2020	31 Mawrth 2019
	£'000	**£'000**
Masnach ac elfennau derbyniadwy eraill	305	96
Rhagdaliadau	219	80
Cyfanswm masnach a derbyniadwyon eraill	**524**	**176**

13.59 Nid oes unrhyw symiau masnach nac asedau eraill sy’n daladwy wedi mwy na blwyddyn.

10. Buddsoddiadau

	31 Mawrth 2020	31 Mawrth 2019
	£'000	**£'000**
Balans ar 1 Ebrill 2019	750	750
Newid net mewn adneuon	0	0
Balans ar 31 Mawrth 2020	750	750

13.60 Mae buddsoddiadau yn adneuon tymor byr a gedwir gyda sefydliadau ariannol gyda dyddiad aeddfedu o dros dri mis ac yn ddim hirach na naw mis. Mae'r adneuon yn cydymffurfio gyda pholisi wrth gefn yr Awdurdod. Ar 31 Mawrth 2020 ac ar 31 Mawrth 2019, nid oedd adneuon tymor byr yn aeddfedu wedi mwy nag un flwyddyn.

11. Arian parod a chyfatebol i arian parod

	2019/20	2018/19
	£'000	£'000
Balans ar 1 Ebrill	5,714	5,082
Newidiadau net mewn arian a chyfatebol i arian parod	(371)	632
Balans ar 31 Mawrth	**5,343**	**5,714**
Roedd y balans canlynol wedi eu cadw yn:		
Gwasanaeth Bancio'r Llywodraeth	1	24
Banciau masnachol ac arian mewn llaw	5,342	5,690
Balans ar 31 Mawrth	**5,343**	**5,714**

12. Masnach ac elfennau taladwy eraill

13.61 Symiau a ddaw yn ddyledus o fewn blwyddyn:

	31 Mawrth 2020	31 Mawrth 2019
	£'000	£'000
Masnach ac elfennau taladwy eraill	24	41
Trethu a nawdd cymdeithasol	84	71
Croniadau ac incwm gohiriedig	4,616**	4,557*
Cyfanswm masnach a symiau taladwy eraill	***4,724***	***4,669***

* Gwerth agoriadol atebolrwydd contract gyda chwsmeriaid. Cafodd hyn oll ei gydnabod fel incwm yn y flwyddyn gyfredol.
** Gwerthoedd cau atebolrwydd contract. Mae'r cynnydd oherwydd cynnydd mewn incwm ffioedd a chyngor i sefydliadau eraill.

13.62 Nid oedd unrhyw symiau masnach taladwy nac atebolrwydd arall yn daladwy wedi mwy na blwyddyn.

13. Darpariaethau

	Darpariaethau
	£'000
Balans ar 31 Mawrth 2019	13
Yn codi yn ystod y cyfnod	5
Darpariaeth a ddefnyddiwyd	(8)
Balans ar 31 Mawrth 2020	**10**

Mae'r ddarpariaeth gan HMRC ar 31 Mawrth 2020 yn cynrychioli atebolrwydd treth yr Awdurdod ar les a dderbyniwyd gan fuddsoddiadau banc

14. Nodyn cronfeydd cyffredinol atodol

	Elfen Anghyfyngedig Holl waith (Rheoleiddio a gosod safonau / cofrestrau Achrededig / Comisiynau gan Lywodraeth(au) / Cyngor i sefydliadau eraill)	**Elfen Gyfyngedig** (Gwaith rheoleiddio a gosod safonau)	**Cyfanswm**
	£'000	**£'000**	**£'000**
Balans ar 31 Mawrth 2019	718	1,464*	2,182
Newidiadau mewn cronfeydd yn y flwyddyn ddaeth i ben 31 Mawrth 2020			
Gwaith rheoleiddio a gosod safonau		52***	52
Cofrestrau achrededig	(190)**		(190)
Comisiynau gan Lywodraeth(au)	39		39
Cyngor i sefydliadau eraill	50		50
Addasiadau cyfrifo eraill			
Balans ar 31 Mawrth 2020	**617**	**1,516**	**2,133**

*Mae hyn yn cynnwys elfennau arian parod ac nid arian parod.

**Yn cynnwys cymhorthdal DHSC o £70k a chyllid tybiannol DHSC o £10k.

*** Yn cynnwys cyllid tybiannol DHSC o £117k (cyfanswm cyllid tybiannol oedd £127k)

15. Asedau ac atebolrwydd amodol

Asedau

13.63 Cafodd tri achos Uchel Lys eu cwblhau trwy orchmynion cydsyniad a gorchymyn y costau o blaid yr Awdurdod. Mae'r symiau adfer terfynol dan drafodaeth yn y ddau achos rhwng yr NMC a'r Awdurdod (dau ar 31 Mawrth 2019).

Rhwymedigaethau

13.64 Roedd yna dri achos ar ddeg yn yr Uchel Lys, dan rymoedd Adran 29 yr Awdurdod, heb eu pennu ar 31 Mawrth 2019. Felly roedd ansicrwydd, ar y dyddiad hwnnw, o ran y canlyniad yr achosion a chanlyniadau ariannol cysylltiedig hyd nes y gwneir dyfarniad terfynol.

13.65 Gallai dyfarniad gan yr Uchel Lys ganiatáu adfer y costau hyn gan yr Awdurdod neu, godi tâl ar yr Awdurdod am gostau'r rheoleiddiwr a'i weithiwr cofrestredig. Mae'r Awdurdod yn ystyried ei bod yn bosibl ond nid yn debygol y bydd goblygiad o'r fath yn codi.

16. Ymrwymiadau cyfalaf

13.66 Nid oedd gan yr Awdurdod unrhyw ymrwymiadau cyfalaf ar ddyddiadau'r datganiad safle ariannol.

17. Ymrwymiadau dan brydlesau

Prydlesau gweithredu

13.67 Mae costau'r Awdurdod yn cynnwys taliadau rhent a thâl gwasanaeth dan renti prydles gweithredol.

13.68 Roedd gan yr Awdurdod yr oblygiadau canlynol dan brydlesi gweithredol na ellir eu canslo:

Adeiladau	**31 Mawrth 2020**	**31 Mawrth 2019**
	£'000	**£'000**
I'w gwblhau dim hwyrach nag un flwyddyn	324	324
Yn hwyrach na blwyddyn ond ddim hwyrach na phum mlynedd	513	837
Cyfanswm ymrwymiadau dan brydlesi gweithredol	**837**	**1,161**

13.69 Mae swm o £325k wedi ei gydnabod fel taliad prydles yn y Datganiad o Incwm Net Cynhwysfawr.

13.70 Mae'r Awdurdod yn is-osod ei eiddo i un is-denant ac yn cydnabod derbynion rent a thâl gwasanaeth o is-osod fel incwm. Mae swm o £39k parthed y taliadau hyn wedi ei gydnabod fel incwm yn y Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr.

13.71 Rhoddir cyfanswm isafswm derbynion les sy'n daladwy i'r Awdurdod dan brydlesau gweithredu yn y tabl isod:

Isafswm derbynion is-osod yn y dyfodol	**31 Mawrth 2020**	**31 Mawrth 2019**
	£'000	**£'000**
I'w gwblhau dim hwyrach nag un flwyddyn	39	39
Yn hwyrach na blwyddyn ond ddim hwyrach na phum mlynedd	62	100
Cyfanswm isafswm derbynion is-osod	**101**	**139**

Prydlesau ariannol

13.72 Nid oedd gan yr Awdurdod unrhyw brydlesau ariannol yn y cyfnod i 31 Mawrth 2020 a 31 Mawrth 2019.

18. Partïon cysylltiedig

13.73 Mae'r Awdurdod yn atebol i Senedd y Deyrnas Unedig.

13.74 Mae’r Awdurdod yn gorff cyhoeddus annosbarthedig. Fe'i hariannwyd a noddi gan yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol hyd at 1 Awst 2015. Mae'r Adran hefyd wedi darparu cyllid i gefnogi'r cynllun cofrestrau achrededig ac i dalu am gyngor a gomisiynwyd gan yr Awdurdod. Ystyrir yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol i fod yn barti cysylltiedig.

13.75 Yn ystod y cyfnod i 31 Mawrth 2020 mae'r Awdurdod wedi derbyn £70k o gymhorthdal gan yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol parthed y rhaglen Cofrestrau Achrededig (dim yn 2018/19). Yn ystod y cyfnod i 31 Mawrth 2020 mae'r Awdurdod wedi derbyn £42K gan yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol parthed gwaith a gomisiynwyd o 2018/19 (2018/19: ad-dalwyd £1K i’r DHSC) a £127k o gyllid tybiannol parthed cynnydd cyfraniadau’r cyflogwr i Bensiynau’r GIG.

13.76 Yn ystod y cyfnod i 31 Mawrth 2020 nid yw’r Awdurdod wedi deryn unrhyw gyllid gan Weinyddiaethau Datganoledig (dim yn 2018/19).

13.77 Mae'r HCPC yn perthyn i grŵp yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol ac fe'i cydnabyddir fel parti cysylltiedig. Yn ystod y cyfnod i 31 Mawrth 2019 mae'r Awdurdod wedi derbyn £0.75m parthed incwm ffioedd 2020/21 (2018/19 £0.99 miliwn parthed incwm ffioedd 2019/20) gan yr HCPC. Yn ogystal â hyn, mae'r Awdurdod wedi derbyn £41k gan yr HCPC parthed tri achos Uchel Lys dan bŵer Adran 29 yr Awdurdod (dim yn 2019/20).

13.78 Mae'r NMC yn perthyn i grŵp yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol ac fe'i cydnabyddir fel parti cysylltiedig. Yn ystod y cyfnod i 31 Mawrth 2020 mae'r Awdurdod wedi derbyn £1.91m parthed incwm ffioedd 2019/2020 gan yr NMC (2018/19 £1.88m parthed incwm ffioedd 2019/20). Yn ogystal â hyn, mae'r Awdurdod wedi derbyn £98k gan yr NMC parthed 10 achos Uchel Lys dan bŵer Adran 29 yr Awdurdod (2018/19: £22k).

13.79 Mae’r Awdurdod yn cynnal cofrestr o fuddiannau ar gyfer y Cadeirydd ac aelodau’r Bwrdd, sydd ar gael ar y wefan. O bryd i’w gilydd, bydd yr Ysgrifennydd Gweithredol yn diweddaru’r gofrestr i adlewyrchu unrhyw newid ym muddiannau aelodau’r Bwrdd. Yn ystod y cyfnod ddaeth i ben 31 Mawrth 2020 ni chyflawnodd unrhyw aelod o’r Bwrdd drafodion partïon cysylltiedig gyda’r Awdurdod (ar wahân i'r adroddiad tâl a ddisgrifir uchod yn yr Adroddiad Tâl a Staff).

13.80 Gofynnwyd i’r uwch dîm rheoli hefyd ddatgelu unrhyw drafodion trydydd parti cysylltiedig. Yn ystod 2019/20, nid oedd unrhyw drafodion partïon cysylltiedig i'w datgelu (ar wahân i'r adroddiad tâl a ddisgrifir uchod yn yr Adroddiad Tâl a Staff).

19. Colledion a thaliadau arbennig

13.81 Roedd colledion a thaliadau arbennig yn unigol ac yn gyfan gwbl ymhell islaw'r trothwy adrodd o £300,000.

20. Ôl ddatganiad o ddigwyddiadau sefyllfa ariannol

13.82 Cafodd y cyfrifon hyn eu hawdurdodi i’w cyhoeddi ar y dyddiad pan gawsant eu hardystio gan y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

21. Arfau Ariannol

13.83 O fewn cwmpas Offerynnau Ariannol IFRS 9, mae’r Awdurdod yn cadw derbyniadwyon a thaladwyon masnach (nodiadau 9 a 12), buddsoddiadau byrdymor (nodyn 10) ac arian parod a chyfatebol i arian parod (nodyn 11).

Rheoli risg ariannol

13.84 Mae safon adrodd ariannol IFRS 7 yn gofyn am ddatgelu rôl arfau ariannol yn ystod y cyfnod o ran creu neu newid risgiau mae corff yn wynebu wrth gyflawni ei weithgareddau.

13.85 Os ystyried sut mae'r awdurdod wedi ei ariannu, a bod ganddo rymoedd cyfyngedig i fenthyg neu fuddsoddi cronfeydd dros ben, a bod ei asedau ac atebolrwydd ariannol wedi eu creu gan weithgareddau gweithredol dydd i ddydd ac yn syml eu natur, mae amlygiad yr Awdurdod i risgiau ariannol yn isel iawn.

13.86 Mae derbyniadwyon a thaladwyon fydd yn aeddfedu neu'n daladwy o fewn 12 mis i ddyddiad y datganiad o safle ariannol wedi eu hepgor o bob datguddiad.

Risg arian tramor

13.87 Mae'r Awdurdod yn sefydliad domestig gyda'r mwyafrif helaeth o drafodion, asedau ac atebolrwydd wedi eu seilio yn y Deyrnas Unedig ac ar Sterling. Nid oes gan yr Awdurdod unrhyw weithredoedd dramor. Felly ni effeithir yr Awdurdod rhyw lawer gan amrywiaethau yn y gyfradd gyfnewid.

Risg cyfradd llog

13.88 Ni chafodd yr Awdurdod unrhyw fenthyciad ac fe dderbyniwyd y mwyafrif o ffioedd gan y rheoleiddwyr yn 2019/20 felly roedd amlygiad yr Awdurdod i'r risg yma yn isel iawn. Ar 31 Mawrth 2020, roedd gan yr Awdurdod falans arian parod nad yw'n dwyn llog o £4,437,290.33 a £1,655,709.82 mewn adnau banc yn creu llog bychan.

Risg credyd

13.89 Gan y daw'r rhan fwyaf o incwm yr Awdurdod o ffioedd statudol sy'n daladwy gan reoleiddwyr, mae'r risg credyd i'r Awdurdod yn isel**.**

Risg dirwyn i ben

13.90 Mae'r Awdurdod yn dibynnu'n bennaf ar incwm ffioedd gyda ffioedd statudol yn daladwy ar gychwyn y flwyddyn ariannol, felly mae amlygiad yr Awdurdod i risg dirwyn i ben yn isel. Fodd bynnag, gallai amseriad derbyn ffioedd statudol o bosibl arwain at broblemau llif arian byr dymor. Mae'r Awdurdod yn lliniaru'r risg hon trwy gynnal lefel resymol o arian wrth gefn.

---

[i] O 1 Gorffennaf 2019 cynyddodd ffioedd adnewyddu blynyddol:
- £257 ar gyfer fferyllwyr o £250
- £121 ar gyfer technegwyr fferyllfa o £118
- £262 ar gyfer eiddo fferyllfa o £241

Dilynwch y ddolen hon am ragor o fanylion ar gynnydd mewn ffioedd

professional standards authority

Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol
157-197 Buckingham Palace Road
Llundain SW1W 9SP

Ffôn: **020 7389 8030**
E-bost: **info@professionalstandards.org.uk**
Gwefan: **www.professionalstandards.org.uk**

CCS0420424712
ISBN 978-1-5286-2023-9

© Yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer
Iechyd a Gofal Cymdeithasol, Gorffennaf 2020